

ХРОНІКА

НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА

ІМЕНІ

ШЕВЧЕНКА.

Ч. I.

Зміст: 1. Погляд на розвій Товариства М. Грушевського.
2. Справоздання Товариства за р. 1899.

МИХАЙЛО ГРУШЕВСЬКИЙ

MYKHAILO HRUSHEVSKY DIGITAL ARCHIVES

ЛЬВІВ, 1900.

З друкарні Наукового Товариства імені Шевченка
під зарядом К. Беднарського.

ХРОНІКА

НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА

ІМЕНІ

ШЕВЧЕНКА.

Ч. I.

Зміст: 1. Погляд на розвій Товариства М. Грушевського.
2. Справоздання Товариства за р. 1899.

МИХАЙЛО ГРУШЕВСЬКИЙ

MYKHAILO HRUSHEVSKY DIGITAL ARCHIVES

ЛЬВІВ, 1900.

З друкарні Наукового Товариства імени Шевченка
під зарядом К. Беднарського.

Т. Шевченко.

Дотеперішній розвій

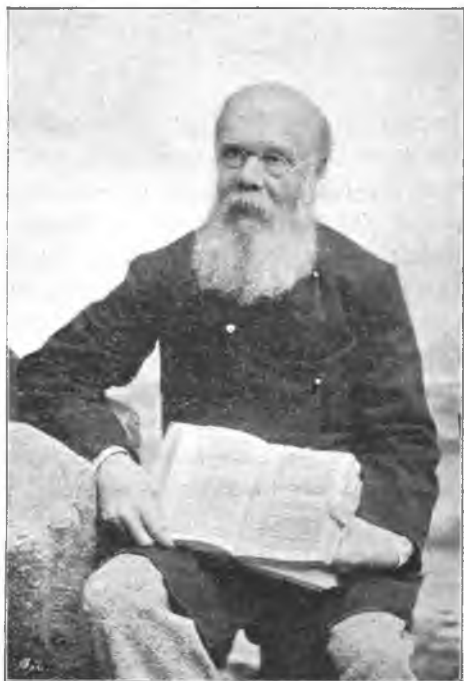
Наукового Товариства імени Шевченка.

Минувшої осені виділ Наукового Товариства імени Шевченка з огляду на ширший інтерес, який викликає діяльність Товариства в наукових кругах словянських і не-словянських, ухвалив від 1900 р. видавати для знайомлення своїх членів і всіх інтересованих осібний білетень намість тих звісток, які містилися до тепер у Записках Товариства. На разі сей білетень виходить-ме чотири рази до року, містячи в трох випусках чотиромісячні справоздання з наукового й адміністраційного руху, а в четвертім — загальне річне справоздання з діяльності Товариства та його органів. Перший випуск сеї публікації розпочинаємо отсею статєю. В ній подаємо для тих людей, що не слідили дотепер близше за діяльністю і розвитком Наукового Товариства імени Шевченка, короткий погляд на його історію.

Ініціатива засновання Товариства імени Шевченка вийшла від кількох патріотів з російської України. Коли після урядових репресій проти українського слова в Росії при кінці 60-их рр. надії українських патріотів усе сильніше звертали ся на Галичину і її молодий національний рух, на початку 70-их рр. з'явила ся між ними гадка — засновати у Львові якусь постійну інституцію для розвитку українського слова. За порозумінням з провідниками галицької національної українсько-руської партії постановлено було на зібранні гроші (коло 9 тис. гульд.) купити друкарню, що служила-б підставою літературного руху (такий плян уже від кількох років був у галицьких народовців), а для управи її і для розвитку того літературного руху завязано „Товариство імени Шевченка“ в виді тісно-закненої корпорації, з високою вкладкою 100 згр. (пропоновано було навіть 250), аби обережним

добором членів охоронити його від посторонніх елементів. В 1873 р. закуплено друкарню, а 11 грудня тогож року галицьке намісництво затвердило статут нового Товариства, підписаний дев'ятьма видійшими людьми з нечисленної ще тоді українсько-руської партії.

В статуті нового Товариства, поставленого під патронат найбільшого українського поета, котрого імя було окликом галицького національного відродження, — метою його положено було „вспомогати розвій рускої (малорускої) словесности“; для осягнення її

Фундатори Товариства: Олександр Кониський.

Товариство мало видавати своїм накладом книжки і часописи літературні й наукові, підпирати літературні й наукові видання, роздавати премії й т. и. Мотивуючи заложення власної друкарні, вказували на те, що одинокої перед тим руської друкарні (Ставропігійської) не вистало би, як би Товариство Шевченка „зачало много книжок видавати“. Але сі рожеві мрії на перших кроках дізнали гіркого розчаровання. Закупно друкарні й видатки на її

урядженне пожерли не тільки всі зібрані гроші з жертв і членських вкладок (неповна десяць тисяч гульд.), але впровадили Товариство в значні довги (коло 4.000), так що приходило ся робити позички на досить тяжких умовах. При таких обставинах про якусь видавничу діяльність Товариства не було що й думати, і вже на перших загальних зборах товариства більшість членів

Фундатори Товариства: Єлисавета Милорадович.

вказувала на се та підносила, що Товариство має передовсім зайняти ся своєю друкарнею, аби забезпечити її існування. Се було нелегко, бо доходи Товариства були скупі, сторонніх партій друкарня мала дуже небогато, видання-ж народовецькі друкувала з ріжними опустами, на кредит і т. п., так що від них особливих користей не мала. Через те Товариство аж до 90-их рр. перебувало,

можна сказати, в хронічній біді, з котрої не могли вирятувати його й ті жертви, що від часу до часу впливали. В таких обставинах воно могло розмірно тільки в дуже слабій мірі сповнювати виписану в статуті мету: воно причинило ся до літературного руху головню тільки друкарським кредитом та опустами, які робили ся для популярних видань Просьвіти, для одинокої тоді літературної часописи „Правда“ і подібних иньших. Зрідка лише могло воно дати наклад на якусь книжку, напр. видало своїм коштом два томи

Фундатори Товариства: Дмитро Пильчиков.

„Правди“, причинило ся до видання важної праці проф. Огоновського Studien auf dem Gebiete der ruthenischen Sprache, і т. и.

1885 р. Товариство перейняло на себе видання літературної часописи „Зоря“; в розвою його се був досить важний факт: він був початком самостійної видавничої діяльності Товариства, розбудив якийсь літературний рух у нім і до певної міри відновив інтерес до Товариства і в Галичині й на Україні, де по „антракті“ кінця 70-пх рр. знову змагаєть ся український рух і через уря-

дові заборони все більше звертаєть ся в Галичину. „Зоря“, що мала до 1894 р. свободний доступ до Росії, в 90-их рр. стала була в-значній шірі всеукраїнським органом, а з тим разом і Товариство починало ставати в певній шірі всеукраїнським літературним огнищем. Коли з роввоєм літературної роботи стала все більше відчувати ся потреба також і наукових українсько-руських видавництв, на адресу Товариства почали висловляти ся з російської

Фундатори Товариства: Мих. Жученко.

України бажання, аби воно взяло ся до організації наукової роботи. Речником сих бажань виступив Ол. Барвінський, що на загальних зборах Товариства 1890 р. предложив проєкт реформи Товариства в сїм напрямі. Головними точками сеї реформи мали бути: Товариство імени Шевченка перетворюєть ся на „Наукове Товариство“; знижуючи вкладку до 3 злр. воно змагає до того, аби притягнути до себе як найбільше число людей, інтересованих

розвоєм наукової роботи; для організації її поруч виділа, що має зайняти ся адміністративними справами Товариства, утворюють ся секції для наукової роботи, на разі три: фізіологічна, історично-філософська і математично-природописно-лікарська. Проект сей викликав деяку опозицію членів, котрі вказували, що наукову роботу можна розвивати в Товаристві і в рамках давнішого статута, що сама зміна статута роботи сеї не сотворить, — але на нових

Фундатори Товариства: Стефан Качала.

загальних зборах — у марті 1892 р. проект прийнято, й Товариство зреформовано на „Наукове Товариство імени Шевченка“.

Дійсно ся реформа, хоч була важним явищем у дальшій розвою Товариства, сама по собі могла-б і не мати таких далекосяглих наслідків, як би в парі або слідом з нею не йшли иньші події: зріст материяльних засобів Товариства і поява в Товаристві

людей, що спеціально зайняли ся організацією наукової роботи. Тож початки наукової діяльності були досить скромні. При кінці 1892 р. вийшов перший том Записок Товариства імени Шевченка, зложений переважно з праць українських авторів і виданий теж за грошевою підмогою з України, під редакцію тодішнього голови Товариства Ю. Целевича; в 1893 вийшов другий, під редакцією О. Барвінського, хоч редакція мала надію видати того року два томи;

Перший голова Товариства: Корнило Сушкевич (1874—1885).

аж в 1894 р. прийшло до видання двох томів (III і IV), під тою ж редакцією. Окрім того в сих роках перейняло Товариство на себе видання „Правничої часописи“ — кварталника для теорії й практики права, заложеного львівськими юристами, Руської історичної бібліотеки — збірника перекладів важливіших монографій по історії України, Правничого словаря д-ра К. Левіцького і за

грошевою підмогою з України розпочало видання Російсько-українського словаря (закінчене 1899 р.).

Користні переміни в житті Товариства, про які я згадав вище, дають себе знати в скорім розвою наукової роботи доперва в початком 1895 р. Як я сказав, тими переминами був зріст материяльних засобів Товариства і організація наукової роботи, переведена в Товаристві новими силами. Зріст своїх материяльних засобів Товариство завдячувало насамперед зростови роботи своєї друкарні: 1893 р. ц. к. видавництво шкільних книжок переносить до неї друк руських шкільних книжок; прибули також иньші урядові роботи. По друге — на підставі своїх наукових публікацій починає Товариство здобувати запо-моги від міністерства і від краевого сойму, головно завдяки заходам п. О. Барвінського, голови Товариства в р. 1893—6. Що правда, сей материяльний зріст був значним тільки в порівнянню з давнішими хронічними дефіцитами, з вічною бідом, в котрій жило Товариство, самі-ж по собі материяльні засоби Товариства були в порівнянню до великості задачі, котру воно сповняло, дуже малими, а спеціально запомоги правительственні й краєві розмірно до наукової діяльності Товариства і навіть до бюджету його наукових видань були дуже малі й зростали дуже повільно, так що в компетентних кругах не переставали дивувати ся, як Товариство могло розвивати таку інтензивну наукову роботу при таких малих засобах. Се здивованне зрозуміє кождий ознайомлений з нормальними коштами наукових видавництв, з низше поданого перегляду:

1894 р. дістало Товариство першу субсидію від краевого сойму 500 злр., разом із субсидією 500 злр. на Історичну бібліотеку, перейнятою Товариством разом з сим видавництвом — 1.000.

1895 р. дістало Товариство першу субвенцію від правительства в сумі 1.000, разом з соймовою 2.000. Бюджет наукових видань виносив коло 4.500, а видано на те, розуміється — з неможливою ошадністю, 9 томів наукових публікацій.

1896 р. Товариство дістало 4.500 злр. субвенцій (від міністерства 2.000, від сойму 1.000 і осібно для археографічної комісії 1.000, а на Іст. бібліотеку 500); бюджет наукових видань виносив коло 10.000, видано 10 томів наукових видань.

1897 р. Товариство дістало ту саму суму запомогу, бюджет наукових видань виносив коло 13.000, видано 14 томів наукових видань.

1898 р. Товариство дістало 5.500 субвенції (соймова за-помага Товариству більша на 500 і археографічній комісії теж на 500 злр.); науковий бюджет вивіс коло 15.000, видано шістнадцять томів наукових видань, між ними дуже дорогий, ілюстрований том Материялів до українсько-руської етнольоґії; Товариство мало сей рік коло 3.000 дефіциту.

1899 р. Товариство дістало 7.000 субвенцій (від правитель-ства 3.000, від сойму: 1.500 на Товариство, 1.500 на археогра-фічну, 500 на етнографічну комісію, 500 на Історичну бібліотеку), бюджет вивіс 15.552; видано 16 томів наукових публікацій *).

Таким чином бачимо, що субвенції далеко не покривали і не покривають видатків Товариства на його наукові публікації й по-треби. Товариство покривало сю недостачу доходами з друкарні, членськими вкладками й жертвами поодиноких людей, але в остан-ніх роках уже тяжко приходило ся удержати рівновагу в бюджеті й по вичерпанню касових запасів попередніх літ ся рівновага за-хитала ся, так що дальший розвій наукової роботи був здержаний браком материяльних засобів. Се велика шкода для українсько-руського культурного жита, а заразом і кривда руському народу в Австрії, що його головна культурно-наукова інституція не ді-знає більшої запомоги з боку правительства і краю. Субвен-ції, які побирає Наукове Товариство ім. Шевченка, видають ся сьмішно малими в порівнянню з тими, які мають напр. найблизші словянські Академії — краківська або празька (краківська дістає з публичних фондів 50.000: 20.000 від правительства, 30.000 злр. від краю, празька 40.000), а прецінь наукова діяльність сього Товариства не тільки релятивно для культурних інтересів руського народу далеко важнійша, при браку иньших наукових інституцій, але й абсолютно взявши — не потребує стидати ся своєю науковою вартістю перед иньшими словянськими Академіями Австрії. При тім ще її субвенції досі не забезпечені вповні, бо правительственна субвенція не вставлена в бюджет, признаєть ся міністерством кождий рік на ново на внесене *ad hoc* подання То-вариства, і тому не має певности. Крайній уже час, аби субвенції Товариства бодай наблизили ся до тих, які побирають иньші сло-вянські Академії в Австрії, та були забезпечені вставленнем у бюджет.

*) Материяльний розвій Товариства за сей час буде видко з порівнянния його білянсу: 1892 активи 29.440, пасиви 7.433, масток 22.006; 1899 активи 103.899, пасиви 35.842, масток 68.056.

Розвій теперішньої наукової діяльності Наукового Товариства імени Шевченка показав себе на зверх передовсім розвитком та спеціалізацією наукових видавництв.

Головний орган Товариства — Записки Наукового Товариства імени Шевченка почали виходити від р. 1892, як сказано вище, містячи наукові розвідки з усіх галузей наук, репрезентованих секціями Товариства; тільки право мало від початку свій особний орган в Правничій Часописи. Від 1895 р., перейшовши до теперішнього свого редактора проф. М. Грушевського, вони зреформовані були в наукову часопись: поруч відділів розвідок і матеріялів заведено відділи *miscellanea* (для дрібних заміток і матеріялів), наукової хроніки, де подають ся огляди періодичних видань — українсько-руських, російських, польських і ин., властиво того матеріялу, який дають вони для українсько-руської науки, та огляди західно-європейської наукової літератури по археології, історії, історії літератури й культури, і просторий відділ бібліографії, де містять ся критичні оцінки й справоздання з усього, що дотикає української науки. З заснованням (1897 р.) особливої публікації для математично-природописно-лікарської секції, Записки стали органом секцій історично-філософічної й фізіологічної, присвяченим головно українсько-руській археології, історії, язика й історії літератури. Виходили вони в 1895 р. що три місяці, від 1896 — що два місяці, книжками по 12 аркушів.

Для більших археографічних публікацій завязано 1895 р. археографічну комісію і заложено дві серії публікацій: Жерела до історії України-Руси і Памятки українсько-руської мови і літератури; бюджет комісії вносить всього 1.500 злр., що дає на неї кравчий сойм, і тому вона може видавати лише по одному тому — з тої або другої серії, а сього дуже мало супроти маси згромадженого матеріялу. Досі в серії Жерел публіковали ся дві колекції: люстрації королівщин руських земель XVI в., М. Грушевського, акти до історії Галичини в XVII в. С. Томашівського, в серії Памяток: колекція анокрифів в українсько-руських версиях дра Франка.

Для публікування етнографічного матеріялу заложено 1895 р. Етнографічний збірник, що виходив з початку (1895—97 р.) по одному тому на рік, під редакцією М. Грушевського; від 1898 виходить по 2 томи, 12—20 арк., під редакцією І. Франка і В. Гнатюка; тут містять ся матеріяли фольклорні,

чи то збірні (як в т. I, II, V), чи то систематичні збірки, що займають цілі томи (т. III і IV — фольклорні матеріали з Угорської Русі, VI — корпус анекдот, VII — казки з Брідського пов.); для етнологічних заложено особну серію — Матеріалів до українсько-руської етнології з численними ілюстраціями (виходить по одному тому на рік, I, виданий під редакцією Ф. Вовка, містить серію різнородних статей і матеріалів, II — ширшу монографію про Гуцулів проф. Шухевича). 1898 р. завязано для організації етнографічних студій спеціальну етнографічну комісію

1897 р. з'організовано Збірник математично-природописно-лікарської секції; від 1898 р. він поділяється на два відділи: математично-природописну і медичну, остання має свій спеціальний титул: Лікарський збірник, і служить органам лікарської комісії.

1898 р. з'організовано також особні збірники історично-філософської й фіольологічної секції, призначені для ширших монографій або збірників, що не могли би змістити ся в Записках; вони виходять кожний по одному тому річно; в Збірнику історично-філософської секції містила ся Історія України-Руси М. Грушевського, в Збірнику фіольологічної с. — ширша біографія Шевченка О. Кониського і збірник розвідок Драгоманова по народній словесности й історії літератури.

В остатнім часі організовано при фіольологічній секції комісію язикову для практичних потреб українсько-руської мови.

На черзі стоїть тепер реформа Правничої Часописи, що служить органом сформованої 1898 р. правничої комісії, в наукову часопись, періодичну, присвячену праву й економії, але для сього потрібно якоїсь спеціальної заемоги для згаданої ціли.

В теперішнім моменті наукова організація Товариства виглядає так: три секції, що служать основними органами наукової організації, при них, як органи помічні, для спеціальнійших цілей, — чотири комісії:

I. секція історично-філософська — при ній 1) комісія правнича,

II. секція фіольологічна — при ній 2) комісія язикова
при сих двох секціях: 3) комісія археографічна,
4) комісія етнографічна.

III. секція математично-природописно-лікарська — при ній 5) комісія лікарська.

Система видавництв — видання секцій:

1. Наукова часопись, присвячена передовсім історії, язика й історії літератури українсько-руського народа, — Записки Наукового Товариства імени Шевченка — орган історично-філософичної і фільольогічної секцій, 6 томів річно, вийшло дотепер 34 томи.

2—4. Збірники поодиноких секцій — 3 томи річно, вийшло 9 томів.

5. Руська історична бібліотека — при історично-філософичній секції, 1 том річно. вийшло дотепер 19 томів.

Видання комісій — а) археографічної:

6. Жерела до історії України-Руси, вийшло 3 томи.

7. Памятки українсько-руської мови і літератури, вийшло 2 томи. Видавництва 6 і 7 виходять по черзі -- 1 том річно.

б) етнографічної:

8. Етнографічний збірник, 2 томи річно, всього вийшло 7 томів.

9. Матеріяли до українсько-руської етнології, 1 том річно, вийшло 2 томи.

в) правничої:

10. Правнича часопись, 1 том річно, вийшло 9 томів; має бути зреформована.

г) лікарської:

11. Лікарський збірник, виходить зошитами Збірника математично-природописно-лікарської секції, 2 зошити на рік, вийшло 4 зошити.

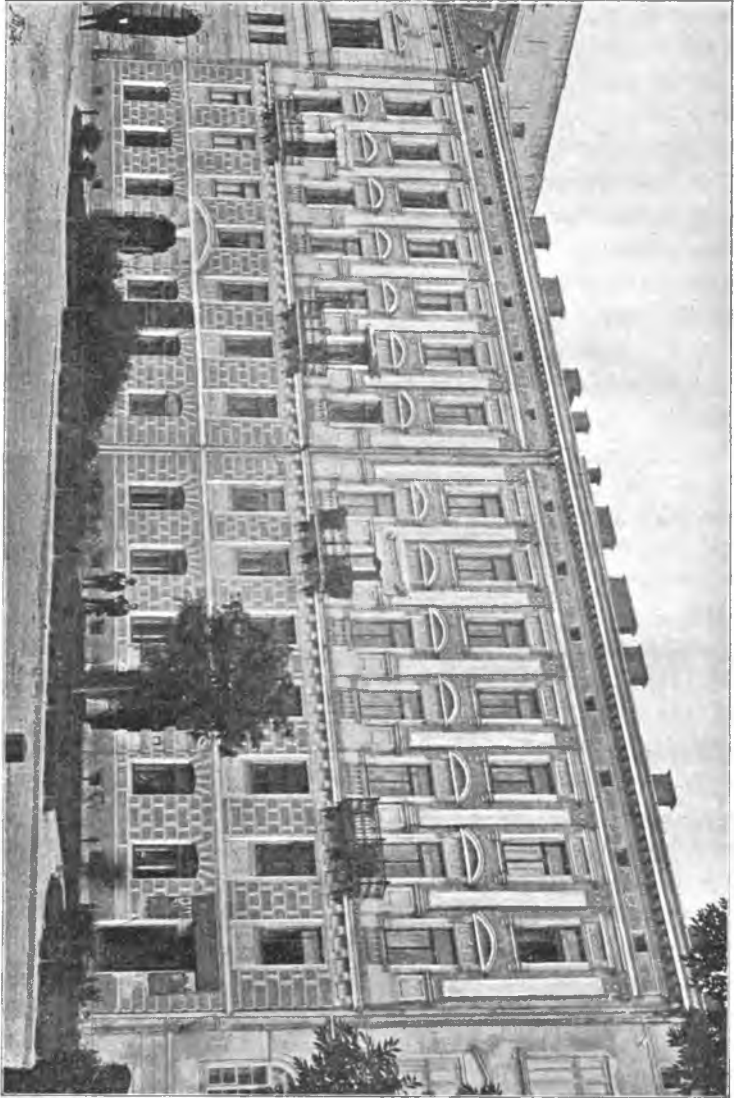
Теперішнє нормальне число наукових публікацій — 15 томів річно, коло 230 аркушів друку, не рахуючи тих видань, які не входять в вчислені серії (*extravagantia*). Всього за 5 років, 1894—99 видало товариство 64 томи наукових публікацій. Число незвичайно велике в порівнянню з бюджетом Товариства, і особливо — в сумою запомог, побраних за той час.

Для успішного розвою наукової роботи Товариство останніми роками уділяло значну частину свого небогатого бюджету на сформованне бібліотеки й удержанне при ній публичної читальні, і на стипендії й запомоги. Бібліотека зложила ся з кількох пожертвованих колекцій і з обмінних примірників, але доповняєть ся закупном книжок що річно, особливо в відділах *Ruthenica* і фольклорної літератури. За браком у Львові бібліотеки, де-б сі від-

діли були заступлені бодай хоч трохи можливо, сформованне сих відділів було-б дуже важно і можна-б тільки жадати, або збільшення материяльних засобів Товариства дало йому спромогу уділяти гроша на сю ціль.

Так само важне значінне має справа стипендій для молодих людей, що вілдають ся науковим студиям: галицькі Русини, серед котрих здібні й заінтересовані наукою молодики стрічають ся в дуже значнім числі, не мають майже зовсім приступу до стипендій правительственных чи краєвих, не мають й інституцій, які-б давали спромогу молодим люлям по укінченню університетських студий віддавати ся науковій роботі, і до недавна переважна більшість таких надійних сил марнувала ся в роботі для хліба. Останніми часами (1898 р.) в поміч Товариству прибула спеціальна фундація для уділювання запомог для наукових студий (фундація ся, передана легатором - Українцем Товариству, в сумі 45.000 гульд. вложена в дім, де тепер уміщене Товариство); надіємо ся, що вона не задовго увійде в житє. Але й доходи з сеї фундації, і суми, призначувані на сю ціль з доходів Товариства, далеко не задовольють сеї пекучої потреби в забезпеченню молодим силам спроможности наукового розвою, і тут можна тільки бажати, аби поданий приклад дав заохоту до нових жертв на сю мету від наших патріотів.

Для піднесення наукового престижу Товариства переведено дуже важну реформу в 1898 році. Статут 1892 р. мав ту хибу, що широко розчинивши двері Товариства для членів з усіх верств українсько-руського народу, не відріжнив їх компетенцій адміністративних від наукових; тому кождий член, хоч би з найнижшим цензом освітнім, міг бути членом секції й рішати в наукових справах. Уже в 1896 р. виділ виступив з проєктом реформи статута, що мала усунути сю аномалію, але переведенне сеї реформи стріло ся з ріжними трудностями, і тільки в 1898 р. переведено її: поруч звичайних членів Товариства утворено нову категорію „дійсних членів“, іменованих на підставі їх наукової кваліфікації (самостійних наукових праць); секції складають ся з самих дійсних членів, так що збори секцій стають правдивим науковим ареонагом, вповні компетентним в рішенню наукових справ. Перші вибори дійсних членів переведено в 1899 році; увійшло до історично - філософичної секції 12 членів, до фільольогічної 10, до матем. - природ. - лікарської 10; їх катальог, з короткими *curricula*

Дім Наукового Товариства імени Шевченка (Фундаційний).

vitaè i виказом наукових праць містить справозданне Товариства з 1899 р.

Як бачимо з сього короткого перегляду, Товариство дуже енергично робило коло розвою наукової роботи, старало ся згромадити до неї як найбільші круги робітників, підняти її на можливо високий науковий рівень і заложити під неї міцні й трівкі підвалини. Щоб оцнити досягнені нею результати, треба знати всі ті труднощі й перешкоди, які стрічала вона в сих змаганнях на своїй дорозі. Про одну сказано було вже — се малі матеріяльні засоби, з котрими можна було досягнути якісь показнійші результати тільки при безкористній і повній пожертвованія праці головнійших робітників, але ся перешкода не була одинокою. Другою був брак у Русинів вищих наукових інституцій, в виді університетів і наукових інститутів, на котрі звичайно, в нормальних обставинах, опираєть ся робота таких товариств чи академій як наше Товариство; тому то приходило ся йому застановляти ся не тільки над тим, щоб згромадити коло себе наукові сили, а також і над тим часто, щоб сим силам дати спромогу віддавати ся науковій роботі. Нарешті третя фатальна перешкода, що незвичайно шкідно впливає на розвій наукової роботи Товариства — се цензурні відносини Росії; наукові видання Товариства увесь сей час вістають ся в категорії „абсолютно заборонених“ в Росії! Річ не ймовірна на вступі ХХ столітя, але на жаль цілком певна. Тільки декотрі наукові інституції Росії можуть діставати видання нашого Товариства. Тим чином для $\frac{9}{10}$ нашого народа наукова робота нашого Товариства полишаєть ся на пів страченою, бо майже або зовсім не приступною; тим незвичайно утрудняєть ся участь в роботі Товариства Українців російських, ослаблюєть ся моральна й матеріяльна піддержка, яку-б Товариство могло мати від них, хоч знизити її зовсім не в силі ніякі репресії.

Не вважаючи на сі тяжкі перешкоди Товариство, як ми бачили, встигло протягом яких пяти літ з'організувати дуже солідну й ріжносторонну наукову роботу, розвинуло цілу серію наукових публікацій, що обіймають широкий круг наук і в декотрих галузях, як нпр. в історії, фільольогії, етнографії й історії літератури України - Руси стали неминучо потрібним джерелом для всяких студій; воно згромадило коло себе значне число наукових робітників з усіх частин України - Руси (в передостаннім році в наукових виданнях Товариство взяло участь 74 особи, з того загра-

ничних 25, в останнім 62 особи, з того заграйичних 12*), а і значному числу їх дає своїми гонорарами, заповогами, стипендіями спромогу віддавати ся далі науковій роботі; нарешті — воно за сей час встигло уже виховати в своїй науковій організації цілий ряд солідних наукових сил, свою наукову школу, котрою може гідно показати ся перед чужими науковими інституціями.

Роблячи на ґрунті новім, нерозробленім, під час коли сама українсько-руська мова терпить репресії зі сторони одних, легковаженне і ворогованне зі сторони других, Товариство встигло виробити собі симпатії й поважанне у всіх справдешніх приятелів науки й поступу. Доказом того можуть служити живі зносини й виміна видань нашого Товариства з чужесторонніми науковими інституціями, виданнями й ученими (число інституцій і видавництв, з котрими обмінюєть ся виданнями Товариство, сягає до сотки) та оцінки його видань в наукових сферах. Я обмежу ся тут двома загальнішими оцінками наукової діяльності Товариства, даними в останніх часах двома ученими посторонніми — отже суд їх міг бути вповні об'єктивним — а заразом вповні компетентними. Віденський академік Ягіч, в своїм огляді сучасного наукового руху у ріжних словянських народів на полі фільольогії, етнографії, історії літератури підносить важне значінне діяльності Товариства імени Шевченка супроти тих трудних обставин, в які поставлені українські наукові студії в Росії, та признає, що вона „завдяки енергічній роботі галицьких Русинів і тій моральній заповозі, яка їм в поміч іде потиху з Росії, заповідаєть ся з часом розвинути ся в русинську академію наук“ (Archiv für Sl. Philologie, XX, 1898). Професор берлинського університету Брікнер в огляді новин словянського народознавства (Zeitschrift des Vereins für Volkskunde, 1899) підносить значінне Товариства як головного огнища української науки, котрої центр наслідком неприхильних політичних обставин переніс ся з Київа до Львова, та вказує на високу наукову вартість його публікацій. Історичні публікації Товариства все знаходять собі високе признанне у рецензентів спеціальної наукової часописи Київська Старина, і т. и.

*) Зменьшенне се загального числа співробітників випадкове, воно толкуєть ся перевагою в виданнях Товариства 1899 р. більших праць.

Образ діяльності Товариства та його високого культурного значіння для українсько-руського народу був би неповний, коли-б не було згадано про його важну участь в розвою українсько-руської літератури. Як згадувано було вище, від 1885 р. Товариство видавало літературну часопись „Зоря“, що була довший час одинокою літературною часописею на Україні-Руси і в розвою її літератури положила великі заслуги. В 1898 р. Товариство зреформувало її на місячник „Літературно-Науковий Вістник“, по типу європейських revue, побільшивши значю її величину й розширивши програму. Сей журнал, що розходить ся як на галицькі обставини в досить значному числі, скуплює наоколо себе майже усі визначніші літературні сили австрійської і російської Руси; в 1899 р. взяло в нім участь 56 осіб (в тім 26 заграничних). Він доповнює та значінне Товариства як всеукраїнського культурного центра яке піднесли ми вище.

М. Грушевський.

Діяльність Виділу Товариства

в 1899 р.

На загальних зборах Товариства, що відбули ся 2 лютого 1899 р. вибрано новий Виділ, який уконституував ся так :

Михайло Грушевський, голова.

Сидір Грошницький, заст. голови.

Володимир Гнатюк, секретар.

Др. Володимир Охримович, касиєр.

Кость Паньковський, адміністратор каменіці.

Юліян Січинський, контрольор.

Др. Евген Озаркевич.

Заступниками виділових були :

Вячеслав Будзиновський.

Михайло Губчак, маґазинєр.

Юліян Левицький.

Крім того входили до Виділу ще референти поодиноких секцій. Референтом істор. філь. секції був з початку року др. Олександр Колєсса, а по зреформованю секцій реферат обняв знов проф. М. Грушевський, фільольог. секції др. І. Франко, мат. прир. лікар. секції Іван Верхратський. Від лютого до кінця грудня відбув Виділ сімнайцять, у січню і лютім 1900 року дальших 5, отже разом 22 засідань. Відповідно до нового статута Виділ займав ся головно адміністрацією товариства, та все таки ані на хвилию не забуваючи, що се товариство наукове, а ще до того призначене для шлеканя українсько-руської науки, значить, поставлене в виїм-

ково важних умовах. От тим то придержуючи ся принципу як найбільшої ощадности в своїй адміністрації Виділ рівночасно виходив із того погляду, що головною метою його діяльності повинно бути не збогачуване товариства як такого, а збогачуване укр.-руської науки, не призбируване капіталів, а видаване як найчисленніших публікацій і приєднуване як найчисленніших робітників для наукової праці. От тим то бюджет наукових видань товариства, се головна рубрика і властивий центр, коло якого обертала ся вся діяльність Виділу. Зараз по уконституованю і залагодженю перших формальностей Виділ заняв ся уложенем сего бюджету на 1899 рік і ухвалив відповідно до проєкту голови Товариства в сумі 16.250 зл. Поодинокі рубрики його такі: Записки (6 томів) 4.200 зл. Етнографічна комісія (4 т.: два Етнографічного Збірника і два Етнольоґічних Материялів) 2.800 зл. Археографічна комісія (1 том) 1.500 зл. Збірники секцій (3 до 4 томи) 2.700 зл. Правнича Часопись (1 том) 500 зл. Історична Бібліотека (1 том) 550 зл. Російсько-український словар (IV т. докінчене) 300 зл. Евентуальний дефіцит Літературно-Наукового Вістника 1.500 зл. ¹⁾ Бібліотека Товариства (платня уряднику, оправа книжок і закупно нових) 1.000 зр. Стипендії і запомоги 300 зл. Загальні видатки (кореспонденция, порто и ин.) 600 зл. Видатки на сподівану участь Товариства в київськїм археолоґічнїм з'їзді 300 зл. Надто на засіданю з 21 червня ухвалено вложити в бюджет сього року 210 зл. на намальоване трьох портретів заслужених Українців: працю поручено артистови Ів. Трушови. Та що сподівані субвенції від краєвого і центрального правительства не покривали і половини сего бюджету, то Виділ мусїв звернути як найпильнійшу увагу на управильнене і піднесенне внутрішньої адміністрації товариства, а особливо тих його відділів, що дають дохід, себ-то друкарні і книгарні. В тій ціли при своїм уконституованю (засіданя 4 і 8 лютого) Виділ порозділював між своїх членів адміністраційні функції, вибравши заступником голови Сидора Грошницького, секретарем Волод. Гнатюка, адміністратором камениці К. Паньківського. Волод. Охримовича касиером, Ів. Франка магазиером, Юл. Січинського контролером, Вяч. Будвиновського референтом друкарні, порішив прийняти окремого функціонера до веденя справ книгарні, а дотеперішньому функціонарови Ів. Пе-

¹⁾ В дійности Літер.-Наук. Вістник не дав дефіциту: сума коло 400 злр., взята з передплати 1900 р. на покритє видатків 1899, має покритє в видї звиш 100 комлетів Вістника за 1899 р. і сперяди з передплати.

трушевичови полишити саму бухгалтерію і адміністрацію Л. Наукового Вістника. Для заведеня улїпшень у внутрішнім діловодствї побільшив Виділ персонал, приймивши для уопорядкованя книгари на кілька місяців осібного функціонаря, а крім того для переведеня докладної ревізії паперового маґазину, упросив д. чл. С. Томашівського. Місце маніпулянтки в книгари надано п. Клим. Панкевичевї, а заступникови голови Сид. Громницькому поручено наглядати загальні адміністраційні справи Товариства (засіданє 22 лютого). В канцелярії товариства заведено телефон (засід. 8 марта) і електричні дзвінки (засід. 19 цвітня), а для безпеки каси справлено залїзні двері і віконниці в канцелярії і такїж віконниці в бібліотеці. Доконано при помочи і по вказівкам заступника віділового М. Губчака упорядкованя і з'їнвентованя книжок у маґазинї товариства (засід. 27. вересня). Для піднесеня друкарні ухвалено спровадити за 1200 корон нових черенок письма і за 800 корон нот (засід. 13 жовтня); далі ухвалено закупити для друкарні четверту машину зі сполученім із нею газовим мотором, хоча задля невигідного зимового часу ухвала (з 15 падолиста) доси не могла ще бути виконана. На кількох засіданях Виділ займав ся справою уладженя підручного маґазину для книгари, а коли дотенерішній бухгалтер товариства, д. Іван Петрушевич, уступив із своєї посади, займав ся Виділ на кількох засіданях (19 жовтня, 15 падолиста і 6 грудня) справою обсадженя сеї, для цілого веденя адміністраційних справ дуже важної посади. Коли розписаний Виділом (наслідом ухвали д. 19 жовтня) конкурс на сю посаду не принїс бажаних результатів, обсаджено сю посаду тимчасово, а рівночасно часть праці при адміністрації „Літературно-наукового Вістника“ вложено на новопринятого співробітника редакції д. Антона Крушельницького.

Заряд фундаційної камениці був також предметом ненастанної уваги Виділу. Він мав тут перед собою дві задачі: очистити сю реальність по змові з довгів і відповісти тим санітарним і иньшим поліційним приписам, які ставлять власти, а при тім піднести її рентовність. Подані далі рахунки показують, що Виділ совістно вивязав ся із своєї задачі, виложивши значні суми на сплату довгу і еквіваленту, на заведенє улїпшень і украшенє камениці. Дуже важна ухвала з д. 27 вересня що до переведеня каналізації і вимощеня подвіря камениці лишила ся невиконаною задля спізненої пори року. Для украшеня площі перед каменицю і наданя їй українсько-руського характеру Виділ на основі ухвали з дн. 8 лютого удавав ся з пе-

тицією до Ради міста Львова жадаючи, аби замінила назву частини ул. Чарнецького перед домами ч. 24—28 на площу Тараса Шевченка і дозволила поставити на тій площі пам'ятник Шевченкови. На жаль, ця петиція дождала ся від Ради міста Львова відмовної відповіді, яку тут дословно подаємо :

Magistrat król. stolecznego miasta Lwowa. L. 12679/99. III.

Do Czestnoho Naukowego Towarzystwa imeny Szewczenka pid cz. orj. 26 ul. Czarneckoho u Lwowi.

Rada mijska riszeniem z 7. weseśnia s. h. cz. 24/99 widmowyla proszeniu Czestnoho Towarzystwa z 14 lutoho s. h. o przyzwotenie na nazwanie czasty ulicy Czarneckoho, polozenoi pered frontom realnostej pid cz. konskr. l. 2, i 645⁴, (cz. orj. 24, 26 i 28 ul. Czarneckoho) „Ploszczeju Tarasa Szewczenka“ i nezhodyła sia na wystawlenie na tojże ploszczy pamiatnyka toho poeta, a to z przyczyny szo: 1) Rada mijska porczyła wże pamiat toho poeta oznaczujucy jeho imenem ulyciu meży ul. Zelenoju a ul. Kochanowskoho a kromi toho 2) ploszcza zhadana ne nadaje sia na postawlenie pamiatnyka zadla swojej maloij prostorony.

Lwiv 14 Studnia 1899.

Małachowski.

Для пояснення сеї справи належить тільки додати, що улица Шевченка — се незабудований, болотнистий перехід на однім кінці Львова, та що у Львові без ніякої перешкоди була названа одна площа і одна улица іменем польського драматурга Фредри.

Дбаючи про розширене цінних творів нашої літератури і про придбане для книгарні Товариства книжок, які-б куповано радо, Виділ перевів із Товариством „Руська Бесіда“ в Чернівцях переписку в справі відступлення тим товариством Науковому Товариству ім. Шевченка права на видане одного накладу творів Ю. Федьковича. Ця переписка одначе недоведена ще до кінця, Так само розпочало в р. 1899 друк дальшого (пятого) тома творів Степана Руданського (надруковано поему „Царь-Соловей“); вихід сего тома зупинив ся задля недостатченя редактором обіцяного рукопису (перекладу Королеводвірського рукопису). Накладом Товариства видано також поему Куліша „Маруся Богуславка“.

Задля піддержання духових і літературних взаємин Галичини з Україною, Виділ увійшов у близші зносини з книгарнею „Кіевской Старини“ в Києві і осягнув те, що ся книгарня згодила ся приймати передплату на „Літературно-Науковий Вістник“ у Росії, а крім того присилати до книгарні нашого Товариства в коміс ті книжки видані в Росії, на які у нас покажуть ся попит, а поперед усіх книжки видані на українській мові. Перший транспорт таких книжок уже прийшов і був розпроданий протягом кількох тижнів. На жаль, на розпродаж сею дорогою в Росії книжок дру-

кованих у Галичині не можна числити задля звісних ценаурних обставин.

Другу часть своєї програми — дбанє про приєднуванє нових робітників на полі українсько-руської науки і піддержуванє тих, що вже дали докази своєї здібности і робучости, міг Виділ в минулім році сповняти тільки в мінімальнім розмірі — задля браку грошевих засобів. Він обмежив ся на тім, що на засід. 22. лютого уділив Федорови Примакови, студентови філософії 60 кор. запомоги на наукову подорож до Триєсту, уділив Вол. Гнатюкови 120 кор. на покритє части коштів подорожі на Угорську Русь, піднятої в науковими цілями, а на засіданю д. 13 жовтєя відновив на 1899 р. стипендії по 100 зл.: Степанови Томашівському, студ. філософії; Олегови Целевичови, студ. філософії; Гриєви Гарматїєви, студ. медицини, і надано стипендію в сумі 200 зл. Волод. Гнатюкови, укінченому студ. філософії, далі уділив на тім самім засіданю Михайлови Бойчукови, ученикови малярської школи у Відні 50 кор. запомоги, а на засіданю 6 грудня ще 50 кор. з бажанєм, аби він перенїс ся до краківської школи штук красних, як більше наручної для його розвою. Надто Товариство уділило зі своїх фондів 200 кор. запомоги на будову „Руського народного Дому“ в Чернівцях (засід. 13 вересня), складачеви в друкарні Наукового Товариства Іванови Криловському 80 кор. підмоги на виїзд до Відня для довершеня фахового образования і причинило ся одноразовим датком в сумі 140 кор. до здвигненя памятника на могилі бувшого голови Товариства, проф. Юліяна Целевича, і на рєштї запомагано старим звичаєм дрібними датками деякі львівські товариства, що мають на меті запомогу бідній руській шкільній молодіжи.

Так само і про бібліотеку Товариства, що повинна бути дійсним варєтатом і осередком наукової праці, не міг Виділ дбати в такім розмірі, як би сєго було потрібно. Бібліотека Наукового Товариства ім. Шевченка — інституція нова і досить убога. Число книжок не доходить ще й 10.000, і хоча маємо в нїй багато важних творів для студіюваня України в її бувальщині і теперїшности в найріжнійших напрямх, а також багато видань сучасної європейської науки, то проте брак фондів на розширюванє бібліотеки особливо через закупуванє принагідних коллекцій книжок і материялів, комплетів часописей і більших. дорогих видавництв-доткливо дає себе чути. Та про те Виділ і тут робив усе, що тільки

жиг у тісних рамках визначеного бюджету. Для завідування бібліотекою був особний платний урядник (Михайло Павлик), що мав також нагляд над читальнею, яка в виємком двох вакаційних місяців, неділь і свят була отворена для членів і нечленів що день від 2 до 6 год. по полудни. Спеціальне справозданє про стан бібліотеки і читальні буде подане в однім із найблизших чисел „Хроніки“. Тут додаємо тільки, що в 1899 р. крім видань одержуваних нашим Товариством у обмін за наші (їх реєстр друкуєть ся далі) бібліотека нашого Товариства збогатила ся значнійшими дарами від д. Бородая (збірка англійських книжок), д. Кониського, дра Франка, д. Галевича, о. Михайла Зубрицького і Володимира Левицького, нотаря з Винник. Також маленький ще на разі музей Товариства придбав сего року деякі цінні дари від д. Якова Миколаєвича (кілька монет і орієнтальну печатку) дра Яр. Окуневського (індійський рукопись на пальмових листках) і д. Сластьона. В кінці для альбома автографів подаровано деякі автографи Руданського і иньших наших старших писателів.

Хоча новий статут принципіально відділює адміністраційну діяльність Виділу від наукової праці, що йде в секциях і наукових комісиях Товариства, то про те той сам статут покликуючи референтів секційних до Виділу вказує на потребу ненастанного і як найтіснійшого звязку між Виділом і секциями. А що рік 1899 був роком переформованя товариства і його секцій відповідно до нового статута, то зовсім природно, що й Виділ мусів раз у раз займатися справами секцій, а кілька разів також порушеними на секциях справами наукової натури. Першою з таких справ була дискутована в галицько-руській пресі і на секциях Наукового Товариства ім. Шевченка, справа покривдження руської мови при навчаню і екзамінах у середніх школах східної Галичини. В тій справі Виділ вислав виготоване письмо до ц. к. Міністерства осьвіти. Другою справою того рода була звісна справа археологічного з'їзду в Києві, якою Виділ займав ся з причини присланих на імя товариства запросин до участі в з'їзді. Виділ призначив був на кошт подорожі незаможних делегатів Товариства на той з'їзд 600 кор., колиж задля звісної заборони української мови на з'їзді делегати не поїхали, ухвалив Виділ напечатати приготовані на з'їзд реферати особно, (вони заняли два подвійні томи „Записок“, тай то ще деякі з них, власне найобширнійші, не вмістили ся туди і були надруковані в иньших томах „Записок“), і розіслати

ті томи виднійшим учасникам з'їзду. Своє становище — репрезентації Товариства, що в ширших кругах признаєть ся найвиднійшим огнищем духового і наукового життя українсько-руського народа, Виділ зазначував тим, що так або инакше брав участь у всіх виднійших маніфестаціях наукового і літературного життя Словянщини. І так на засіданю в 26 мая було ухвалено вислати російській Академії Наук у Петербурві привітну телеграму на сьвято 100-літнього ювілею вродин Пушкіна. На засіданю в дня 4 лютого ухвалено вислати привітну телеграму Бережанським Русинам в приводу сьвяткованя ювілею Котляревського. Віддано честь помершому чеському етнографови, щирому приятелеви Русинів, Франтішкови Ржегоржу в Празі виславою на його похорон телеграмою від імени Етнографічної Комісії. Та сама комісія вшанувала також телеграмою ювілей 25-літньої наукової праці московського вченого дослідника на полі людвої пісенної творчости, проф. Всеволода Міллера.

Діяльність секцій і наукових комісій Товариства.

В організації секцій зайшла протягом року дуже велика і важна зміна. Відповідно до ново уложеного статута Товариства членом секції не може бути кождий член, що впишеть ся до Товариства, як давнійше, лише член з науковим цензом вибраний одною з секцій і затверджений Виділом. Через те поступило Товариство в своєму розвою знов о крок дальше, набрало більше наукового характеру, як давнійше і се, надіємось, буде першим початком до переімени його в українсько-руську Академію Наук. Членів з науковим цензом названо дійсними. Перші їх вибори відбули ся на спільнім засіданю всіх секцій дня першого червня. В істор. філософічній секції вибрані: В. Антонович, Ф. Вовк, М. Грушевський, С. Двістряньський, М. Зобків, К. Левицький, В. Охримович, Ю. Сіцинський, П. Стебельський, Ос. Терлецький, С. Томашівський, Я. Шульгин. У фізіологічній секції вибрані: О. Барвінський, В. Гнатюк, М. Дикарив, І. Кокорудз, О. Колесса, О. Кониський, В. Коцовський, С. Смаль-Стоцький, К. Студинський, І. Франко. В мат. прир. лікарській секції вибрані: Г. Величко, І. Верхратський, І. Горбачевський, О. Дакура, В. Левицький, П. Огоновський, Е. Озаркевич, І. Пулюй, Щ. Сельський, О. Черняхівський.

Нові секції уконституували ся вибравши президії так :

Іст. філософічна: Михайло Грушевський, директор.

Др. Кость Левицький, вступник директора.

Степан Томашівський, секретар.

Фільольогічна: Др. Іван Франко, директор.

Др. Олександр Колесса, заступник директора.
Володимир Гнатюк, секретар.

Мат. прир. лікарська: Іван Верхратський, директор.

Др. Щасний Сельський, заступник директора.
Др. Євген Озаркевич, секретар.

Попри секції існували в Товаристві ще й спеціальні наукові комісії. В 1899 р. було їх чотири: правнича, археографічна, етнографічна, лікарська. Дня 14 лютого 1900 відбула ся ревізія складу комісій і провізоричний вибір їх президій. При тій нагоді утворено ще нову комісію язикову, так що тепер усіх комісій є п'ять.

Склад поодиноких комісій такий :

1. Археографічна комісія: Михайло Грушевський, голова.

Др. Іван Франко, заступник голови.
Стефан Томашівський, секретар.

Члени: др. Володимир Антонович, др. Дмитро Багалій, Іван Каманін, др. Олександр Колесса, др. Володимир Коцовський, др. Кость Левицький, др. Олексій Маркевич, др. Степан Смаль-Стоцький, др. Кирило Студинський.

2. Правнича комісія: Тит Ревакович, голова.

Др. Станіслав Дністрянський, заступник голови.
Др. Володимир Охримович, секретар.

Члени: Остап Весоловський, Антін Дольницький, др. Филип Євин, Мирослав Здерковський, Я. Ільницький, др. Олександр Кулачковський, др. Євген Левицький, др. Кость Левицький, Олекса Тавячкевич, др. Остап Терлецький, др. Микола Шухевич.

3. Етнографічна комісія :

Олександр Барвінський, голова.
Федір Вовк, заступник голови.
Володимир Гнатюк, секретар.

Члени: Микола Біляшевський, Валеріян Боржковський, Борис Грінченко, Юрій Жаткович, др. Олександр Колесса, Філарет Колесса, Аґатангел Кримський, Данило Лепкий, Микола Лисенко, др. Володимир Охримович, Осип Роздольський, Володимир Шухевич, др. Іван Франко.

4. Язикова комісія :

Др. Олександр Колесса, голова.

Михайло Павлик, заступник голови.

Др. Михайло Пачовський, секретар.

Члени : Олек. Барвінський, Олександр Борковський, Волод. Гнатюк, Михайло Грушевський, Іля Кокорудз, Михайло Комарів, Олександр Кониський, др. Вол. Коцовський, Атамангел Крижський, др. К. Левицький, Володимир Науменко, Гіляр Огоновський, др. Вол. Охримович, др. Степан Смаль-Стоцький, др. К. Студинський, Євген Тимченко, др. Іван Франко.

5. Лікарська комісія :

Др. Щасний Сельський, голова.

Др. Євген Озаркевич, заступник голови.

Гриць Гарматій, секретар.

Члени : Євген Бурачинський, Мирон Вахнянин, Гриць Гарматій, Олександр Грабовський, др. Василь Гукевич, др. Лев Коссак, Стефан Петрицький, др. Л. Петровський, др. Антін Хомин.

Уся наукова діяльність Товариства групувала ся в секціях і комісіях. Система видавництва була така, як минулого року. Диви ст. 14.

Разом видало Товариство 27 книжок періодичних публікацій. Крім того вийшло ще накладом Товариства кількадесять відбиток і передруків. В 1900 р. починає видавати Товариство кварталний бюлетен, де будуть містити ся справозданя із діяльності Виділу і секцій. В першому числі бюлетену містить ся власне отсе справозданє.

Важною справою, що була предметом кількаразових нарад іст. філософічної і фільольогічної секції, була справа участі Товариства в кївському археологічному з'їзді.

Коли на початку сього року Наукове Товариство імени Шевченка, а також і декотрі його члени з'осібна — дістали від кївського організаційного комітета запросини на з'їзд, то на скликаних для сеї справи зборах історично-філософічної й фільольогічної секцій піднесено було, що долучений до запросин реґулярин з'їзда, допускаючи на з'їзд реферати в словянських мовах, поминає українсько-руську; отже члени секцій поручили виділу Товариства занитати в сій справі пояснення від організаційного комітета і заявили, що не вважають можливим ані для Товариства.

ані для себе брати участь в з'їзді, коли б з поміж допущених словянських мов було виключено українсько-руську. Київський організаційний комітет, до котрого удав ся з запитанням виділ Товариства, передав сю справу на рішення головного організаційного комітета в Москві, і той полагодив справу так, що для реферованя на з'їзді признав українсько-руській мові однакові права з російською, та не признав можливим друкувати реферати по українськи в Трудах з'їзда. Але таке допущення українсько-руської мови викликало в Росії пристрастну полеміку і ремонстрації зі сторони осіб і органів неприхильних українсько-руській національності, і в результаті російське міністерство внутрішніх справ признало неможливим допустити українську-руську мову на з'їзді, міністерство ж осьвіти перед самим отворенням з'їзда згодило ся на допущення українсько-руських рефератів з тим тільки, аби вони читали ся на осібних, не-публичних засіданнях, де могло б бути не більше 25 осіб присутних. Розумієть ся, на такі умови не могли пристати ані президія з'їзда, ані Товариство. Повідомлене про заборону українсько-руської мови, Товариство вислало (20/VIII. 99) лист до президії з'їзда, повідомляючи, що з причини недопущення українсько-руської мови, до рефератів на з'їзді воно не може взяти участі у ньому, бо се недопущення не тільки чинить практичну перешкоду для тих його членів, що не володіють російською мовою, але всім взагалі робить таку участь морально неможливою. Президія ж з'їзда, закриваючи його, з жалем піднесла, що наслідком виключення українсько-руської мови з'їзд стратив участь галицьких учених і зголошені ними реферати.

Реферати призначені на з'їзд надруковані в двох подвійних томах Записок, XXXI—XXXII та XXXV—XXVI а надто деякі в томах XXXIII, XXXIV і XXXVII.

Другою важною справою, над якою радили члени усіх секцій wraz із делегатами иньших руських товариств, була справа заснованя українсько-руського університету у Львові. Усі зібрані заявили ся на разі за тим, що потреба свого університету — пекуча і що треба усіх сил докладати, аби засноване як найбільше приспішити. В тій ціли вислано вже від деяких товариств відповідні меморіяли до міністерства осьвіти, иньші товариства мають невдовзі їх вислати.

Докладнійше справозданє з діяльності секцій, представляєть ся так :

Усіх засідань секцій було в році 32; з того історично-філософської секції 17, фільологічної 12, математично-природописно-лікарської 3. Обговорювано на них ось які справи:

I. Історично-філософська секція.

1 зас. 25 січня було спільне із фільологічною секцією. Раджено над справою участі в київськiм археологічнiм з'їзді з поводу одержаного запрошеня. Ухвалено удати ся до виділу з просьбою, аби зажадав поясненя, чи українсько-руська мова буде допущена на з'їзді до рефератів та дискусій і в публікаціях з'їзду.

2 зас. 8 лютого. 1) Др. Володимир Охримович предложив розвідку І. Черкаського: Спадщина в звичайовім праві на Україні. Ухвалено друкувати в Правничій Часописи. 2) Секція нараджувала ся над предложеним дром Дністрянським проєктом перекладу цивільного Кодекса на українсько-руську мову.

3 зас. 15 лютого. 1) На спільнім засіданю з фільологічною секцією раджено над справою предложеня кандидатів на дійсних членів. Ухвалено скликати в тій справі спільне засідане всіх секцій за особистими запросинами всіх краєвих членів Товариства. 2) Проф. Михайло Грушевський зreferував працю д. Л. Ч. п. н.: Україна по 1654 р. Ухвалено друкувати в Записках. 3) Вибрано правничу комісію, що уконституувала ся вибравши головою сов. Тита Реваковича, заступником дра С. Дністрянського, секретарем дра Володимира Охримовича.

4 зас. 1 марта. 1) Степан Рудницький зreferував початок „Географії України Руси“ дра Гриця Величка. Ухвалено друкувати в Збірнику секції. 2) Др. Іван Франко предложив „Причинки до історії Галичини“ в XVIII в. Ухвалено друкувати в Записках. 3) Др. Станіслав Дністрянський предложив розвідку: Заручини в австрійськiм праві. Ухвалено друкувати в Правничій Часописи.

5 зас. 15 марта. 1) Проф. М. Грушевський предложив другий том своєї „Історії України Руси“. Ухвалено друкувати в II т. Збірнику секції. 2) Він же зreferував „Кілька документів з життя Забужської Руси“. Ухвалено друкувати в Записках. 3) Раджено над розширенем програми Правничої Часописи.

6 зас. 24 мая. 1) Ухвалено скликати спільне засідане усіх трьох секцій на 1 червня 1899 для вибору дійсних членів. 2) Порішено на пропозицію дра Станіслава Дністрянського видати

в українсько-руським перекладі австрійський цивільний кодекс, наколи др. Дністрянський дістане на се відповідну державну субвенцію. 3) Др. Кость Левицький предложив свою статю „Про новости в поступованю відкличнім“ і статю дра Стахури „Про крадіж електричности“. Ухвалено друкувати в Правничій Часописи.

7 зас. 31 мая. 1) Володимир Шухевич зreferував свою монографію про Гуцулів. Ухвалено друкувати в Материялах до українсько-руської етнольоґії.

8 зас. 1 червня. Вибрано 12 дійсних членів (па спільнім засіданю усіх секцій).

9 зас. 14 червня. На спільнім засіданю з фільольоґічною секцією ухвалено в справі археольоґічного з'їзду в Києві: не брати участи в з'їзді, наколи українсько-руська мова не буде допущена до рефератів, а самі реферати надрукувати в осібнім томі.

10 зас. 16 червня. 1) Степан Рудницький відчитав працю п. н. Українські козаки в 1626—1630 рр. Ухвалено друкувати в збірнику рефератів археол. з'їзду. 2) ухвалено перекласти для VIII т. Историчної Бібліотеки працю Ореста Левицького про внутрішній устрій української церкви в XVI в. і працю Володимира Антоновича про реліґійні відносини XVII—XVIII в.

11 зас. 28 червня. 1) Проф. М. Грушевський предложив працю „Материяли до історії козацьких рухів 1590-их років“. Ухвалено друкувати в збірнику рефератів археол. з'їзду. 2) Він же предложив лист дра Л. Прохаски в справі заборони польського уряду будувати руські церкви — із своїми замітками. Ухвалено надрукувати в Записках. 3) Порішено надрукувати в Записках бібліоґрафію творів Гр. Сковороди написану д. Л. Ч. і зreferовану проф. М. Грушевським. 4) На спільнім засіданю з фільол. сек. вибрано делеґатів на археольоґічний з'їзд у Києві.

12 Засідане д. 18 н. ст. жовтня. а) На спільнім засіданю з історичною секцією ухвалено надрукувати реферати призначені на археольоґічний з'їзд у Києві у двох останніх томах „Записок“ за сей рік, що вийдуть одною книжкою. Реферати, які-б не вмістили ся, або не посіли на час, вийдуть у найближшій році. б) Проф. Грушевський предложив свої розвідки: 1) Сторінка з історії укр. руського сільського духовенства (по самбірським актам XVI в.); 2) Галицький Звенигород. Обі розвідки увійдуть у згаданий збірник рефератів.

13. Зас. 1. пад. 1) Ухвалено більше обемисті розвідки друкувати у Збірниках секцій і збільшити евентуально обем теперішних Записок. 2) Вислухано справозданя дра С. Дністрянського про статю О. Весоловського: „Про реформу акційних товариств“. 3) Ухвалено друкувати предложену проф. Грушевським розвідку п. н. „Похоронне поле в с. Чехах“ у збірнику рефератів для археол. з'їзду.

14. Зас. 8. пад. На спільнім засіданню усіх секцій раджено над справою участи Товариства в старанях коло заснованя українсько-руського університету, піднесеною вічем укр. руських студентів висших шкіл Австрії.

15. Зас. 15. пад. 1) Др. Ів. Франко зреферував працю М. Зубрицького „Народній календар Бойків“. 2) В. Гнатюк зреферував працю д. Б. „Про пожитє на віру у Сибірі“. Обі праці ухвалено друкувати в „Етнольоґічних Матеріялах“.

16. Зас. 30. пад. Проф. М. Грушевський зреферував: 1) Замітки до печатки ім. Константина найденої коло Самбора. 2) Причинки залежности київ. князів Олельковичів від Вел. кн. Литовського, на основі двох грамот Казимира Ягайл. з р. 1453. 3) Вступне слово до збірника рефератів призначених для археол. з'їзду. Ухвалено друкувати в „Записках“.

17 Зас. 11 грудня. Проф. М. Грушевський зреферував: 1) Свою працю про мечі знайдені в Комарниках, Турчанського пов. 2) Працю дра В. Охримовича п. н. „Останки комуністичного устрою у Бойків“. Ухвалено обі друкувати в Записках. 2) Др. К. Левицький предложив плян найближшого тому „Правничої Часописи“, де мають увійти такі праці: а) Дра Ст. Дністрянського „Про доживоте подругів“. б) М. Ганкевича „Про хліборобські спілки“. в) Дра К. Левицького „Про неважність у цивільнім праві“. г) Г. Камінського „Про аграрне законодавство в Австрії“. д) Дра Стебельського „Коментар карного процесу“. ж) Бібліографія. 4) Поручено правничій комісії внести петицію до краєвого Союму за субвенцією. 5) Порішено віднести ся до Виділу Товариства, аби збільшив прелімінар правничої комісії для частійшого видаваня Правничої Часописи“.

ІІ. Фільольоґічна секція.

1 зас. 25 січня спільне із історично-фільософічною секцією.

2 зас. 15 лютого. 1) На спільнім засіданню з іст. фільос. секцією раджено над виборами дійсних членів. 2) Др. Іван Франко

відчитав розвідку: Галицький Москаль-Чарівник. Ухвалено друкувати в Записках. 2) Ухвалено надрукувати в VI т. Етнографічного Збірника збірку новель, зладжену Осипом Роздольським. 4) В V т. писань С. Руданського ухвалено надрукувати його поему „Цар Соловей“, зредаговану А. Кримським.

3. в а с. 15 марта. 1) Др. Володимир Охримович предложив свою працю про акцент в українсько-руській мові. Поручено її для реферату дру Олек. Колессі.

4 з а с. 31 мая. 1) Др. Олександр Колесса зреферував працю дра Володимира Охримовича „Про наголос в українсько-руській мові“. Ухвалено друкувати в Записках.

5 в а с. 1 червня: Вибрано 10 дійсних членів на спільнім засіданю усіх секцій.

6 з а с. 14 червня. 1) Ухвала в справі археоль. з'їзду (див істор. філ. секція). 2) Др. Олександр Колесса зреферував другий том праці Олександра Кониського про Шевченка. Ухвалено надрукувати в Збірнику секції, вперед одначе попросити автора, аби поробив у праці деякі зміни і використав нові причинки, які появили ся по написаню праці. 3) Ухвалено надрукувати в III. томі Збірника секції другу часть російських праць Драгоманова про українсько-руську словесність і літературу.

7 в а с. 28 червня. 1) Др. Іван Франко зреферував працю Ю. Романчука п. н. „Деякі причинки до поправнішого виданя поезій Тараса Шевченка“. Ухвалено друкувати в Записках. 2) Він же відчитав вступ до II т. Апокріфів, який ухвалено надрукувати. 2) Вибрано делегатів на археологічний з'їзд у Києві.

8 в а с. 18 жовтня. 1) З огляду на бажанне заграничних членів, аби секція зайняла ся виробленнем язикового погмаля, ухвалено насамперед завести у Л. Н. Вістнику відділ для обговорення язикових питань. 2) Вислухано і ухвалено друкувати працю д. М. Павлика п. н. „Яків Гават, автор найстарших руських інтермедій“.

9. в а с. 1 над. Др. Ів. Франко зреферував дві свої праці. 1) „Причинок до творів Вишенського“ і 2) Слово о Лазаревѣ воскресеніи“. Ухвалено обі друкувати в збірнику рефератів для археол. з'їзду. 3) В. Гнатюк зреферував свою працю „Русини Пряшівської епархії і їх говори“ Ухвалено друкувати в Записках.

10 в а с. 8 над. (Спільне з иньшими секціями).

11 зас. 15 пад. Ів. Верхратський зreferував свою працю „Про говор Долівський“. Ухвалено друкувати в Записках.

12 зас. 29 пад. 1) Проф. М. Грушевський зreferував працю О. Кониського п. н. „Варіанти на декотрі Шевченкові твори“. 2) В. Гнатюк зreferував свою працю п. н. „Словацький опришок Яношік в народній поезії“. Ухвалено обі праці друкувати в Записках.

III. Математично-природничо-лікарська секція.

1 зас. 17 марта. Уложено лісту кандидатів на дійсних членів.

2 зас. 1 червня. Вибрано 10 дійсних членів на спільнім засіданню усіх секцій.

3 зас. 8 пад. (Спільне з иньшими секціями).

Наукові комісії сходили ся також часто на наради органіауючи наукову роботу для дотичних публікацій. Справовдана в на-рад комісій будуть друкувати ся в дальших числах „Хроніки“.

Наукові видання Товариства

в 1899 р.

1) **Записки.** Вони виходили що два місяці під редакцією проф. М. Грушевського. Їх діставали усі члени основателі, почесні і звичайні члени, що зложили з гори членську вкладку річну в квоті 10 корон (5 зл.). З дійсних членів діставали Записки лише ті, що постійно працюють у виданнях Товариства. Відповідно до ухвали Виділу можуть члени вимінювати Записки на інші наукові видання, але лише до суми 10 кор., а не до номінальної вартости Записок, що виносить 18 корон річно. Зміст Записок за 1899 р. такий :

Т. XXVII. 1) Галицький „Москаль-Чарівник“, подав др. Іван Франко. Ст. 1—22.

2) Знадоби до пізнання угорсько-руських говорів, подав Іван Верхратський. Ст. 1—68.

3) *Miscellanea*: а) До історії „руського обряду“ в старій Польщі, под. М. Грушевський. б) Причинки до історії Галичини в XVIII віці, под. др. Іван Франко. в) Посмертні згадки, под. М. Грушевський. Ст. 1—18.

4) Наукова Хроніка: Огляд українсько-руських часописей за 1898 р. О. Маковей. Ст. 1—12.

5) Бібліографія (рецензії й справоздання). Ст. 1—51.

6) З Товариства: а) Засідання секцій і наукових комісій (вересень-грудень). б) Наукове Товариство ім. Шевченка в 1898 р. і його наукова діяльність, М. Грушевського. в) Справозданє з діяльності виділу, І. Кокорудза. г) Касове справозданє, К. Паньківського. Ст. 1—22.

Т. XXVIII. 1) Участь козаків в Смоленській війні 1633—4 рр. нап. Олег Целевич. Ст. 1—72.

2) Знадоби до пізнання угорсько-руських говорів, под. Ів. Верхратський. Ст. 69—94.

3) Miscellanea: Кілька документів з життя Забужської Русі XVI в. под. М. Грушевський. Ст. 1—10.

4) Наукова Хроніка: Огляд західно-європейської літератури по культурній і політичній історії, історії літератури та штуки в 1898 р. под. др. М. Кордуба. Ст. 1—36.

5) Бібліографія (рецензії й справоздання). Ст. 1—45.

6) З Товариства: Загальні збори 2 н. ст. лютого 1899 р. Ст. 1—4.

Т. XXIX. 1) Україна після 1654 р., історичний начерк Л. Ч. (часть). Ст. 1—13.

2) З товариства: Справа українсько-руської мови на київським археологічним з'їзді й участь в ній Товариства. 1—1.

3) Знадоби до пізнання угорсько-руських говорів, под. Ів. Верхратський (дальше). Ст. 95—106.

4) Miscellanea: а) Володимир Ястребов, некрольоґ, под. Л. Ч. б) В. Васілевський, некрольоґ, под. М. Грушевський. Ст. 1—5.

5) Наукова Хроніка: Огляд західно-європейської літератури по культурній і політичній історії, історії літератури та штуки в 1898 р., под. М. Кордуба. III. Середні віки. Ст. 1—31.

6) Бібліографія (рецензії й справоздання). Ст. 1—44.

Т. XXX. 1) Україна після 1654 р., історичний начерк Л. Ч. (конець). Ст. 14—67.

2) Знадоби до пізнання угорсько-руських говорів, под. І. Верхратський (конець). Ст. 201—277.

3) До історії „руського обряду“ в давній Польщі, лист до Редакції дра Антонія Прохаски з примітками Михайла Грушевського. Ст. 1—8.

4) Miscellanea: Г. Сковорода, проба бібліографії, подав Л. Ч. Ст. 1—4.

5) Наукова Хроніка: Огляд часописей за 1898 р. Часописи видавані на російській Україні. Ст. 1—24.

6) Бібліографія (рецензії й справоздання). Ст. 1. —38.

7) З Товариства. Ст. 1—4.

Т. XXXI—XXXII.¹⁾ (Подвійний). 1) Передне слово (по німецьки). Ст. 7—10.

¹⁾ Сей том містить першу часть рефератів, що мали читати ся на археологічному з'їзді в Києві, та не читали ся по причині звісної заборони.

2) Резюме всіх зголошених рефератів з археології, історії й етнографії (по німецьки). Ст. 11—26.

3) Передне слово (по руськи). Ст. 27—30.

II. Реферати подані в скороченню :

1) Молотівське срібло, Михайла Грушевського. Ст. 3—4.

2) Анти. Йогож. Ст. 5.

3) Чи було між руськими племенами племя Хорватів. Йогож. Ст. 6.

4) Сторінка з історії сільського духовенства (по самбірським актам). Йогож. Ст. 7.

5) Зносини гетьмана Івана Виговського з Польщею в рр. 1657—8 Д. Коренця. Ст. 8—11.

6) Гуцули, їх побут і вірування Володимира Шухевича. Ст. 12.

7) Орнамента писанок Галицької Волини, дра Мир. Кордуби. Ст. 13—14.

III. Реферати подані в цілості :

1) Похоронне поле в с. Чехах (Брідського пов.), археол. розвідка М. Грушевського. Ст. 1—22.

2) Звенигород галицький, історично-археологічна розвідка. Йогож. Ст. 1—28.

3) Печатка в Ступниці (Самбірського пов.), Йогож. Ст. 1—4.

4) Суспільні верстви та політичні партії в Галицьким князівстві до половини XIII століття нап. др. Мир. Кордуба. Ст. 1—42.

5) До питання про правно-державне становище київських князів XV в. — Дві грамоти в. кн. Казимира в часів київського князя Олелька, подав М. Грушевський. Ст. 1—4.

6) Руські землі Польської корони при кінці XV в. — Ворожі напади й організація пограничної оборони, нап. Стеф. Рудницький. Ст. 1—54.

7) Матеріяли до історії козацьких рухів 1595—6 рр., под. М. Грушевський. Ст. 1—30.

8) Українські козаки в 1625—30 рр., критично-історичні розвідки Ст. Рудницького. Ст. 1—76.

9) Останки комуністичного устрою у галицьких Бойків-Верховинців, подав др. Волод. Охримович. Ст. 1—16.

10) Словацький опришок Яношік в народній поезії, под. Волод. Гнатюк. Ст. 1—50.

IV. З Товариства Ст. 1—4.

V. Показчик до VIII річника Записок (т. XXVII—XXXII).
Ст. 1—9.

2. Збірник історично-філософичної секції т. II. В ньому надрукований другий том „Історії України-Руси“ М. Грушевського, що обнимає XI—XIII століття. Зміст:

Вступне слово. Ст. I.

Пояснення скорочень. Ст. II.

I. Ярослав. Ст. 1—33.

II. Росклад Руської держави в XI—XII в. Ст. 34—91.

III. Упадок Києва. Ст. 92—182.

IV. Перегляд поодиноких земель: Київщина (в додатку Турово-Пинська земля). Ст. 183—228.

V. Чернігівщина й Переяславщина. Ст. 229—267.

VI. Степи. Ст. 268—306.

Примітки. Ст. 307—372.

Генеалогічні таблиці і мани. Примітки до мап. Ст. 374—388.

Важніші похибки. Ст. 389.

Показчик імен і річей. Ст. 390—398.

Зміст. Ст. 399—403.

3. Збірник філільогічної секції т. II. В ньому, надруковано минулого року: „Розвідки Михайла Драгоманова про українську народню словесність і письменство“, Т. I. Зміст:

1) „Україна в її словесности. Ст. 1—47.

2) Про доконечність досліду народньої словесности в прикарпатській Русі. Ст. 48—49.

3) Про науковий дослід русько-українських народніх пословиць. Ст. 50—52.

4) Промова про М. А. Максимовича. Ст. 53—61.

5) М. А. Максимович. Їго літературне і суспільне значіння. Ст. 62—65.

6) Відгук лицарської поезії в руських народніх піснях. Ст. 66—87.

7) До питання про сліди великоруського богатирського епоса на Україні. (Лист до Ор. Ф. Мільлера). Ст. 88—93.

8) Замітки про систематичне видане творів української народньої словесности. Ст. 95—102.

9) Учена експедиція в західно-руську країну. Ст. 103—127.

10) Матеріяли й уваги про українську народню словесність. (I. Пісня про здобуте Азова. II. Стенька Разін — козак Гарасим. III. До справи про вертепну комедію на Україні. IV. Песиголовці в українській народній словесности). Ст. 128—155.

11) Корделія — Замурза. Літературно-критичний уривок. Ст. 156—173.

12) Дві українські інтермедії початку XVII ст. Ст. 174—184.

13) Найстарші руські драматичні сцени. Ст. 185—216.

14) Турецькі анекдоти в українській народній словесности. Ст. 217—260.

4. Збірник математично-природописно-лікарської секції. Сей збірник виходив випусками. Протягом року вийшов 2 в. IV т. і 1 та 2 в. V т.

а) Т. IV. Випуск 2 становив математичну часть „Збірника“. В ньому надруковані отсі праці:

1) Володимир Левицький, Причинок до теорії дробів тяглих і групи модулової. Ст. 1—8.

2) Той сам. Кілька уваг про форму інтерполяційну Lagrange'a. Ст. 1—7.

3) Той сам. Кліматичні відносини Тернополя (на основі праць В. Саткого). С. 1—6.

4) Бібліографія математична.

5) Згадки посмертні.

б) Т. V. Випуск I і II становив лікарську часть „Збірника“. В ньому надруковано отсі праці:

Вип. I. 1) Др. Евген Озаркевич і др. Юліян Марішлер: Досліди над переміною матерії при зменшаючій ся і збільшаючій ся черевній опухолі (ascites). Ст. 1—15.

2) Др. Евген Кобринський: Про ліченє Ectopia vesicae. Ст. 1—10.

3) Др. Осип Дакура: Інтересний случай новотвору передного середгрудя. Ст. 1—9.

4) Др. Маріян Долинський: З положничої казуїстики. Ст. 1—6.

5) Sprawozdania. Ст. 1—47.

6) Термінологічна частина. Ст. 38—51.

Вип. II. 1) Др. Іван Горбачевський: Причинки до пізнаня виживи сільської людности галицького Поділя. Ст. 1—16.

2) Др. Осип Дакура: Клінічні спостереження що до подавання уроферину. Ст. 1—8.

3) Др. Михайло Кос: Про скіяскопію. С. 1—9.

4) Др. Михайло Олійник: Про нападову гемогльобінурию. Ст. 1—4.

5) Др. Володимир Янович: Цілковитевиліченє вовка за помічю Kalium hypermanganicum. Ст. 1—2.

6) Справозданя. Ст. 1—43.

7) Термінольоґічна частина. Ст. 1—6.

5. Часопись правнича. Її редактором був др. Кость Левицький. Протягом року вийшов дев'ятий том „Часописи“ з отсим змістом:

1) Спадщина в українському праві звичайовому, написав Іринарх Черкаський. Ст. 1—66.

2) Заручини в австрійськїм праві. Габілітаційний виклад дра Стан. Дністрянського, виголошений у Львові дня 26 січня 1899. Ст. 1—13.

3) Про новости в поступованю відкличнім. Написав др. Кость Левицький. Ст. 1—13.

4) Про крадіж електричности, Розвідка дра Данила Стахури. Ст. 1—6.

5) Про реформу акційних спілок. Написав Остап Весоловський. Ст. 1—10.

6) Бібліоґрафія:

а) Історія і філософія права. Ст. 1—4.

б) Право канонічне. Ст. 4—6.

в) Право приватне. Ст. 6—25.

г) Право карне і процес карний. Ст. 25—37.

д) Економіка суспільна і наука скарбова. Ст. 37—47.

Miscellanea. Ст. 48—50.

6. Руська історична бібліотека. Протягом року вийшов семиї том бібліотеки (пропущений давнійше разом з осьмим; перед ним вийшли I—VI і IX—XX), що містить розвідку Івана Линниченка: Суспільні веретви Галицької Руси XIV—XV в. Зміст: а) Вступне слово редакції. б) Вступне слово автора. в) Друкарські помилки. — Глава I. Політика польських королів і доля давного руського боярства у Галицькій Руси XIV—XV ст. — Глава II. Доля селянської людности у Галицькій Руси XIV—V ст. — Глава

III. Міщанство в Галицькій Русі XIV—XV ст. — Показчик. Книжка обнімає близько 17 аркушів друку.

7. Памятки українсько-руської мови і літератури. Т. II. В них надруковано: Апокріфи і легенди з українських рукописів зібрав, упорядкував і пояснив др. Іван Франко. Том II. Апокріфи новозавітні. А. Апокріфічні євангелія. Зміст: Передмова. 1. Зміст і характер тома. 2. Апокріфічні євангелія. 3. Індекси новозавітних апокріфів євангельського круга. 4. Вплив новозавітних апокріфів єв. круга на літературу і штуку західної Європи. 5. Виданя і наукові обробленя апокріфів євангельського круга. 6. Апокріфічні євангелія у Словян; словянські індекси. 7. Вплив апокріфічних євангелій на словянську літературу і штуку. А. Пасії. Б. Збірки легенд і хронографи. В. Поетичні переробки. Г. Малярство. 8. Наукові досліді над апокріфами у Словян. Тексти I. Пророцтва про Ісуса. II. Ісусові родичі. III. Ісусове Різдво. IV. Ісусові дитячі літа. V. Ісусове хрещенє і покуса. VI. Ісус учитель і чудотворець. VII. Ісусові муки і смерть. VIII. Ісусів прихід до пекла, воскресенє і вознесенє. IX. Вороги і приятелі Ісусові. X. Смерть Марії Богородиці. — Книжка має звиж 30 аркушів друку.

8) Етнографічний Збірник. Редакторами його були в 1899 р. др. Ів. Франко і Володимир Гнатюк. Протягом року вийшло два томи Збірника:

Етнографічний Збірник. Т. VI: Галицько-руські анекдоти. Передне слово. Зібрав Володимир Гнатюк. Зміст:

I. Відділ. — Ріжні верстви суспільні. 1. Селяне (Мужики). А. Мужчини („Хлопи“). Ч. 1—128. Б. Женщини (Баби). Ч. 129—208. — 2. Слуги. Ч. 209—220. — 3. Жебраки. Ч. 221—231. — 4. Каліки. Ч. 232—238. — 5. Злодії. Ч. 239—244. — 6. Ремісники. Ч. 245—259. — 7. Школярі. Ч. 260—266. — 8. Попи. Ч. 267—304. — 9. Пани. Ч. 305—355.

II. Відділ. Ріжні народи. 1. Загальні характеристики. Ч. 356—361. — 2. Русини. А. Бойки. Ч. 362—368. Б. Гуцули. Ч. 369—378. — 3. Поляки. Ч. 379—418. — 4. Москалі. Ч. 414—443. Б. Чехи. Ч. 444. — 6. Німці. Ч. 445—455. — 7. Жиди. Ч. 456—529. — 8. Цигани. Ч. 530—586.

III. Відділ. Історичні анекдоти. Мінхгавзьяди і небилиці. Дурні. 1. Історичні анекдоти. А. Історичні спомини. Ч. 587—598.

Б. Анекдоти про Каньовського. Ч. 599—640. — 2. Мінхгавзіяди, небиліці, гра слів. Ч. 641—665. — 3. Дурні. Ч. 666—700. — Додаток.

Етнографічний Збірник. Т. VII. Галицькі народні казки. Зібрав Осип Ровдольський. Містить передмову (ст. 5—9) і 51 казку, а то числа 26—77. (Попередних 25 чисел надруковано у першому томі Ет. Збірника).

9. Матеріяли до українсько-руської етнології. Редактором їх був Хв. Вовк у Парижі. Протягом року вийшов 2 том, що містить працю: „Гуцульщина. Написав Володимир Шухевич. (Часть перша). Зміст: 1. Фізикографічний огляд. — 2. Етнологічний огляд. — 3. Статистичний огляд. — 4. Гуцульське село. — 5. Гуцульський оседок. — 6. Гуцульська церков. 7. Гуцульська ноша. 8. Гуцульський харч.

10. Літературно-Науковий Вістник.

Протягом року вийшло 12 книжок Л. Н. Вістника, що становили разом 4 томи (5—8). В редакційнім комітеті були: Проф. М. Грушевський, др. Ів. Франко, В. Гнатюк. Зміст подаємо тут лише в науковій часті, а белетристичну пропускаємо.

Т. V. 1) Шекспірів Юлій Цезар, студія Юрія Брандеса. Ст. 1.

2) Ольга Кобилянська, літ. крит. студія Ос. Маковея, Ст. 28.

3) Вражіння з Угорської Руси — Івана Петрушевича. Ст. 52.

4) Життя Євгена Гребінки, студія Грицька Коваленка. Ст. 71.

5) З російської України — Spectator-а. Ст. 93.

6) Листи з над Полтви. Лист перший — Observator-а. Ст. 106.

7) Юрій Брандес — стаття Івана Франка. Ст. 121.

8) Іван. Цил. Хильчевський (по смерт. згадка) Сер. Ефремова. Ст. 129.

9) Нові напрями в малярстві, стаття Івана Труша. С. 143.

10) Причинок до психології смерті, дра С. С. Епштайна. Ст. 156.

11) З життя і письменства — Осипа Маковея. Ст. 162.

12) Із чужих літератур. Сучасні польські поети, студія Ів. Франка. Ст. 176.

13) Хроніка і бібліографія. Ст. 62, 133 і 200.

Т. VI. 1) Із секретів поетичної творчости — Ів. Франка. Ст. 1, 71, 137.

2) Павло Грабовський, його житє і діяльність — Ос. Маковея. Ст. 22.

3) З житя і письменства. а) Про фейлтон укр. руських політичних часоп. 1898 р. — Осипа Маковея. Ст. 38. б) Нова „пря“ про укр. руську книжну мову, М. Грушевського. Ст. 85.

4) З російської України. а) Про українські товариства — Spectator-a. Ст. 54. б) Ювілей росій. літератури і наші літер. повви. Пушкин в українських перекладах. Spectator-a. Ст. 148.

3) Промова А. Ефименкової відчитана на сьвятї І. Котляревського в Харкові. Ст. 81.

4) Сучасний драматичний артист, переклад з фран. Ст. 93.

5) Листи з над Полтви. Лист другий — Observator-a. Ст. 100.

6) Із чужих літератур. а) Остання драма Г. Гауптмана „Віник Геншель, нап. Г. Цеглинський. Ст. 158. б) Стан сербської, словінської і словацької літератури в 1898 р. Ст. 169.

7) Хронїка і бібліографія. Ст. 61, 121, 185.

Т. VII. 1) Раса, нація, герої, уваги Ст. Г. Чемберлена. Ст. 1.

2) Нові материяли до біографії Шевченка. Ст. 23.

3) Із чужих літератур: а) К. Ф. Маєр, його житє і твори, нап. Ів. Франко. Ст. 39—89. б) Літературна спадщина Альфонса Доде, нап. М. Грушевський. Ст. 179.

4) Нарід, уряд і народній поет, трагічний конфлікт В. Павленського. Ст. 73.

5) З російської України, Spectator-a. Ст. 76.

6) Новини нашої літератури, Сергія Ефремова. Ст. 82.

7) Памятник на могилі Опан. Марковича, Г. К. Ст. 107.

8) Справа українсько-руського університету у Львові, В. Г. Ст. 111.

9) Флямандський рух у Бельгії від 1830 р. проф. Генріха Бішофа. Ст. 137.

10) De Polonorum in ukrainicis rebus ignorantia, нап. Inquit. Ст. 153.

11) Причинок до історії зносин Галицьких і Угорських Русинів, нап. В. Гнатюк. Ст. 162.

12) Хронїка і бібліографія. Ст. 59, 115, 197.

VIII том. 1) Із історії „москвофільського“ письменства в Галичині, Ів. Франка. Ст. 1, 53.

2) Із чужих літератур: а) Літературна спадщина Альфонса Доде, нап. М. Грушевський (конець). Ст. 15. б) Нова чеська література і її роввій. Ярослав Врхліцкый, його жите і творчість. Бар-Кохба — Івана Франка. Ст. 153.

3) Злочинці діти від 1866 до 1896 покарані у Франції й Альжирі, С. Пиливського. Ст. 32.

4) З російської України, Spectator-а. Ст. 66.

5) Листи в над Полтви. Лист третій (в справі укр. русь. університету у Львові), Observator-а. Ст. 84.

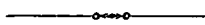
6) Микола Гулак. Посмертні згадки М. Грушевського. Ст. 131.

7) Новини нашої літератури: Оборона Буші, іст. драма М. Старицького. Нап. Ст. Томашівський. Ст. 136.

8) Едгар Аллен По. В пятьдесяті роковини смерти поета. Біографічний нарис Е. П. Еванса. Ст. 170.

9) В справі збираня народніх легенд. Ст. 186.

10) Хроніка і бібліографія. Ст. 37, 116, 179.

Регулямін секцій і наукових комісій Наукового Товариства ім. Шевченка

(ухвалений на спільнім засіданю секцій 19 (31) січня і потверджений Виділом 7 лютого 1900 р.)

1. Секції служать внутрішніми органами Товариства в наукових справах; вони мають метою розвивати наукову роботу кожда в своїй групі наук (§. 7. Статуту).

2. Наукові комісії служать помічним органом секцій, займаючи ся з поручення або за апробатою секції певною спеціальнішою науковою роботою, головно організаційною.

3. Виділ полагоджує наукові справи, що дотикають ся сфери діяльності певної секції не инакше як за порозуміннем з нею, себ то чи за порозуміннем з директором зглядно відпоручником її (§. 29. Статуту), чи відсилаючи справу на рішення повної секції.

4. В справах адміністраційної ексекютиви і взагалі в справах, що входять в круг діяльності Виділа, секція висловляє свої бажання та передає їх до уваги і можливого переведення Виділови.

5. Посередником між секцією і виділом служить директор секції або відпоручник її, посередником між комісією і секцією голова або заступник голови комісії. Комісія має зносини з виділом за посередництвом секції. На зверх репрезентує органи Товариства виділ, тому всякі зносини з властями або з посторонніми інституціями секції і комісії ведуть через виділ.

6. Між собою секції порозумівають ся або через свої президії або на спільних засіданнях двох чи більшого числа секцій.

7. Секція вибирає свою президію і укладає лісту кандидатів на дійсних членів оден раз на рік на засіданню що по-можности відбуваєть ся в день загальних зборів Товариства; день сей ого-

лошується 14 день наперед в іменних запрошеннях до дійсних членів.

8. Президія секції складається з директора, секретаря і їх заступників, вибраних на один рік; коли б директор секції не хотів або не міг через яку небудь перешкоду реферувати справ секції на виділі, секція вибирає особного відпоручника.

9. Директор секції визначає засідання, уставляє програму його, приділяє надіслані реферати до зреферовання комусь із президії або з членів секції і проводить засіданням. Секретар скликає членів іменними запрошеннями, і в одній з більш розповсюджених газет оголошенням про засідання, веде протоколи і подає справоздання з засідань секретарю Товариства. В разі неприсутности директора або з поручення його заступає його заступник, а секретаря — його заступник. Як би з яких небудь причин в діяльності секції зайшов застій, скликати її може президія Товариства.

10. Звичайний день засідань означає секція, подаючи до відомости членів; засідання мають відбутися що найменше раз на квартал, окрім літніх вакацій, отже три рази до року.

11. Секція вибирає редакторів наукових видань, ухвалює пляни їх (або апробує предложені їй комісією); ніяка праця не може появилися в наукових виданнях Товариства без апробати секції, з виїмком тільки дрібніших заміток (в спеціальних відділах), рецензій і справоздань, що друкують ся редакторами на їх відповідальність.

12. Автори предкладають свої праці секції або самі особисто, або через визначеного президією референта; за порозумінням з президією автор може сам поручити третій особі зреферовання свого реферата. Реферат може бути відчитаний в цілости або виложений в скороченню устно; в останнім разі праця може бути поручена іще корреференту, хіба би секція увільнила її від корреферовання. Читання праці не може тривати більш як 40 минут; виїмково секція може уділити більше часу. Разом з працею автор (або референт) має подати секретарю короткий зміст її.

13. Членів комісії вибирає секція з членів Товариства і з осіб посторонніх, на внесення комісії або з власної ініціативи; всі члени комісії можуть бути на засіданнях секції з голосом дорадним.

14. Президія комісії складається з голови, секретаря і їх заступників, вибраних комісією на один рік; вони мусять бути чле-

нами Товариства. Голова комісії визначає день засідання, його програму і проводить ним; в разі неприсутности або з його поручення заступає його заступник. Секретар спрощує членів іменними запро-синами і веде протоколи засідань, та уділяє в них справоздання секретарю Товариства.

15. З результатів діяльности комісії голова її здає в міру потребу справу на засіданнях дотичної секції та предкладає рішення комісії до затвердження секції.

16. Евентуальні спори в комісії рішають ся секцією, а спори в секції — віділом.

17. Всякі дальші зміни в сім регуляшинні можуть бути зроблені в ініціативи котрої небудь секції або віділа Товариства за ухвалою спільних зборів усіх трох секцій і за потвердженням віділа.

Дійсні Члени Товариства.*)

Історично філософична секція.

І. Др. Володимир Антонович, засл. професор київського університету, дійсний статський совітник, член-кореспондент Імператорської археологічної комісії, член багатьох наукових товариств і інституцій, родив ся 1834 р. в м. Махнівці, Бердичів пов., Київської губернії. Початкову науку побирав в дома, до гімназії (другої) ходив в Одесі. Гімназію скінчив 1850 р. потім перейшов на медичний факультет київського університету; скінчив його, але не став лікарем, лише перейшов на історико-філологічний факультет і 1860 р. дістав степень кандидата історично-філологічних наук. Зараз по сьому дістав посаду учителя латинської мови в київській I гімназії, а 1862 р. посаду учителя історії в київському кадетському корпусі. В 1863 р. вступив Антонович на службу у київську археологічну комісію і в тім же році став головним редактором видаваних комісією актів. На тім становищі віставав до 1880 р. За сей час видав 7 томів матеріалів в Архиві Юго-Западної Росії разом з монографіями, уложеними на основі актів; 1) О козачествѣ, XVII—XVIII в. 1863. 2) О происхожденіи шляхетскихъ родовъ Юго-Зап. Россіи, 1867 3) Послѣднія времена козачества на правой сторонѣ Днѣпра, 1868. 4) Исслѣдованіе о городахъ Юго-Зап. Россіи, 1869. 5) Исслѣдованіе о крестьянахъ, 1870, 6) Объ уніи и состояніи православной церкви в XVII до XVIII в., 1870. 7) Исслѣдованіе о гайдамакахъ, 1876. Окрім того

*) Відомости подані переважно на основі матеріалів, даних самими членами.

уложив він том актів про колонізацію України, виданий 1886 р. прог. В. Будановим, Сборникъ лѣтописей Южной и Западной Россіи, 1888 і приложив Збірник актів про гайдамацькі поголоски в 80—4 рр. XVIII в. (ще не виїков).

В 1870 р. по обороні дисертації: „Послѣднія времена Козачества на правой сторонѣ Днѣпра“ осягнув Антонович степенъ магістра і предложене заняти катедру в київськѣм університеті в характері доцента російської історії. Коли 1873 р. відкрито в Київі „Юго-Зап. отдѣленіе Императорскаго географическаго общества“, Антонович помістив в „Запискахъ“ сього відділу першу студию з економічного життя України „О промышленности въ XVIII стол.“ До того часу належить виданий Антоновичом і Драгомановом збірник пісень, нагороджений Академією Наук Уварівською премією „Историческіе пѣсни малорусскаго народа“, 2 томи, 1874 до 1875. В 1877 і 1878 року жив Антонович довший час в Петербурзі і Москві, де працював в рукописному відділі Румянцевського музею, в архіві „иностранныхъ дѣлъ“ і в рукописному відділі Императорської публичної бібліотеки в Петербурзі, де і видав студию „О Колдовствѣ“, нагороджену медалю Импер. географіч. товариства. В року 1877—1878, видав працю „Очерки історіи великаго княжества литовскаго“, як докторску дисертацію; діставши степенъ доктора історії (1878) вибраний звичайним профессором університету св. Володимира в Київі. В 1880 р. вибрано його деканом історично-філологічного факультету; від 1881 року був майже десять літ головою історичного товариства Нестора літописця. В роках 1880, 1890 і 1897 відбував довші наукові подорожі в західню Европу. Почавши від археологічного з'їзда в Київі 1874 р., в організації котрого брав визначну участь, віддаєть ся археологічним студіям, беручи діяльну участь в археологічних конгресах та публікуючи ряд археологічних розвідок, з них важнійші: „Археологическіе находки въ Кіевѣ и Кіевской губ.“ (1876); О скальныхъ пещерахъ Днѣстра (1886); Раскопки въ странѣ Древлянъ (1893); Археологическая карта Кіевской губ. (1895); Описаніе монетъ и медалей університета св. Володимира т. I (1896 року); Археологическая карта Кіевской губерніи (друкуєть ся).

2. Михайло Грушевський родив ся 1866 р. (в вересні); молоді літа прожив на Кавказі, де 1880 р. скінчив гімназію в Ти-

флісі; потім вступив до історичного відділу історично-філологічного факультету київського університету і скінчив його 1880 р., вложивши тогож року державний іспит з дипломом першого степеня; за працю: „О черкъ исторіи Киевской землѣ“ дістав золотий медаль і зіставлений був стипендистом при кафедрі руської історії. 1893 року вложив іспит на магістра з сеї-ж групи, а 1894 р. боронив дисертацію: Барское староство і дістав ступень магістра. Тогож 1894 р. (I/IV) іменований звичайним професором львівського університета на кафедрі всесвітної історії з особливим оглядом на історію східної Європи з викладовою мовою українсько-руською, котру й тепер займає. В року 1895 до 1897 був членом екзаменаційної комісії в предметів укр.-руської мови і літератури, від 1899 р. з історії з викладовою мовою укр.-руською. Член Товариства ім. Шевченка від р. 1892, від 1896 почесний, директор історичної секції від 1894, археологічної комісії від 1895, голова Товариства від 1897 р. Від 1895 р. член-кореспондент краківської Академії Наук. — Дійсний член кількох наукових товариств, член почесний або звичайний ріжних руських товариств в Долитавщині.

Літературну діяльність свою розпочав як белетрист, друкуючи від 1885 р. свої новельки в укр.-руських виданнях. Перша історична розвідка вийшла 1890 р. в Извѣстіях київського університета: Русско-литовскіе господарскіе замки в пол. XVI в. Від 1895 р. (від т. V) редагує Записки Наукового Товариства ім. Шевченка, де містив багато розвідок, матеріалів, заміток і рецензій. Був редактором перших (I і II) томів Етнографічного Збірника. Від 1898 р. співредактор Літературно-Наукового Вістника, де містить статі літературного й культурного змісту.

Значійші наукові праці:

Очеркъ исторіи Киевской земли отъ смерти Ярослава до кінця XIV в., 1891, ст. 520.

Волинскій вопросъ 1097—1102 г., 1891, ст. 37.

Громадський рух на Україні-Руси в XIII в., 1892, ст. 28 (Записки, I).

Акты Барскаго староства, 1893 і 1894 Архивъ Юго-зап. Россіи т. I і II восьмої частини.

Барское староство, 1894, ст. 404.

Віймки з жерел до історії України-Руси, до половини XI в., 1895, ст. 114.

Людстрації королівщин в землях руських XVI в., зі вступними статтями (Жерела до Історії України-Руси, т. I і II, 1895 і 1897).

Розвідки й матеріяли друковані в Записках р. 1895—9 зібрані переважно в „Розвідках і Матеріялах по історії України-Руси, вип. I 1896, вип. II 1897, вип. III 1900.

Історія України-Руси, т. I 1898, ст. 496 т. II 1899. ст. 403.

3. Федор Вовк (по актах **Волновъ**) родивсь у 1847 році у селі Крячківці, Пирятинського повіта у Полтавщині. Вчивсь у гімназії у Ніжині, потім у одеському, а найбільше в київському університеті, на факультеті природних наук. Після скінчення курсу у 1871 році пробував кілька часу у Києві, займаючись етнографічними працями початими ще за студентства. В 1873 році був одним з членів в складників Київського відділу Російського Географічного товариства, а у 1875 членом III Археологічного З'їзду у Києві. Після двохлітнього пробування у західній Європі вернувся у 1878 р. знов до Києва, звідки їздив на археологічні досліді по Київщині і на Волинь. Виїхавши у 1879 р. знов за кордон, збирав етнографічні і історичні матеріяли у Добруджі і Болгарії, відвідував археологічні і етнографічні музеї у Швейцарії і Італії, а потім оселився у Парижі, де й присвятив себе антропологічним і етнографічним працям у Антропологічній Школі і Музеумі, найбільш у проф. Т. де Мортільє і по лабораториях проф. Манувріє, Гамі і Фільоля. Є членом наукових Товариств: Антропологічного, Історичного і Народних переказів у Парижі, Російського Географічного у Петербурві і філії його у Троїцькосавську. Від 1898 року є членом Етнографічної комісії і редактором „Матеріялів до українсько-руської етнології“, а також членом редакції парижської часописи „l' Anthropologie“.

Головніші наукові праці:

1) Дійствие свѣта и темноты на хлорофилъ водор. *Spirogyra* Sp. (Київскія Университетскія Извѣстія 1870).

2) Исслѣдованіе продуктовъ сухой перегонки деревъ *Pinus Sylv.* (Записки Киевск. Общества Естествоиспытателей т. I 1871).

3) Програма Юго-западного Отд. И. Р. Географич. общества для сбиранія свѣдѣній по этнографіи (Отд. I, II, III, VII, VIII) 1873 р.

4) Списокъра стѣній Юго-зап. края съ ихъ народными названіями. (спільно з проф. Косовичем. — Записки Юго-зап. Отд. И. Р. Географич. Общ. т. I, 1874.

5) Исслѣдованіе ярмарокъ въ этнографическомъ и экономическомъ отношеніяхъ (ib.)

6) Основныя черты южнорусской народной орнаментики (Труды III Археологического Съѣзда въ Кіевѣ. 1878. т. II).

7) Еврейскій вопросъ въ славянской сторонѣ (Заграничный Вѣстникъ Спб. 1882).

8) Задунайская Січъ по мѣстнымъ воспоминаніямъ и разсказамъ (Підп. О. Кондратович. Кіевская Стар. 1883. I, II, IV).

9) Этнографическія замѣтки о Болгаріи (Русская Мысль 1885).

10) La fraternisation en Ukraine (Mélusine, 1891, Nro 8).

11) Rites et usages nuptiaux en Ukraine (L' Anthropologie, t. II et III. 1891—1892). Те-ж у болгарській мові під загол. „Свадбарскитѣ обреди на словянскитѣ народи „(Сборник за народни умотворенія, наука і книжнина т. III і насл. Софія 1890 etc).

12) Свадебные обычаи въ Болгаріи (Этнографическое Обзорѣніе т. XXVII, 1895, Nr 4). Те-ж по болгарському у Сборнику за народни умотворенія т. XI, 1894.

13) Le traîneau dans les rites funéraires de l' Ukraine (Revue des Traditions populaires, t. IX, 1895).

14) Les dolmens de l'île d'Yeu (Bulletins de la Société d'Anthropologie de Paris 1896).

15) Человѣчество въ доисторическія времена. Переклад на російську мову книжки проф. Нідерле Lidstvo v době předhistorické. Спб. 1898).

16) Передісторичні знахідки на Кирилівській улиці у Кієві (Матеріяли до українсько-руськ. Етнології т. I, 1899. Витяг по французьк. під загол. „Découvertes préhistoriques de M. Chvojka à Kiev (Bulletins de la Soc. d'Anthrop. de Paris, 1899).

17) Українське рибальство у Добруджі (Мат. до українсько-руськ. Етнол. т. I).

18) Програма до збірання відомостей дотичних народньої побутової техніки. (ib.)

19) (Друкуєть ся) Variations squelettiques du pied chez les Primates et chez les races humaines (Mémoires de la Soc. d'Anthrop. de Paris).

Інші річи підписані псевдонімами, що не можуть ще бути розкритими.

Окрім того численні замітки і рецензії наукових праць уміщені у „Кієвській Старині“, „Етнографическомъ Обзорѣнні“, Мѣ-

lusine“, „Revue des Traditions populaires“, „Am Urquell“, „Grande Encyclopédie, Dictionnaire d'Historie et de Géographie Bouillet. Bulletens de la Société d'Antropologie de Paris., Bull. de la Soc. d'Antropologie de Bruxelles, Věstník'y Slovanskych Starožitnosti і ивъш.

4. Др. Станіслав Дністрянський уродив ся 13 падолиста 1870 р. в Тернополи, де його батько др. Северин Дністрянський був тоді директором учительської семинарії. Мати Станіслава була донькою руського священника Виснєвського. Науку почав Станіслав Дністрянський у взірцевій школі в Тернополи, а від 10 року жита був учеником тернопільської висшої гімназії, яку скінчив в 1888 р. з відзначачим поступом. В осени 1888 р. записав ся на правничий виділ віденського університета, слухав тут викладів визначних правників, як Exner-a, Demelius-a, Czyhlarz-a, Pfaff-a, Hofmann-a, Grünhut-a, K. і A. Menger-a, Philippovich-a і др. і був діяльним членом наукових семинарів Demelius-a, Czyhlarz-a, Grünhut-a, Hofmann-a і Philippovich-a. Вже в університетських часах працював науково і писав для семинарів розвідки; одну з тих розвідок напечатано потім в руськім перекладі в „Часописи Правничій“ в 1895, п. з. „Трилітний речинець з §. 1487 з. к. з. ц.“ (ст. 88 до 112). В р. 1890 покликано його на один рік до війська, тому мусів на сей час перервати університетські студії; в р. 1891 іменовано його офіциром австрійської армії в резерві. Онісля скінчив 1893 р. правничий виділ у Відни і маючи намір стати судовим урядником, вступив в січни 1894 р. до суду у Львові; але невдовзі уступив, щоби підготовити ся до правничого докторату, а потім продовжувати наукові студії за грапицю. В грудни 1894 р. відбула ся його промоція на доктора прав у віденськім університеті, а в маю 1895 виїхав на припоручене колегії професорів львівського університета і міністерства просвіти на дальшу науку до Берліна. Тут слухав м. и. викладів проф. Dernburg-a, Pernice-a, A. Wagner-a і др., брав участь в наукових семинариях, та на семинари A. Wagner-a, реферував про „полагоду шкоди з огляду економічного і соціального“. Сей реферат став основою наукової розвідки „Полагодя шкоди з огляду економічного і соціального“, оголошеної в „Часописи Правничій“ з 1897. ст. 1--102. В осени 1897 року був на університеті в Липську, де запізнає ся з науковим методом Sohm-a, Binding-a, Wach-a, Strohal-a, Bü-

cher-a і др. і починає збирати матеріяли до габілітаційної розвідки. Крім сего бере участь в сходах наукових товариств правничих і соціально-економічних. У марті 1896 постигла його тяжка недуга серця, що перервала всяку наукову діяльність на 14 місяців. В маю 1897 міг вправді в Липську продовжувати працю над габілітаційною розвідкою, але коли опісля відновили ся терпіння, мусів шукати полекші в заграничних купелях. Подувавши вернув до Відня в жовти 1897 року і тут укінчив габілітаційну розвідку п. п. „Das Wesen des Werklieferungsvertrages“ (Wien 1898, 194 сторін друку) в цвітні 1898 р. На сій основі признано йому *veniam legendi* з австрійського права приватного на львівським університеті. Від січня 1899 переняв він виклади по проф. др. Олександрі Огоновським в українськоруській мові, дав почин до утворення „правничої комісії“ при історично-філософській секції і до перекладу австрійського закона цивільного на руську мову та прийняв науковий провід тогож видавництва.

Часопись Правнича з 1899 р. помістила його габілітаційний виклад про „Заручини в австрійським праві“ ст. (1—23), а дальше розведене сього викладу надруковано в польській часописи „Przeгляд prawa i administracyi“ і як окрему відбитку „Zaręczyny w prawie austriackiem“ ст. (1—69).

5. Др. Михайло Зобків, судовий адюнкт при верховнім суд, (Obergericht) в Сараєві (Восна) і приватний доцент австрійського цивільного права на кор. університеті в Загребі (Хорватія), — родив ся 19 падолиста 1864 р. в Лици Горішній, Рогат. пов. Як 8-літний хлопчина стратив батька, який, сповняючи обовязки свого звання, місцевого дяка (до організації народних шкіл в Галичині був також учителем). умер в р. 1873, заражений при похоронах від холери. Сиротою заняв ся по батьківськи о. Иполит Дзерович, парох Рогатина. Він взяв хлопчину до себе і по скіпченю народних шкіл в Рогатині примістив його в руській бурсі в Тернополи на час чотирох літ. В Тернополи скінчив гімназію з відличним успіхом, майже о власних силах, як усї бідні руські школярі. По скіпченю університетських студий на університеті у Відни одержав в р. 1889 степень доктора прав, почім постановив посвятити ся судейському званю, бо видів, що бажане його опікуна, стати „професором права“, не легке безпосередно до переведеня. Та не міг

довго бути свідком гноблення руського мужика при львівських судах в незрозумілій для нього мові. По півторамісячній практиці покинув польські суди і вернув до Відня. Ту продовжав судейську службу, але не в його силі було без крейцара платні (тогді треба було в Австрії на яку-таку платню ждати 3—5 років) для держави дальше працювати. Знеохочений відносинами в Галичині прийняв 1891 р. для хліба місце судового авскультанта в Сараєві, в Босні. До півтора року став адюнктом і зістає ним тут до сьогодні.

Уже з Босни дістав в 1892 р. від австр. міністра просьвіти бар. Гавча наукову субвенцію, щоби приготувити ся до доцентури з австр. права цивільного і обняти опорожнену по пок. Олександрі Огоновськім катедру на університеті у Львові з руським язиком викладовим. На ту ціль дістав також дворічну відпустку з бозаньської служби. По переведених дволітних студиях у Відні і Берліні виїс у Львові 1894 р. просьбу о габілітацію. На габілітаційну студию предложив книжку: *Die Theilpacht nach römischen und österreichischen Recht* (стор. XII + 156 вел. 8-ки). Та правничий факультет у Львові завзяв ся бути консеквентним: він не лише спротивив ся уділити для З. наукову стипендію, але і постановив за всяку ціну не допустити його до свого збору. Справа тягнула ся три роки. Зразу звернено йому просьбу з тим мотивом, що на університеті у Львові нема викладів в „малоруській“ мові (*kleinrussisch*), а є лише в польській, німецькій і руській (*ruthenisch*). По усуненю того непорозуміння на основі свідощтва знатока проф. Ягіча жусів факультет впустил ся в *meritum* справи. Але і тут не уважаючи на користні оцінки наведеної розвідки зі сторони світових німецьких учених, задецидував львівський факультет голословно і без наведення всяких ближших даних, що предложена праця „не відповідає науковим вимогам“. З. дав з одної сторони референтови того рішення в відповідь на оголошену ним під притиском міністра просьвіти рецензію відправу в „Часописи Правничий“ за р. 1898 п. заг. „Причинок до науки про частинне політє“ (*colonia partia-gia*) (стор. 1—42), а з другої сторони не вдоволив ся рішенням львівського університету, а покликав на судию чужий славянський університет у Загребі, а той іменував його в р. 1897 на основі тої самої научної праці доцентом австр. права цивільного на своїм університеті. Тут і викладає Др. З. свій предмет в хорватській мові.

Крім наведених двох праць наукових (die Theilpacht і Причинок до науки про частинне політе) оголосив Др. З. ось ще такі важніші праці:

а) по руськи: 3. Forum solutionis — в Часописи Правничій з 1894 (стор. 65—86, 129 142).

4. Pactum de contrahendo — в Часописи Правничій з 1896 (стор. 1—69).

б) по хорватськи: 5. Akcesorna pravu založnoga prava, виклад габілітаційний в хорв. „Mjesečnik-u“ з 1898 р. (ч. 5 і 6). Ся сама ровідка появила ся по руськи в перекладі Костя Навроцького (Часопись правнича з 1898 стор. 1—12).

Крім того поміщав оцінки, критики і меньші праці по ріжних фахових часописах, як:

а) по руськи: в Часописи Правничій“, в дневнику „Дѣло“ з 1898 (ч. 65 і 66: „Чи можна у насъ духовника противъ его волѣ пенсіонувати?“

β) по хорватськи: в „Mjesečnik-u“.

γ) по німецьки: в „Allgem. österr. Gerichts-Zeitung“, „Zeitschrift für das öffentliche und Privatrecht“ von C. S. Grünhut — в берлінським „Jurist. Litteraturblatt (1894).

Крім того дописував чимало до дневника „Дѣло“, найбільше без свого підпису.

6. Др. Кость Левицький уродив ся 18. падолиста 1859 р. в місточку Тисьменици коло Станіславова, де укінчив так зв. нормальну школу, потім гімназію в Станіславові 1878 р., та правничі науки на університетах у Львові і у Відни 1882 р. В р. 1883 відбув судову практику в краєвім суді у Львові, в р. 1884 отримав ступень доктора прав на львівським університеті і вступив на адвокатську практику, та в р. 1890 став адвокатом і отворив адвокатську канцелярію у Львові, що й доси її провадить. Отець його Антін Левицький є парохом в Нижневі коло Товмача.

Перша його ровідка під заг. „Правда руска яко перший збірник прав руских“ була уміщена в часописи „Зоря“ з р. 1882 (ч. 5 і 6). В р. 1888 оголосив друком студию з цивільного процесу в польським явиці під вар. „O dzisiejszej przysiędze stanowczej i dowodzie celem ulżenia sumieniu i zapobieżeniu krzywoprzysięstwu“ (стор. 147 в. 8ки). В р. 1889 розпочав видавництво „Часописи Правничої“ для теорії і практики, разом з Др. Антоном

Горбачевським і Др. Евгеном Олесницьким; в р. 1891 обняв на себе видавництво „Часописи Правничої“; в р. 1894 відступив його Науковому Товариству імени Шевченка і провадить його як редактор правничих розвідок історично-філософичної секції до тепер. З його розвідок уміщених в „Часописи Правничий“ вийшло окремими відбитками: студія з цивільного права під заг. „О набутю недвижимоости при екзекуційній продажі“ (Львів 1892, стор. 43 в. 8ки), що була також видана по польськи в часописи „Przegląd prawa i administracyi“, та „Правда руска, памятник законодатний права руского в XI віку“ (Львів 1795, стор. 51 в. 8ки). В р. 1893 видав „Німецько-руський словар висловів правничих і адміністраційних“ (Львів 1893, стор. 528, 8ки).

Дальше між його критичними розвідками, уміщуваними в часописи „Дѣло“ визначує ся праця „Про стоваришеня господарскі“ („Дѣло“, 1896, ч. 50, 53, 55, 56, 59 і 61).

Вкінци зпоміж просвітно-поучаючих розвідок замітні: Про закон о товариствах і право збору (Львів 1894, стор. 118, 8ки), Про сільські каси позичкові і щадниці (Львів 1894, стор. 59, 8ки) і Про права рускої мови (Львів 1896, стор. 32, 8ки).

7. Др. Володимир Охримович, син Юліяна і Марії з роду Коблянської, родив ся 25. мая 1870 році в містечку Велдіжи. Гімназіяльні студії відбув у Стрию, де найбільший вплив мав на нього Кость Горбаль, учитель руської і польської мови. В 1888 р. поступив на львівський університет на філософичний виділ, де слухав викладів др. Ом. Огоновського і др. Ант. Каліни та студював славянську лінгвістику. Через участь в політичнім руху молодіжи, а власне в великім вічу студентів усіх висших шкіл 1889 р. був приневолений переписати ся на юридичний виділ. По скінченю прав вступив на адвокатську практику до адвоката др. Евгена Олесницького в Стрию, де оставав до кінця 1898 р. В 1897 році здобув докторат права і в початком 1899 р. переселив ся до Львова, де дальше відбуває адвокатську практику як адвокатський кандидат.

На університеті був головою товариства Академічного Брацтва; в Стрию належав до кількох товариств, де працював багато, як тепер у львівських товариствах. Був співробітником Народу і Громадського Голосу; видавав Стрийській Голос, Булучність, а тепер Свободу.

На університеті мали вплив на нього др. Франко та деякі товариші, як др. Величко, др. Е. Левицький і інші. Тоді познайомився він також з др. Коперницьким, польським антропологом, та подавав йому дуже багато етнографічних матеріалів, що із смертю Коперницького десь пропали.

Оголосив друком отсі важніші праці:

1) Значеніє малорусскихъ свадебныхъ обрядовъ и пѣсенъ къ исторіи развитія семьи. Часть I. „Матріярхатъ“ в Этнографическомъ Обзорѣніи, Москва, Том XI, рік 1891.

Часть II „Родъ — Родовое устройство. — Классы поколѣній. — Классы половые. — Семя пувалюайбская и кровосмѣсительная“ в Этнографическомъ Обзорѣніи, Москва, Т. XV, рік 1893.

2) Знадоби для пізнання народних звичаїв і поглядів правних“. Житє і Слово з 1895 р.

3) Про останки первісного комунізму у Бойків-Верховинців. Записки Наук. Тов. ім. Шевченка. Том XXXI—XXXII.

4) Про наголос в українсько-руській мові. Часть I—IV. (дальше буде). Том XXXII Записок.

8. Євфим Сіцинський. ключар Каменецького Катедрального Собора, редактор Подольських Епархіяльних Відомостей, секретар и Директор Древнехранилища Подольського Епархіяльного Исторично-статистического комитета, родився в 1859 р. в Летичівськiм повіті на Поділю, в селі Мазниках, де його батько був священником мало що не 50 літ і де були священниками його дід, прадід і прапрадід. В 1881 р. скінчив духовну семинарію в Камінці Подільськiм, а в 1885 р. духовну академію в Києві, де одержав степенъ кандидата богословія. Потім був кілька літ учителем духовного училища в Гор. Бахмуті, в Катеринославщині; звідти перейшов в Каменець священником при катедральнiм Соборі.

Оголосив такі важніші наукові праці:

1) Историческія свѣдѣнія о приходахъ и церквахъ Подольской епархіи. Томъ I. Каменецкій уѣздъ. Камінець-Под. 1895 г., ст. 611.

2) Городъ Каменецъ Подольскій. Историческое описаніе. Кієвъ, 1895.

3) Матеріали для исторіи монастирей Подольской епархіи. Кам.-Под. 1891.

4) Черты изъ народныхъ представлений о загробномъ мірѣ. Подольскія Епарх. Вѣдомости 1885 г. № 18, 1886 г. № 10, 1887 г. № 9 и 10 1888 г.

5) Къ исторіи уніи въ Подоліи. Id. № 20—22 и отд. брош.

6) Бакота — древняя столица Подннзья. Id. 1889, № 46 до 49 і осібно.

7) Древнѣйшія православныя церкви въ Подоліи. Id. 1889 г., № 2—3; 1890, № 16—17; 1890, № 37—42; 1892, № 27—28.

8) Семейная жизнь въ Подоліи въ первой половинѣ прошлаго вѣка. Кіевская Старина 1891, IV.

9) Археологическая карта Подольской губ. (друкуеть ся).

Друкував рiзні статі в Под. Епарх. Вѣдомостях, котрі редагує від 1892 р., і в інших виданях.

9. Др. Петро Стебельський уродив ся 15 липня 1857 р. в Немирові, ходив до гімназій в Самборі, Коломиї, Станіславові і укінчив її 1874. На університет ходив у Львові і укінчив його 1878 р. Того само року вступив на судову практику до суду у Львові. В 1879 р. отримав в Кракові степенъ доктора прав. В 1885 р. габілітував ся для викладу карного права; 1888 року іменовано його суплентом катедри карного права і карної процедури з викладовою мовою руською. В 1887 р. був іменованій судовим адюнктом в Коломиї, але 1888 р. перенесено його до крайового суду у Львові і іменовано членом іспитової комісії для теоритичних іспитів судового видділу. В 1892 іменовано його надзвичайним професором карного права і процедури з викладовою руською мовою. Друком оголосив др. Стебельський:

1) O karygodnem usiłowaniu. (Габілітаційна праця).

2) O stanowisku przewodniczącego w Sądzie przysięgłych. (Przegląd sąd. i admin., 1883).

3) Kilka uwag do interpretacyi §. 512 lit. a. u. k. (Тамже. 1883 р.)

4) Studya nad procesem karnym. Lwów. 1891.

5) Ze statystyki przestępczości Galicyi. Lwów. 1893.

6) Nowe kierunki w nauce prawa karnego. Lwów. 1894.

7) O przestępstwach na wniosek dochodzonych. (Prawnik. 1893).

8) O potrzebie reformy śledztwa wstępного. (Gazeta sąd. warsz. 1893).

9) O więzieniu koluzyjnym. (Przegląd prawa i administracji.

10) Carpzwow i stanowisko jego w obec nauki o uwięzieniu śledczem. (Надруков. 1897 w „Przeegl. prawa i administracji“).

11) Sądy przysięgłych w Galicyi. (Ateneum, 1894).

12) Чи і о скілько показали ся у нас в практиці суди присяжні пожиточними (Часопись Правнича, 1889).

13) Нелітні простунники в сьвітлі нових напрямів в праві карнім (Часопись Правнича, 1895).

14) Каршцов і становище його супротив науки о увязненю слідчим. (Часопись Правнича, 1896).

Крім того має др. Стебельський в рукописі працю: „Ueber die Handhabung der Strafprocessordnung in Oesterreich“ і „Коментар до уставу о поступованю карнім“. Він видав також по смертну працю дра О. Огоновського п. н.: Проф. дра Олександра Огоновського — „Систем австрійского права приватного — видав др. Петро Стебельський“. Під його проводом і при його співучасті переложено також юрисдикційну норму, уставу про судове поступоване в цивільних спірних справах і екекуційну ординацію, які надруковано потім в Дневнику устав держ.

10. Др. Остап Терлецький родив ся 1850 р. в селі Назірні Коломийського повіту, де його батько Стефан був парохом. Нормальні школи скінчив в Коломиї 1860 р. До гімназії ходив в Станіславові і скінчив її 1868 р. На університет ходив у Львові на філософічний виділ і скінчив його в 1872 р. Сегож року вступив на службу до віденської університетської бібліотеки, де був амануенісом до 1877 року. Арештований підчас тодішньої нагінки за соціялістами, був враз з товаришами 1878 року у Львові засуджений і віддалений зі служби.

В р. 1879 записав ся на правничий факультет університету у Відни і скінчив його в р. 1883. Цілий час свого життя у Відни був членом, а в році 1874 головою товариства „Січ“, з котрим його публична діяльність тісно звязана. Тут 1873 р. познайомив ся з Драгомановом. В р. 1899 отримав на львівськїм університеті ступень доктора прав. Вписаний на лісту адвокатських кандидатів практикує тепер в канцелярії др. Федака у Львові.

Оголосив друком під псевдонімом Іван Заневич обширну працю: Літературні стремління Галицьких Русинів 1772 — 1872 року.

в перших двох рочниках Житя і Слова і окремою книжкою п. т. Знесене панщини в Галичині. Перша половина. Львів 1896. Ст.

Окрім того належить згадати його статі: Григорій Савич Сковорода (львівська „Правда“ 1869); Галицько-руський нарід і галицько-руські народовці (тамже 1874); Лихва на Буковині, Громадський Друг, Рік I; біографія Володимира Навроцького в I томі його творів, і статі про робітницький і селянський рух в Австрії в газеті „Вольное Слово“ (під псевдонімом Іван Мак). Був також якийсь час кореспондентом газети „Южный край“ в Харкові в першій році її видаваня, львівського Сьвіта і ин.

II. Стефан Томашівський родив ся 9. н. ст. січня 1875 р. в с. Купновичах, Рудецького пов. в Галичині, у селянській середньо заможній родині. Авбучну науку дістав дома і в громадській (дяківській) місцевій школі. В осени 1884 р. віддано його до виділової школи (2 кл.) в Самборі, звідки перейшов 1887 року у місцеву гімназію. 1895 року зложив іспит зрілості з визначенем і в осени тогож року записав ся на філософічний виділ львівського університета. За часів гімназійної науки вплив на формування його сьвітогляду мали у значній мірі писаня Ів. Франка і Мих. Драгоманова, на університеті ступив на поле наукової діяльности за впливом і під проводом професора історії Мих. Грушевського. Окрім викладів сього професора, слухав він теж історії української літератури дра Ол. Колесси та иньших — польських професорів, працював у наукових семінарах, побіч двох згаданих професорів ще в семінари дра Л. Фінкля, дра О. Бальцера, дра І. Шараневича й ин. В осени 1898 р. перервав університетські науки задля військової служби на один рік, звідки вийшов з рангою лейтнанта; опісля знову записав ся у Львові, щоб кінчити урядові студії.

Перші його наукові статі появили ся у бібліографічному відділі „Записок“, а опісля і більші розвідки та матеріали у виданях головно Товариства. Вони ідуть таким хронологічним порядком: 1) Самуїл Казимір Кушевич, львівський райця і його записна книга (1896); 2) Матеріяли до історії Хмельнищини (1896); 3) Податкові ухвали за Казимира Ягайловича в Польщі (1897); 4) Образок львівського житя серед. XVII в. (1897); 5) Народні рухи в Галицькій Русі 1648 р. (1898); 6) Перший зазивний лиш Хмельницького (1898); 7) Жерела до історії України Русі т. IV, Галицькі

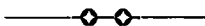
акти т. I із вступною розвідкою: З історії галицько-руських соймків 1648-9 р. (1898); 8) Облога Львова (у фейл. час. „Дѣло“ за 1898 р.)

Окрім того писав теж нариси популярно-наукового змісту (Історія віри в чорта — Житє і Слово 1896 р.), літературно-критичні розбори (Житє і Слово, Літ.-наук. Вістник), політичні статі (Діло). Підписував ся також С. К-ий.

12. Яків Шульгин родив ся 19 лютого (ст. ст.) 1851 році. Поступив у київську 2 гімназію в році 1862. Скінчив гімназію з золотою медалю 1870 р. Потім поступив на історично-філологічний факультет в 1870 р. і в 1874 р. скінчив свою науку. До 1893 р. не служив, а давав приватні лекції в Києві. 1893 р. іменованій був контрольором Єлисаветградського Відділу Держав. Банка. В 1895 р. дістав орден Станіслава III степеня. В 1899 р. по своїй волі вийшов в одставку з рангою колежського секретаря.

Написав в 1890 р. „Очеркъ Коліивцины по неизданнымъ и изданнымъ документамъ 1768 и ближайшихъ годовъ“ (Києв. Ст. 1870), „Правда о Коліивщинѣ польского историка Корзона (по поводу его рецензии на книгу Шульгина „Очеркъ коліивцины по неизданнымъ и изданнымъ документамъ 1768 и ближайшихъ годовъ)“, „Нѣсколько данныхъ о школахъ въ Правобережной Украинѣ въ половинѣ XVIII в.“, „Павель Полуботокъ, полковникъ черниговскій“.

Крім того містив і містить в „Києв. Старинѣ“ рецензії на різні книжки, та більші і менші праці в газетах „Правда“ (Одеса), „Києвскомъ Телеграфѣ“, „Заря“ (Київ) і иньших.

II. Фільологічна секція.

1) **Олександр Барвінський**, професор муж. семин. учительської у Львові, член Ради шкільної краввої і посол на сойм та до державної ради, родив ся 8 червня 1847 р. в Шляхтинцях, під Тернополем, де його батько був парохом. Початкову науку побирав в місцевій школі, до 4 нормальної кляси і до гімназії ходив в Тернополи, де вложив іспит врїлости 1865 р. На університет ходив у Львові, де слухав головно викладів історії і фільології. В р. 1868 іменовано його заступником учителя в бережанській гімназії, а 1871 р. професором семинарії учительської в Тернополи. В р. 1874 вложив іспит кваліфікаційний до шкіл виділових і гімназій. В 1877 р. став приготовляти ся до іспиту з руської і польської мови, аби мати змогу по його вложеню старати ся о катедру руської мови на університеті в Чернівцях; з родинних причин мусів одначе покинути думку про катедру, натомість віддав ся праці літературній, публіцистичній і педагогічній. Тоді й оголосив ряд популярних брошур: „Исторія Руси“ (3 випуски), „Илюстрована исторія Руси“ (видаана Просьвітою 1890 р.), „Богате и убоге село“, „Венгямінъ Франклінъ“, „Помѣчь власна“ (за Смайльсом). „Споминки про жите Волод. Барвѣньского“, „Цѣсарь Францъ Йосифъ I.“; переклав для „Бібліотеки найзнаменитшихъ повѣстей“ два томи романа „Въ оборонѣ чести“, перший том романа „Стефанъ Лаврентій“, а для „Правди“ „Фільозофію штуки“ Тена. Від р. 1886 став видавати „Руску историчну бібліотеку“, де містили ся переклади важїйших монографій по історії України-Руси; під його редакцією вийшли т. I—VI і IX—XVII. Уложив також кілька шкільних учебників, між нимъ учебники для науки українсько-руської народньої словесности і письменної літератури в гімназиях. В видавництві „Oesterreich in Wort und Bild“ надрукував по німецькп етнографічну розвідку про Русинів „Das Volksleben der Ruthenen“. — Для київського археологічного з'їзда приаджив розвідку про во-

сові самозвуки в славянськїм. Публіцистичні статї розкидані по різних часописах.

2) Володимир Гнатюк уродив ся 1871 р. в Велесневі (Буч. пов.), де його батько був дяком. До нормальних шкіл і до низшої гімназї ходив в Бучачи, до висшої в Станїславові. Один рік в гімназї навазував з вини помершого єпископа Пелеша. На університет ходив у Львові, де побіч обовязкових студій клясичної фільольогії зайшав ся переважно студиями над українсько-руською мовою та літературою. Науково став працювати головнo під впливом проф. М. Грушевського та дра Ів. Франка. Від марта до вересня 1898 р. був заступником учителя в руській гімназї у Львові. Тепер є секретарем Наукового Товариства та членом редакційного комітету Етнографічного Збірника і Літер. Наукового Вістника. Оголосив друком отєї праці :

1) Лірики. (Етнограф. Збірник. II. 1896).

2) Етнографічні Материяли з Угорської Руси. Т. I. (Етн. Збір. III. 1897).

3) Легенди з Хітарського збірника (I пол. XVIII. в.) (Записки, XVI. 1897).

4) Етнографічні Материяли з Угорської Руси. Т. II. (Етн. Збір. IV. 1898).

5) Руські оселї в Бачці (в полудн. Угорщинї). (Записки, XXII. 1898).

6) Кушнірство у Галичинї. (Материяли до укр. руської етнольогії. I. 1898).

7) Народня пожива і спосіб її приправи у східній Галичинї. (Тамже).

8) Галицько-руські анекдоти. (Етногр. Збірник. VI. 1899).

9) Rusíni v Uhrách („Slovanský Přehled“. Ч. 5 і 9. Прага. 1899).

10) Причинок до історії зносин Галицьких і Угорських Русинів. (Літ. Наук. Вістник. 1899).

11) Словацький опришок Яношік в народній поезії. (Записки, XXXI—XXXII. 1899).

12) Hungarico-Ruthenica. (Відбитка із XXVIII. т. Записок, що містить рецензію на 4 книжки) 1899.

13) Русини Пряшівської єпархії і їх говори. (Записки, XXXV до XXXVI. 1900).

3. Митрофан Динарів † 26 падолиста 1899 р., біографію його див. низше.

4) Ілля Кокорудз, уроджений в Яворові 1859 р. 31 липня; по укінченню народної школи в родиннім місті, ходив до акадємічної гімназії у Львові. Здавши іспит зрілости з відзначенєм, був наділений від цїсаря стипендією імени Франц-Йосифа і Єлисавети в золоті і записав ся на фільольогічний виділ у Львові, де студював передовсім українсько-руську мову і літературу та класичну фільольогію під проводом проф. Ом. Огоновського. Здавши іспит з руської мови як головного предмету та грецької і латинської як побічних предметів, був іменованій в 1885 р. суплєнтом у німецькій гімназії в Бродах. Доповнивши потім іспит з класичної фільольогії, як головного предмету, зістав дійстним учителем, а опісля ц. к. професором у польській гімназії в Станіславові. В 1896 р. переніс ся в тім характері до руської акадємічної гімназії у Львові. В 1899 р. іменованій лектором руської мови на львівськім університеті.

Важнійші його праці такі: 1) „Посланиє“ Шевченка, естетично-крутична студія, поміщена в „Зорі“, 1885 р.; 2) О становищі женщины в стариннім законодастві рускім („Зоря“, 1886); 3) Маркіян Шашкевич і народні пісні („Зоря“, 1887); 4) О мітольоїї славянській („Зоря“, 1888); 5) Професор Др. Омелян Огоновский. Огляд его житя і наукової та літературної діяльности (в „Записках“ V том); 6) Ablativus, Locativus і Instrumentalis u Nomina pod względem formalnym і syntaktycznym. Cz. I. і II. (Відбитки зі Sprawozdanь Дирекції гімназії в Станіславові за рр. 1891 і 1892); 7) Взаємини між старорускими законодатними пам'ятниками. Часть I. і II. (Відбитки зі Sprawozdanь Дирекції акадєм. гімназії у Львові за рр. 1898 і 1899). Крім того друкував критичні оцінки в „Зорі“, „Правді“ і „Записках“, та свої промови держані на вечерицях в честь Шевченка і Шашкевича в „Дѣлѣ“ 1891 і 1898 р.

5) Др. Олександр Колєсса родив ся дн. 24 цвѣтня р. 1867 в Сопоті, в Галичині. До гімназії ходив насамперед у Дрогобичи — опісляж у Стрию де здав іспит зрілости з відзначенєм. Р. 1888 став студентом львівського університету, з початку на виділі теольогічній, — а по кількох місяцях переніс ся на вид. філософі-

чній, і займав ся головно руською і словянською фільольогією слухаючи викладів Ом. Огоновського, А. Каліни, Р. Пілята і инь. Року 1890 спонукав він своєю статєю п. в. „Перестрій руських читалень на підставі зміни статута „Просьвіти“ („Народ“ 1890 ч. 16.; „Дѣло“ 1890 ч. 182.) — і промовою на загальних зборах „Просьвіти“ в Коломиї — реорганізацію того товариства із чисто-просвітнього на просвітньо-економічне — і перестрій читалень та їх тісне сполучене з „Просьвітою“. Три півроки філософічних студій відбув у Чернівцях, де слухав викладів проф. Смаля-Стоцького, Калужняцького і инь.

Як стипендист виїхав по скінченню філософічного чотиролітя на дальшу науку до Відня, — і там працював над словянською фільольогією головно під управою проф. Ягіча. Р. 1894 осягнув на віденьському університеті ступень доктора філософії. Опісля переїхав до Швайцарії і тут на Фрайбурському університеті слухав викладів славіста Каленбаха, — і инь. В зимовому півроці 1894/5 працював знов у Відні — і в тому часі габілітував ся на черновецькому університеті з руської мови й літератури. Перенісши ся як приватний доцент на львівський університет, де опорожнилась була катедра по смерті Омеляна Огоновського — зачав тут виклади в жовтні р. 1895. В літнім півроці р. 1896 іменовано його заступником професора, — а з початком р. 1898 надзвичайним професором руської мови й літератури. Тогож року іменовано його членом екзамінаційної комісії для учителів шкіл гімназійних і реальних, — і директором семінара для руської фільольогії.

Взявши р. 1898 участь в устроєнню академічних курсів для женщин, виголосив тут 12 відчитів про українсько-руське письменство. Подрібна програма тих відчитів оголошена п. в. „Погляд на укр. руську літературу першої половини XIX в.“ [„Towarzystwo kursów akademickich dla kobiet“, program wykładów w kursie zimowym 1898 стор. 11—12.]

Щоби познайомитись із старинними матеріалами до угроруської мови й літератури — працював р. 1899 в бібліотеках та архівах в Ужгороді та Мукачеві. Тогож року відбув він за підмогою міністерства просьвіти кількомісячну подорож наукову в Росії, — і тут в бібліотеках і архівах Києва, Москви, Петербурга, і Вильна займав ся рзєслїдом деяких матеріалів до історії укра-

їнсько-руської мови і літератури — головнoж розслідом пергамінoвих південно-руських рукописів XI—XV в.

Оголосив друком такі наукові роботи :

1) На новий шлях — критичний розбір поезій Ул. Кравченка. Народ. 1891. 252—258.

2) Дві малoзнані поезії Т. Шевченка. Зоря. 1892. 274—276.

3) Українські народні пісні в поезіях Б. Залеского. Записки. I.

4) Душа чи пісня? Слівце відповіди М. Драгоманову. Народ. 1893. 169—170.

5) Юрий Коссован — Осип Домінік Ігор Федькович. Проба критичного розбору його житєписі і автобіографічних його повістий. Зоря. 1893.

6) Сліди впливу Жуковського в поезіях Б. Залеского. Житє і Слово. 1894. I.

7) Шевченко і Міцкевич. Про значіне впливу Міцкевича в розвою поетичної творчости та в генезі поодиноких поем Шевченка. Записки. III.

8) Причинок до історії малоруської мови. Рецензия розвідки В. Мочульського: Къ исторіи малор. нарѣчей. Записки. III.

9) Dialectologische Merkmale des südrussischen Denkmals a. d. XIII. Jhdte: Žitije sv. Savy. Archiv f. slav. Philologie XVIII.

10) Тарас Шевченко. Прoмова виголошена на XXXVII роковинах смерти поета у Львові 4 цвітня 1898.

11) Literatura ruska. Encyklopedya Macierzy polskiej. 1898. II. 662—672.

12) „Століте обловленої українсько-руської літератури (1798—1898). Львів 1898 стор. 1—27. 8-ки. [„Літер. Наук. Вістн. р. 1798 т. IV.]

Деякі результати його научних дослідів поміщено в справoзданях із відчитів виголошених в наукових товариствах а) „Stosunek twórczości literackiej obu ruskich plemion w okresie najdawniejszym“. [Kwartalnik historyczny, XI т. II. 1897. стор. 478—479.] б) „Główne kierunki w rozwoju językoznawstwa ruskiego w XIX wieku“ [„Lud“ organ tow. ludoznawczego“, т. III. 1897. стор. 287—288].

6) Олександр Кониський родив ся 18 (6) серпня 1836 р. в селі Переходовці (Ніжин. пов. в Чернігівщині губ.) із шляхотської.

родини. На літературну ниву виступив Ол. Кониський 1858 р. Від того часу написав дуже багато, переважно белетристики. В році 1863 (22 січня) заслали його з Полтави „за распространіє мало-русской пропаганды“ спершу в Вологду, а потім в Тотьму. Пізнійше перекидали ним у Вороніж, Бобринець, Катеринослав, аж вкінці визволено його 1872 р. Від 1874 переживає Кониський постійно в Кліві. Р. 1899 почав виходити повний абір його белетристичних творів (до тепер 2 томи). *)

Важнійші наукові праці Кониського оті:

- 1) Відчити з історії русько-українського письменства XIX в. (Сьвіт. 1881—1882).
- 2) Критичний огляд твору Н. И. Петрова п. в. „Очерки истории украинской литературы XIX столѣтія“. (Діло, 1884).
- 3) Біографичні замѣтки. („Ватра“, альманах.)
- 4) Т. Шевченко, хроніка його життя. Т. I. (Збірник філологічної секції. Т. I. 1898. Ся праця друкувала ся теж частинами в „Зорі“ і „Записках“. Другий том її вийде в „Збір. філ. секції“. По російськи вийшла вона в Одесі в однім томі п. н. „Жизнь украинскаго поэта Т. Г. Шевченка. Критико-біографическая хроника. 1898).
- 5) Проба улаштуваня хронології до творів Тараса Шевченка. (Записки. Т. VIII і XVII).
- 6) Варіанти на декотрі Шевченкові твори. (Записки, Т. XXXIII. Буде дальше).
- 7) Українці замучені в Соловец. Остроаї. Правда 1889.
- 8) Нужди і потреби України перед комісією Катерини II. Правда 1899. N. XI—XII.
- 9) Україна в цифрах, Правда 1891 і 1892.
- 10) Про земельну власність. Правда, 1899.
- 11) Дещо про Опанаса Марковича ів. 1889.
- 12) Кобзар-бандура-горбан ів. 1892.
- 13) Чотири кари на Шевченка ів. 1894.
- 14) Колиж вияснить ся, ів. 1875.
- 15) Твори Єремії Галки, ів. 1876.
- 16) Українська драмат. література Мета, 1865.
- 17) Ясні дні в житю Шевченка, (Літер.-Наука. Вістник).

*) Третій друкуєть ся.

7) **Др. Володимир Коцовський**, родж. 10-ого вересня 1860 в Отиневичах; Бобрецького повіту, де його батько був священиком; Людову школу укінчив в Отиневичах; в домі батька читав всякі тодішні гал.-руські видання, особливож „Зоря галицьку“ і Історію Руси Дідицького. Львівську німецьку гімназію укінчив 1878 р.; в V—VI кл. користувався там наукою проф. Ігната Онишкевича (оп. проф. чернов. універс.) Львівський університет укінчив (1883); був учеником проф. Ліске, Огоновського і Каліни. Користувався також пильно творами Драгоманова і Антоновича; в Драгомановом вів (маб. від р. 1885 почавши) досить оживлену переписку. В часі унів. студій був членом і головою (1881/2) „Акад. Братства“. Від 1881 р. друкував свої літер. і наукові твори в „Сьвітї“, „Зеркалі“, (якийсь час як редактор), „Ділі“, (1884 був членом редакції), „Зорі“, „Учителю“, „Буковині“, „Руслані“, „Записках Наук. Т. ім. Шевченка“, і ин. видавництвах. В р. 1889 розпочав служити як учитель при гімназії в Ряшеві; тогож таки р. був перенесений до руської гімназії у Львові; від 1895 є учителем руської мови при обох (муж. і жень.) семінариях учит. у Львові. В р. 1895 одержав у Чернівцях степень доктора філософії. Від р. 1881 є членом „Просьвіти“, від 1886 чл. тов. ім. Шевченка. Від р. 1891 є членом комісії конкурсної для руських драмат. творів; 1892 р. став членом комісії артистичної для народної сцени, покликаної віділом львів. „Руської Бесіди“.

Окрім дрібних творів поетичних (під прибр. ім. Корженка) і великого числа поменьших політичних і наукових статей, видав — за вказівками свого учителя Ігн. Онишкевича — 1884 р. III-ий т. „І. Онишкевича Руської Бібліотеки“ з історично-літературним „введенєм“; 1886 р. вийшла як відбитка з „Зорі“ його праця: „Житє і значіне М. Шашкевича“ і в додатку „Матеріяли і замітки до генези русько-народного відродженя в Галичині“. Опісля появились: в р. 1887: „Огляд національної праці галицьких Русинів“ („Зоря“), в р. 1888 ряд рецензій театральних („Зоря“); в р. 1893: „Історично-літературні замітки до Слова о полку Ігоревім“, в р. 1894 переклад латинських вправ для II. гімн. кл. (при них уложений самостійно перший русько-латинський словарець), і сегож р.: Руська граматика для шкіл людових. В р. 1897 появил ся в львів. Przegląd-ї його фейлтон п. з. „Etymologia i fonetyka“, а в р. 1899 написав для „Archiv f. sl. Philologie“ критичну розвідку п. з. „Das gegenwärtige Kirchenslavische“.

8) **Др. Степан Смаль-Стоцький** теперішній професор українсько-руської мови і літератури при черновецьким університеті родився 8-січня 1859 р. в Немиліві (Каженецького пов.) в Галичині; де його батько є господарем. Першу науку одержав в місцевій сільській школі, до 3 норм. класи ходив в Радехові, до 4 у Львові. Від р. 1869—1874 був у бурсі Ставропигійського Інститута і ходив до руської гімназії; стративши потім рік через слабкість, перенісся до німецької гімназії і там зложив матуральний іспит. Уже в гімназії з його понуки склалась громадка товаришів, що її коштом, а головно заходами і працею самого таки привідді, Ст. Смаль-Стоцького, вийшли два томи И. Онишкевича Рускої Бібліотеки. Університет скінчив 1882 р. в Чернівцях.

В році 1883 виїхав до Відня при підмозі Максима Михалюка, записався на виклади Мікросіча і став готуватися до докторату, який зложив 1884 р. Поздававши ще того самого року на Віденським університеті габілітаційні іспити, став доцентом слов'янської філології на Віденським університеті і учив там оден рік, бо відтак був іменованій 1885 р. професором українсько-руської мови на університеті в Чернівцях. В р. 1892 і 1899-ім був вибраний послом до сойму красвого на Буковині.

Важніші праці дра Стоцького такі:

1) Über die Wirkungen der Analogie in der Declination des Kleinrussischen. Archiv f. slav. Philologie, VIII і IX, 1885—1886.

2) Über den Inhalt des Codex Hankensteinianus. Sitzungsberichte der k. k. Academie der Wissenschaften. 110. 1886.

3) Відчит в річницю 25-літньої літературної діяльності Осина Федьковича. Діло 1886.

4) Сидор Воробкевич. Зоря. 1887.

5) Minoritätsvotum в справі управильнення правописи (написане спільно з дром Ф. Гартнером), 1887 і 1888.

6) „Руска Школа“ (два випуски). 1888 і 1891.

7) Руський нарід, руська мова. Буковина. 1888 і 1889.

8) Критика на Руську граматику дра Огоновського нап. спільно з др. Ф. Гартнером. Zeitschrift für oester. Gymnasien, 1889.

9) Руська Правопись (під іменем С. Нагнибіда) 1891.

10) Образок духового життя Русинів і його основа. Буковина. 1891.

11) Критика на словар російсько-український. Буковина. 1893.

12) Руська Правопись (спільно з др. Ф. Гартнером). 1893.

13) Руська Граматика (нап. спільно з др. Ф. Гартнером). Львів. 1893.

14) Наука руської мови в школах середних на Буковині. Правда, 1894.

15) Товариство „Руска Бесіда“ в Чернівцях. Правда, 1884.

16) Буковинська Русь. Культурно-історичний образок. Чернівці, 1897.

17) Котляревський і його Євгеїда. Вістник 1898. Буковина, 1898.

18) Значінє Котляревського в руській літературі. Буковина, 1898.

19) Nationale und Kirchliche Bestrebungen der Rumänen in der Bukowina 1848—1865. Чернівці 1899.

9) Др. Кирило Студинський уродив ся дня 4. жовтня 1868 року в селі Кипячці, Тернопільського повіта. Низшу гімназію укінчив в Тернополи, висшу у Львові (руська гімн.), де в р. 1887 зложив іспит зрілости. На теологічний факультет ходив в р. 1887—91 (перших два роки у Львові, дальших два роки в віденській духовній семінарії). По укінченю теологічного факультету записав ся на філософічний виділ і студював головно славянську філософію під рукою проф. Ягіча. В пятім семестрі філософічних студій промував ся у Відни на доктора філософії (дня 17. лютого 1894 р.) Опісля слухав викладів професора Брікнера в Берліні (літний курс 1894 р.), почім виїхав на дальші студії по київських і петербургських бібліотеках, де зіставав цілий рік. В серпні 1895 р. іменовано його заступником учителя для руської мови в гімн. Франц-Йосифа, бернадинській і реальній школі у Львові, де повин службу до вересня 1897 р. В р. 1896 (дня 30 жовтня) габілітував ся на доцента руської мови і письменства на краківській університеті. В Кракові викладав повних пять семестрів, і рівночасно учив польської, а в р. 1898/9 руської мови по тамошних гімназіях і в учительській семінарії женській. В осени 1899 заіменовано його надзвичайним професором укр.-руської мови з особливим узглядненєм церковної мови і літератури на львівській університеті. — Оголосив друком:

1) „Дідівска (жебрацка) мова (Зоря, 1886); ся статя доповнена звітками про жите і організацію лірників виїшла в р. 1894 п. н. „Лірники“, в „Зорі“ і окрема відбитка. (8° стр. 56.)

- 2) „Пересторога“ студія (8^о стр. 193.) 1895.
- 3) „Адельфотес“ граматика, видана у Львові в р. 1591. (Записки) і окрема відбитка (8^о стр. 32.) 1895.
- 4) „Причинки до історії унії“ (8^о стр. 21.) 1895.
- 5) Панегірик „Ευφώνια веселобрмьячая“, присвячений Могилі в р. 1633. зі вступними замітками про панегіричну літературу кінця XVI і поч. XVII в. (Записки і окрема відбитка 8^о стр. 14.) 1895.
- 6) Рецензія на твір дра Ів. Франка п. в. „Іван Вишеньський“. Записки. Т. V. стр. 29—48. 1895.
- 7) „Три панегірики XVII віку“ (Записки т. XII. і окрема відбитка, 8^о стр. 32.) 1896.
- 8) „Geneza poetycznych utworów Markiana Szaszkiewicza“ в виданнях краківської академії наук і в окремій відбитці (8^о стр. 46.) 1896. Праця була писана вразу в руській мові.
- 9) „Коли в перве проявив ся вплив „Кобзаря“ Т. Шевченка вид. в р. 1840 на руске письменство в Галичині?“ (в „Руслані“ ч. 50—3) 1897.
- 10) Charakterystyka i geneza poezyj Ambr. Metlińskiego в виданнях крак. Акад. Наук і в окр. відбитці (8^о стр. 51.) 1897.
- 11) Характеристика і генеза полемічного твору Іпатія Потія п. в. „Унія“ в I томі „Pamiętników katol. wiecu“ і в польським перекладі п. в. „Polemiczne pismo Pocięja“. Charakterystyka i geneza“ (Przegląd Powszechny — wrzesień стр 24.) 1897.
- 12) „Хустина“ Т. Шевченка. Причинок до генези стихотворів Тараса. („Руслан“ 89—91) 1897.
- Крім того видав поезії А. Метлинського і поеми Мих. Макаровського, зі вступними замітками про їх значінє і генезу.
- 13) „Za kulisów schizmatyckiej propagandy“ в „Przegl. Powsz. і в окремій відбитці 8^о стр. 41. 1899.
- Небавом вийде розвідка про історичні пісні Руданського. Крім того виготовлює автор тепер до друку студію: „Мел. Смолицький і його полемічні твори“.

10) **Др. Іван Франко** уродив ся 15 серпня 1856 в Слободі, присілку Нагуєвич (Дрогоб. пов.), де його батько був господарем і ковалем. Початково ходив до сільської школи в сусідній Ясениці Сільній, а до нормальної школи і гімназії у Дрогобичи, де й зложив іспит зрілости 1875 р. На університет ходив у Львові, в Чернівцях і у Відни. В 1894 р. отримав на віденським університеті

ступень доктора філософії. В р. 1895 габілітував ся на львівськiм університеті для викладів українсько-руської мови і літератури, але не отримав катедри „wegen des politischen Vorlebens“. Видавав часописи „Свiт“, „Народ“ і „Житє і Слово“ та був членом редакції „Дiла“, „Зорі“ і довший час „Kurjera Lwowskiego“. Тепер є членом редакції „Лiтературно-Наукового Вiстника“. Почав писати 1874 р., а писаня його перекладано на рiжнi мови (росийську, польську, нiмецьку, чеську, литовську, мадярську). В 1898 р. обходили Русини 25-лiтнiй ювілей його лiтературної праці і тоді видано між иньшими брошуру „Спис творiв Iвана Франка за перше 25-лiтє его лiтературної дiяльностi 1874—1898. Зладив М. Павлик. На пам'ять его юбілея 30 жовтня 1898 р.“

Тут подають ся лише його важнiйшi науковi праці в хронологiчнiм порядку :

- 1) Мисли о еволюції в iсторiї людскостi. (Свiт, 1881 і 1882).
- 2) Причинки до оцiненя поезiй Тараса Шевченка. (Свiт, 1881 і 1882).
- 3) Молодий вiк Осипа Федьковича. (Правда. 1888, вип. I—II).
- 4) Ioаннъ Вишенскiй. (Києв. Стар. 1889. Цвiтень).
- 5) Няшi коляды. (Дiло, 1889 і окремо).
- 6) Перебенля Т. Г. Шевченка. З переднiм словом I. Франка. (Лiт. Наукова бiблiотека. кн. 1.)
- 7) Ioсифъ Шумлянскiй, послiднiй православноi епископъ львовскiй и его „Метрика“. (Києв. Стар. 1891. Червень—Липень).
- 8) Къ исторiї апокрифическихъ сказанiй. (Києв. Стар. 1891. Вересень).
- 9) Мистерiя страстей Христовыхъ. (Києв. Стар. 1891. Цвiтень).
- 10) Wojna żydowska. Przyczynek do studjów porównawczych nad literaturą ludową. (Wisła, 1892).
- 11) Charakterystyka literatury ruskiej XVI—XVIII wieku. (Kwartalnik historyczny. 1892.)
- 12) Етимологiя і фонетика в южно-рускiй лiтературі. (Народ, 1894 і окремо).
- 13) Przyczyunki do podań o Mahomecie u Słowian. (Wisła, 1894).
- 14) Шевченко героєм польскоi революцiйноi легенди. (Житє і Слово. 1894).

15) Варлаам і Йоасаф, старохристиянський роман і його літературна історія. (Записки, т. VIII. (1895), т. X. (1896), т. XVII. (1897), т. XX. (1897) і окремо).

16) Іван Вишенський і його твори. Написав Ів. Франко. Львів, 1895. Ст. VII+536, 16°. (Літерат. наукова бібліотека, кн. 21—30.) Докторська дисертація.

17) Наймичка Т. Шевченка. Виклад габілітаційний, виголошений у львівському університеті 18. лютого 1895. (Записки, VI, 1895).

18) Сліди снохатства в наших горах. (Житє і Слово. 1895).

19) Памятки українсько-руської мови і літератури. Т. I. Видає Комісія Археографічна Н. Т. ім. Шевченка). Апокріфи і легенди з українських рукописів. Т. I. Апокріфи старозавітні. 1896.

20) Причтата за єднорога и нейниатъ български варианты. (Сборникъ за Народни Умотвериния, Наука і Книжнина. Софія. 1896 і окремо).

21) Южнорусская пасхальная драма. (Кіев. Стар. 1896. Червень—Липень і окремо).

22) Етнографічний Збірник. Т. V. Зредагував др. І. Франко. 1898. Із власних записок дра Фр. надруковано там: Людові віруваня на Підгір'ю, ст. 160 і д. і Опришок Мирон Штола, ст. 32—33. Він же зредагував також Етн. Збірник т. VII (1899).

23) Забутий український віршописець XVII віку. (Записки: XXII.) 1898.

24) Literatura ukrainsko-ruská (maloruská). (Slovanský Přehled. 1898 і 1899).

25) Хмельницина 1648—1649 років у сучасних віршах. (Записки, XXIII—IV, 1898 і окремо).

26) Писаня Котляревського в Галичині. (Записки, XXVI, 1898).

27) Галицький „Москаль Чарівник“. (Записки, XXVII, 1899).

28) Памятки українсько-руської мови і літератури. Т. II. Апокріфи новозавітні. А. Апокріфічні Евангелія. 1899.

29) Слово о Лазаревѣ воскресеніи, староруська поема (Записки XXXV—VI).

30) Новий причинок до студий над І. Вишенським (тамже).

31) Карпаторуська література XVII—XVIII в. (тамже).

32) Апокріфічне євангеліє Псевдо-Матвія і його сліди в слов. літературах (тамже).

III. Математично-природописно-лікарська секція.

1) **Др. Григорий Величко** уродився 21 жовтня 1863 в Миколаєві над Дністром, де його батько був міщанином - рільником. До гімназії ходив у Львові (руської), на університет також у Львові і то спершу три роки на теологічний, а потім три роки на філософ. виділ (1886/7—1888/9). Студії в географії продовжав у Відні в 1889/90, і на виділі історичн. філолог. (Faculté des lettres) в Парижі (в 1890/91). В 1891/92 р. займався географічними студіями в Росії головн. в публичній бібліотеці в Петербурзі. Від 1892 р. служить суплентом в середніх школах, спершу в учительській семінарії мужеській у Львові (півтора року), а дальше в гімназії в Дрогобичі півтора, в руській гімн.: в Перемишлі 3 роки, в гімн.: в Станиславові 1 рік а тепер в Тернополі в гімназії, де від вересня 1899 р. одержав посаду провізоричного учителя. В 1893 одержав ступінь доктора філософії на львівському університеті.

Оголосив друком:

1. Народописна карта українсько-руського народу. Львів 1894. Розмір 1: 1,860.600. Накладом „Просвіти“.

2) Політичні і торговельні взаємини Руси і Візантії в X. і XI. століттю. Записки Тов. ім. Ш. Т. VI.

3) O znaczeniu rysunku w nauce geografii i zastosowaniu tegoż na tle planu, obowiązującego w gimnazyach. Sprawozdanie Dyrekcji gim. w Drohobyczu. 1895.

4) Вплив вітру на асиметрію долини східно-європейської низини. Sprawozdanie II. gimn. в Перемишлі з 1896.

5) Галиція. Географічно-статистический очеркъ в Енциклопедіи Ефрона-Брокгауза.

Тепер ладить до друку обширнійшу географію України-Руси, що має вийти в Збірнику істор. філ. секції Тов. ім. Ш.

2) Іван Верхратський, професор академічної гімназії у Львові, родився 26. цвітня 1846 р. в Білчи Золотім, в повіті Борщівським, де його отець Григорій був священником. Нормальні школи і гімназіяльні, також університетські студії покінчив у Львові. Учителював в реальній гімназії в Дрогобичи, в реальній школі в Львові, в гімназії Франца Йосифа в Львові, в гімназії в Станіславові, в гімназії в Ряшеві — а від 1 вересня 1891 в академічній гімназії в Львові. Головне поле діляння Верхратського то природописні науки і славянська фільологія, іменно українсько-руська. Перша його праця вийшла під заголовком:

1) „Початки до уложення номенклятури и терминології природописної, народної“ вип. I. р. 1864 (в Львові). Інші випуски II—IV вишли в роках 1869—1879.

Окрім природописних статей розсіяних в різних часописах руських, а по части також німецьких і польських згадають ся тут із природописних праць: 2) *Motyle większe Stanisławowa i okolicy. Kraków, 1892 (osobne odbicie z Tomu XXVIII, Sprawozdań Komisji fizyograficznej Akademii Umiejętności w Krakowie).*

3) Спись важнѣйшихъ выразѣвъ зъ рускои ботаничної терминологіѣ і номенклятуры. У Львові, 1892.

4) Начеркъ Соматологіі. У Львові, 1897.

Підручники: а) Гикля Ботаника на низші класи 1873 р.; б) Ростафінського Ботаника на низші класи 1894 р.; в) Мінеральогія на низші класи Ломницького 1894 р.; г) Зоологія на низші класи 1895 р.; д) Ботаника на висші класи після Ростафінського 1896 р.; е) Соматологія коротко зібрана 1897 р.; ж) Ботаника на низші класи, видане друге розширене і поправлене 1898 р.; з) Мінеральогія друге видане 1898 р.; к) Зоологія, видане друге розширене і поправлене 1899 р. — В них звернено особливу увагу на народню терминологію і номенклятуру.

В руській фільології працював Верхратський то в українсько-руській лексикографії, то в диялектології. Р. 1877 видав в Львові:

5) Знадоби до словаря южно-руского.

6) *Ein weiterer Beitrag zur Betonung im Kleinrussischen (Archiv für slav. Philologie. Berlin. 1898. Band III.)*

7) *Ueber die Mundart der marmaroscher Ruthenen. Ein Beitrag zur ruthenischen Dialektologie. Stanislaw. 1883.*

8) Ueber die Mundart der galizischen Lemken. Ein Beitrag zur slavischen Dialectologie. (Archiv für slav. Phil. B XIV., XV., XVI. 1891—1893).

9) Про говор Замішанців. У Львові, 1894 (відбиток в III. тому Записок).

10) Die ruthenischen Mundarten (в ділі: „Die Österreichisch-ungarische Monarchie in Wort und Bild“). Galizien. 1898.

11) Знадоба для пізнання говорів угорско-руських. (Записки Наукового Товариства імени Шевченка т. XXVII, XXVIII, XXIX і XXX. р. 1899).

12. Про говор долівський, реферат призначений на київський археологічний з'їзд (друкується).

3. Др. Іван Горбачевський звичайний професор лікарської хемії в чеськім університеті в Празі родив ся в Зарубинцях в Галичині 1854 р. До гімназії ходив в Тернополи, на медичний виділ у Відни, де й осягнув степень доктора всіх наук лікарських. В часі університетських студій працював під проводом професорів Шнайдера, Брікке'ого і Людвіга. В 1875 р. іменовано його демонстратором, а потім асистентом в інституті проф. Людвіга на університеті у Відни. В жовтні 1883 р. покликано його як надзвичайного професора лікарської хемії на ново отворений медичний виділ чеський в Празі. В грудні 1884 р. іменовано його звичайним професором. В шкільних роках 1889/90 і 1894/95 був деканом медичного факультету. Крім того є членом санітарної ради чеського королівства, і кількох наукових товариств.

Важнійші друковані праці дра Горбачевського отці:

1) Ueber den „Nervus Vestibuli“. 1875.

2) Ueber die durch Einwirkung von Salzsäure aus den Albuminoiden entstehenden Zersetzungsproducte. I. (Horn, Haare, Glutin, Cornealsubstanz). 1879.

3) Ueber das Verhalten des Elastins bei der Pepsinverdauung. 1882.

4) Synthese der Harnsäure. 1882.

5) Beiträge zur Lehre von der Uraemie. 1883.

6) Ueber künstliche Harnsäure und Mettylharnsäure. 1885.

7) Neue Synthese des Kreatinins. 1886.

8) Ueber die durch Einwirkung von Salzsäure aus den Albuminoiden entstehenden Zersetzungsproducte. II. Elastin. 1885.

9) Ueber die volumetrische Stickstoffbestimmung im Harne und anderen Objecten des Thierkörpers. 1886.

10) Спільно з др. Францом Канера: Ueber den Einfluss von Glycerin, Fett und Zucker auf die Ausscheidung der Harnsäure beim Menschen. 1886.

11) Weitere synthetische Versuche über die Constitution der Harnsäure und Bemerkung über die Entstehung derselben im Thierkörper. 1888.

12) Ueber eine neue Synthese und Constitution der Harnsäure. 1887.

13) Untersuchungen über die Entstehung der Harnsäure im Säugethierorganismus. 1889.

14) Beiträge zur Kenntniss der Bildung der Harnsäure und der Xanthinbasen, sowie der Entstehung der Leucocytosen im Säugethierorganismus. 1891.

15) Zur Theorie der Harnsäurebildung. Wiesbaden. 1892. Verlag v. J. Bergmann.

16) Zur Kenntniss der Nucleinwirkung. Allgemeine Wiener medic. Zeitung. 1892.

17) Bemerkungen zum Vortrage des Herrn Albr. Kossel „Ueber Nucleinsäure“. Du-Bois-Reymond's Archiv. 1893.

18) Analyse zweier seltener Harnsteine. 1894.

19) Ueber die Trennung der Harnsäure von den Xanthinbasen. 1894. Праці під 1, 2, 4, 6, 8, 10, 11—14 були друковані в „Sitzungsberichte der Kaiserl. Akademie der Wissenschaften in Wien“, під 3, 18, 19 в „Zeitschrift für physiologische Chemie“, а під 5, 7 і 9 в „Medicinische Jahrbücher“. В чеській мові оголошував також свої праці в часописах „Chemické listy“, та „Časopis českých lékařů“. По українсько-руськи надрукував отсі праці:

20) О кристалізованім ксантині і гуаніні. (Збірник м. пр. л. секції, т. I).

21) Загальний метод добування нуклеїнного квасу з органів. (Тамже, т. III. В. I).

22) Причинки до пізнання виживи сільської людности галицького Поділя. (Тамже, т. V. В. II).

4) **Др. Осип Дакура** уродив ся 11 вересня 1864 р. До гімназії ходив у Львові на університет у Кракові, де й осягнув сте-

пень доктора медицини. В 1899 р. студіював медицину в Парижі, отримавши стипендію від міністерства. Тепер є секундарем шпиталю у Відні (Wilhelminen-Spital).

Оголосив доси друком:

1) Причинок до диягностики клінічної тифу кишкового. (Збірник м. пр. лік. секції. Т. I.)

2) Бактеріологічні вислідки посмертні, а диягноза клінічна недуг інфекційних. (Тамже. Т. II)

3) Заклад лічебний для сухотників в Аллянд. (Тамже. Т. II.)

4) Досліди з новою лімфою (Tuberculin TR) Роберта Коха. (Тамже. Т. III. В. I).

5) Про вагу посмертних бактеріологічних дослідів. (Тамже. Т. VI. В. I).

6) Інтересний случай новотвору попередного середгрудя. (Тамже. Т. V. В. I).

7) Клінічні спостереження що до подання уроферину. (Тамже. Т. V. В. II).

Крім того видала „Просьвіта“ дві популярні його розвідки: а) „Як дбати про здоровля“ (з польського) і б) „Наші діти“.

5. Володимир Левицький родив ся дня 31. н. ст. грудня 1872 р. в Тернополи, кінчив школи в Золочеві, Тернополи та Львові, де зложив іспит зрілости р. 1890. Математично-фізичні студії відбував на університеті у Львові під проф. Пузиною та на техвіці під проф. Жоравским в р. 1890—1894. В р. 1894 обняв суупльентуру в академічній гімназії у Львові; в маю 1895 зложив у Львові учительський іспит. 1895/6 р. перебув у війську, з відки вийшов з рангою лейтнанта артилерії. В р. 1896 іменований учителем гімназії в Тернополи.

В. Левицький оголосив до тепер праці:

1) Про симетричні вираженя з вартостий функції mod. m. (Записки Тов. ім. Шевченка т. IV).

2) Група модулова (Справовданє дирекції ц. к. гімназії академічної у Львові р. 1895).

3) Еліптичні функції модулові (Записки т. VII).

4) Материяли до фізичної термінології, часть перша (Записки т. XI).

5) Про переступ чисел e і π (Збірник секції мат. прир. т. I).

6) Докази істнованя інтегралів рівнянь рівничкових (ibid. т. I).

7) Електромагнетна теорія світла і філі електричні (ibid. т. II).

8) Причинок до поділу рівнянь другого степеня (ibid. т. II).

9) Матеріяли до фізичної термінології, часть друга і трета (ibid. т. III).

10) Причинок до теорії дробів тяглих і групи модулової (ibid. т. IV).

11) Кліматичні відносини Тернополя (на основі праць В. Саткого (ibid. т. IV).

В польській мові:

1) O wyrażeniach symetrycznych z wartości funkcji mod. m. (Prace matematyczno-fizyczne, tom VI. 1895. Warszawa).

2) Elekrtomagnetyczna teoria światła (Sprawozdanie Dyrekcyi s. k. gimnazjum w Tarnopolu 1897).

3) Wstęp do teorii eliptycznych funkcji modułowych (Prace mat. fiz. tom VIII 1897. Warszawa).

4) Przyczynek do teorii ułamków ciągłych (Wiadomości matematyczne, tom III. Warszawa 1899).

5) Kilka uwag o formie interpolacyjnej Lagrange'a (ibidem; по руськи, Збір. сѣк. Т. IV. В. II).

6) Петро Огоновський родив ся 20. липня 1853 р. Чагрові (Рогатин. пов.), де його батько був парохом. До гімназії ходив в Бережанах (1866—1873), на університет зразу у Львові, потім у Відні, де 1879 р. зложив учительський іспит. У вересні 1879 р. став заступником учителя в IV. гімн. у Львові, звідки перейшов в 1885 р. до руської гімназії львівської. Тут іменовано його 1886 р. дійсним учителем і на тім становищу остає до нині. Петро Огоновський брав діяльну участь в публичнім житю вже як студент. Тоді належав він до „Дружного Лихвяра“, а потім до „Січи“, якої був членом виділу, секретарем і в кінці головою. Тепер є почесним членом Січи. Довгий час був він також виділовим і касиром товариства „Просьвіта“; за хосенну там працю іменовано його 1892 р. почесним членом Просьвіти. Тепер є в Просьвіті контрольором. Був також виділовим Наук. Тов. ім. Шевченка. Він дав надто почин до основапя товариства „Зоря“. Занятий від наймолодших літ в товариствах, а надто слабовитий не мав змоги розвинути усіх своїх сил для літературної і наукової праці. Всеж таки успів до тепер оголосити друком отсі праці:

1) Учебник Арифметики для низших клас шкіл середних. Часть I, на I і II класу. Львів, 1888.

2) Учебник Фізики для низших клас шкіл середних. Львів, 1897.

3) Учебник Арифметики для низших клас шкіл середних. Часть II, на III і IV класу. Львів, 1898.

4) Учебник Арифметики для низших клас шкіл середних. Часть I, на I і II класу. Видане друге зовсім перероблене. Львів, 1900.

7) **Др. Евген Озаркевич**, лікар клініки, спеціаліст для внутрішніх недуг, у Львові, родився 8 червня 1861 року в селі Белелуї, Снятинського повіту, де його батько Іван, довголітній посол до союму і державної ради був парохом. Нормальні школи скінчив у Снятині, 5 перших клас гімназійних в Чернівцях, а 3 висші в академічній гімназії у Львові. На медичний факультет ходив у Відні, де скінчив студії 1888 року, досягнувши дипломом всіх наук лікарських. Відбувши ще по скінченню студій 3-літню практику у Відні пішов на становище державного лікаря повітового в Боснії, але затуживши за краєм, покинув по 3 роках се матеріяльно сьвітле становище і вернув 1894 р. до рідного краю. Тут відбував зразу практику на провінції, та задумавши посвятити ся дальшим студиям удав ся знов 1896 р. до Відня на клініку. Коли у Львові отворено клініку внутрішніх недуг, перейшов 1897 р. на постійний побут до Львова. Тут став брати діяльну участь у працях Наукового Тов. ім. Шевченка, якого вже давнійше був членом; за його почином і під його редакцією почало видавати Тов. „Лікарський Збірник“.

Оголосив до тепер друком отсі праці:

1) Значіне і методи при дослідях над переміною матерії. (Лікарський Збірник Т. III. Випуск I. р. 1898).

2) Досліди над пропасницею (malaria). (Лікарський Збірник Т. IV. Випуск I. р. 1898).

3) Stoffwechsel bei abnehmendem und zunehmendem Ascites. (Prof. Dr. Boas: Archiv für Verdauungskrankheiten B. V. pag. 222, Berlin, 1899. Verlag. S. Karjer).

4) Досліди над переміною матерії при зменшючій ся і збільшючій ся черевній опухолі (ascites). (Спільно з др. Ю. Марішлером. Лік. Збір. Т. V. В. I.).

8) **Др. Іван Пулюй** уродився 2 лютого 1845 в Грималові. До гімназії ходив в Тернополі, на університет у Відні, де скінчив вперед богословський, а потім філософічний факультет. 1872 р. здав учительський іспит в математики і фізики. 1874 р. став асистентом для фізики і механіки в моринарській академії в Реці, а пів року був там також заступником професора тих наук. В р. 1875 поїхав за підмогою міністерства просвіти для дальших наук до Штрасбурга і дістав там академічний ступінь доктора. Від 1876 до 1882 р. був асистентом при фізикальнім кабінеті віденського університету, габілітувався 1877 р. для експериментальної фізики і в того часу до 1883 р. був приватним доцентом у віденському університеті. Від 1884 р. є Пулюй професором на німецькій технічній академії в Празі і викладає там експериментальну фізику і електротехніку. В р. 1888/9 був ректором тої академії.

Др. Пулюй зробив кілька трудних дослідів фізикальних ще як доцент університету в Відні і оголосив їх у виданнях віденської академії. Від р. 1882 звернув свою діяльність на практичне поле електротехніки. Він зладив сигналовий прилад для телефону, електричну лампу безпечности і патентував свій спосіб карбонізованя угляних плиток для жарових ламп, а також новий спосіб вироблюваня угляних прутиків до лукових ламп. В року 1882 до 1883 був др. Пулюй технічним управителем фірми Braun et Heider у Відні і брав своїми науковими і електротехнічними приладами участь в електричній виставі віденській (1883 р.) Під кінець 1883 р. був технічним дорадником австрійського товариства оружних фабрик в Штайрі (Steyr) і директором уладженої ним фабрики жарових ламп, де вироблювано його жарові лампи для вистави в Штайрі. Його прилад до означуваня механічного еквіваленту тепла відзначено на паризькій всесвітній виставі 1878 р. срібною медалю, а його електричні прилади (Vacuum Apparate) на паризькій виставі електричній в р. 1881 дипломом de cooperation.

Др. Пулюй оголосив друком такі наукові праці:

1) Über die Reibungsconstante der Luft als Funktion der Temperatur. 1874. 2 розвідки.

2) Über die Abhängigkeit der Reibung der Gase von der Temperatur. 1877.

3) Über die Reibung der Dämpfe. 1878.

4) Über die innere Reibung in einem Gemische von Kohlensäure und Wasserstoff. 1879. 2 розвідки.

- 5) Über die Diffusion der Dämpfe durch Thonzellen. 1877.
2 розвідки.
- 6) Über das Radiometer. 1877, 1879.
- 7) Beitrag zur Erklärung des Zöllner'schen Radiometers. 1880.
- 8) Über einen Schulapparat zur Bestimmung des mechanischen Wärmeäquivalentes. 1875.
- 9) Beitrag zu Bestimmung des mechanischen Wärmeäquivalentes. 1875.
- 10) Strahlende Elektrodenmaterie (4 розвідки). 1880—1882.
- 11) Objective Darstellung der wahren Gestalt einer schwingenden Saite. 1887.
- 12) Ein Interferenzversuch mit zwei schwingenden Seiten. 1887.
- 13) Beitrag zur unipolaren Induction. 1888.
- 14) Ein Telethermometer. 1889.
- 15) Über die Wirkungen gleichgerichteter sinusartiger elektromotorischer Kräfte in einem Leiter mit Selbstinduction (дві розвідки). 1891, 1893.
- 16) Bestimmung des Coefficienten der Selbstinduction. 1893.
- 17) Eine Methode zur Messung der Phasendifferenz von harmonischen Wechselströmen und deren Anwendung zur Bestimmung der Selbstinduction. 1893.
- 18) Über einen Phasenindicator und einige mit demselben ausgeführte Messungen. 1893.
19. Über die Phasendifferenz zwischen der elektromotorischen Gesamtkraft und der Spannungsdifferenz an einer Verzweigungsstelle des Stromkreises bei Anwendung harmonischer Wechselströme.
- 20) Über Entstehung der Röntgen'schen Strahlen und ihre photographische Wirkung 1896. 2 розвідки.
- Усі ці праці були друковані в виданнях віденської академії. Праця під 22. друкована також і по руськи в Записках Наук. Тов. ім. Шевченка т. III, з додатками до руської термінології. В інших журналах друковано отсі праці дра Пулюя:
- 21) Ein Versuch über die Resonanz. Carl's Repertorium für Physik.
- 22) Ein Telephonsignalapparat. Тамже.
- 23) Strahlende Elektrodenmaterie und der sogenannte vierte Aggregatzustand. Druck und Verlag Carl Gerolds Sohn, Wien. 1883.

24) Über elektrische Entladungen in den Glühlampen bei Anwendung hochgespannter Ströme. Zeitschrift für Elektrotechnik. 1883.

25) Versuche über die absolute Festigkeit und Dichte der Kohlentäden für Glühlampen. Тамже.

26) Über Centralstationen. Technische Blätter des deutschen polytechnischen Vereines in Böhmen. 1885.

27) Fallapparat. Wiedem. Annal. für Physik und Chemie, 1888. Bd. 33.

28) Über Temperaturmessungen im Bohrloche zu Sauerbrunn in Böhmen, Elektrotechn. Zeitschrift. 1890.

29) Über die Selbstinduction und ihre Wirkungen. Тамже. 1891.

30) Abhängigkeit der Phasendifferenz zwischen der primären Klemmenspannung und Stromstärke bei verschiedener Belastung der Secundärnetzes einer Transformatoranlage, Тамже. 1895.

Праця під 22) була на ухвалу лондонського товариства Physical Society оголошена також в пам'ятниках того товариства 1889 р. Vol. I, 2.

Др. Пулюй брав участь і в руському письменстві і був перший, котрий, не зважаючи на сьміх москвофільства галицького, переложив молитовник на народню мову і видрукував у Відни року 1871-го, після того, як консисторія Львівська за приводом крилошанина Малиновського і за дозволом слабосильного метрополіта Сембратовича знищила „по праву каноническому“ першу рукопись Молитовника. По поводу того знищення видав Пулюй ще й брошуру „Лист без коверти“, в котрій боронить свій переклад молитовника проти нападів Малиновського. Вкупі з Кулішем переложив Пулюй 1871-го року русько-українською мовою Новий Завіт Св. Письма и видрукував тогож року у Відни чотирох Євангелистів, а 9 років пізнійше у Львові цілий Новий Завіт, котрого право вічного видання 1886 р. купило Британське Библейське Товариство в Лондоні. Тамже видав свого часу ще дві книжочки: „Перелипні звіди“ і „Непропаша сила“.

9) Др. Щасний Сельський родив ся 1852 р. в Колодницях, Стрийського повіта, де його батько був посесором земських дібр. До гімназії ходив в Дрогобичи і Львові; матуру здав в р. 1872. На університет ходив у Відни. В 1880 р. отримав степеня доктора

медицини. Лікарував опісля в віденських шпиталях: Рудольфа, Зехслоус, і Марії Терези; в останнім був асистентом професора жіночих недуг дра К. Рокітанського. Від осені 1883 р. живе постійно у Львові. Від часу заснованя львівської поліклініки заряджує тамже відділом жіночих недуг. На рік 1900 обібрало його товариство львівських лікарів головою.

Важніші його наукові праці оті:

1) До механіки нормальних і патологічних змін положеня матурици (Збірник м. пр. л. секції т. I).

2) Спірні питання про відклин родниці (тамже т. IV. В. I).

3) Przyczynek do operacyjnego leczenia przodopochylenia macicy (Wiadomości lekarskie 1888).

4) Siedm lat trwająca epilepsia histeryczna przy tyłozgięciu macicy. Zupelne wyleczenie po odprowadzeniu macicy i włożeniu krążka Hodgego (Wiadomości lekarskie 1887).

5) Vomitus gravidarum (Wiadomości lekarskie r. II).

6) Na czym polega leczenie wypadnięcia macicy metodą Thure Brandta? Zmiana w sposobie tego leczenia (Wiadomości lekarskie t. III).

7) Kilka słów „o mechanizmie prawidłowych i patologicznych położen macicy (Przegląd lekarski 1897).

8) Das Wesentliche in der Thure Brandtschen Behandlungsmethode der Uterusprolaps. Modifikation der Methode (Centralblatt für Gynaekologie, Leipzig 1889).

9) Zur Mechanik der normalen und pathologischen Lageveränderungen der Gebärmutter (тамже 1897).

10) Die Retroflexionsstreitfragen (тамже 1898).

10) Др. Олександр Черняхівський уродив ся 1869 р. Гімназію скінчив 1887 р., університет (медичний виділ) 1893. Тепер є лікарем у Києві.

Важніші його наукові праці, оголошені до тепер друком, оті:

1) Пристрій до мірення сили скорочень уразу (uterus). Записки. II.

2) Неовіталізм і його хиби. Записки. IX.

3) Випадок vesaniae melancholicae, скоре і цілковите видужанне після самоповішення. Записки. XIII.

4) VI. Пироговський з'їзд лікарів у Києві. Збірник м. пр. л. сек. I.

Митрофан Дикарiв

Дня 26. падолиста 1899 року помер наш перший дiйсний член Митрофан Дикарiв по довгiй хоробi в Катеринодарi на

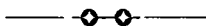

Кавказi. Покойник був родом з Воронiжчини з етнографiчного погранича українського i великоруського народу, i його iнтереси

притягнули до себе етнографічні прикмети сеї пограничної людности: фільольогічні і фольклорні. Не діставши вищої освіти, він був автодидактом у сих науках, і се дає право на тим більше поважання до його діяльності. Етнографічні публікації він розпочав у 80-х рр. у воронізьких виданнях. В науковій літературі звернула на себе увагу його фільольогічна праця про воронізький міщанський говір (видана 1891 р.) як значним запасом етнографічного матеріяла, опублікованого при ній, так і статистичним методом автора. Півнійше перевісши ся на Чорноморє, він віддаєть ся етнографічним студиям сеї другої пограничної української марки. Між иньшим він почав слідити за фольклором *in statu nascendi* — за переказами, які повставали з ріжних незвичайних подій (його Програма для етнографического ислѣдованія народно́й жизни въ звязи съ голодомъ и холерою, 1894, Народня гутірка в поводу коронації і Царскія загадки, 1898). Коли почав ся українсько-руський науковий рух у Галичині, Дикарів став дуже діяльним співробітником нашого Товариства. В I т. Етнографічного Збірника надрукована його статя: Різдвяні святаки в станиці Павливській, під псевдонімом М. Крамаренка, в т. II. — Чорноморські народні казки й анекдоти (39 NN), в т. V. згадана вже збірка Народна гутірка в поводу коронації (49 NN). Інтересну програму „до збираня відомостей про громади і збірки сільської молоді“, із вступною статьею прислав він для I т. Матеріялів українсько-руської етнольоґії, але вона не вишла в ній з браку місця і виїде в дальших томах. В „Кіев. Старинѣ“ за жовтень, 1899 р. надруковано його розвідку п. н. „Малору́ское слово „Паляница“ и греческое „Πέλαγος“. Останніми часами небіжчик ладив для видань Товариства народній календар і серед сеї роботи захопила його смерть.

Покійник був членом Товариства від р. 1896, а при перших виборах дійсних членів вибрано його, в числі десяти, дійсним членом у фільольогічній секції.

Пером йому земля!

Видання

що приходили до бібліотеки Наук. Тов. ім. Шевченка в 1899 р.

(в обмін або за гроші).

L' Antropologie.
Archiv für slavische Philologie,
herausg. v. V. Jagic.

Archiv pro lexicografii a dialektologii, vydává III třída České Akademie.
Archiv für experimentelle Pathologie u. Pharmakologie. Leipzig.

Архивъ біологическихъ наукъ изд. Имп. Институтомъ экспериментальной медицины.

Aus fremden Zungen. Stuttgart u. Leipzig.

Beilage zur Allg. Zeitung. (München).
Библиотека для рускои молодѣжи. (Коломия).

Biblioteka Warszawska.

Будучність. Львів.

Буковина. Чернівці.

Bulletin de Folklore. Bruxelles.

Věstnik České Akademie pro vědy, slov. a umění.

Věstnik Národopisného musea československého.

Věstnik československých musei a spolků archeologických v Časlavi.

Věstnik Slovanských Starožitnosti. Vydává dr. L. Niederle, Praha.

Věstnik Rozhledy hist. i t. d. V Boanicích a Nymburku.

Видавн. Руского Пед. Тов. Львів.

Видавн. Просвіти. Львів.

Видавництво час. »Свобода« (ам).

Wydawnictwa Zakł. Nar. im. Ossolińskich.

Вѣстникъ Археологін и Исторіи, изд. Археологическимъ Институтомъ. Спг.

Вольнскій историко-археологическій сборникъ.

Historický Archiv České Akademie pro vědy, slovesnost a umění.

Гласник земальского музея у Босни и Херцеговини. Сарајево.

Годичный Актъ Импер. Петербургскаго университета.

Das litterarische Echo. Berlin.

Dom in Svet, list za leposlovje in znanstvo v Ljubljani.

Древности. Труды Археограф. Комисіи Москов. Археол. Общ.

Etnographia. Выдае: Magyar Néprajzi Társaság. Budapest.

Этнографическое Обзоріе, изданіе Этнограф. отд. имп. Общ. любителей Естествознанія, Антропологии и Этнографіи при Московскомъ университетѣ.

Живое Слово. Львів.

Живая Старина, період. изданіе отдѣленія этногр. имп. Русск. Географ. Общества.

Жизнь, лит. науч. и полит. журналъ. Спг.

Журналъ Министерства Народн. Просвѣщенія. Спб.

Записки импер. харьковского университета.

Записки имп. Новороссійскаго университета.

Записки историко-филологическаго факультета импер. СПетербург. университета.

Земскій Сборникъ Черниг. губ.

Zlatá Praha, obrazkový časopis pro zabavu a poučení.

Zpráva o činnosti Národopisného Musea československého.

Izvestja musejskiega društva za Krajnsko. Ljubljana.

Извѣстія отдѣленія русскаго языка и словесности импер. Академіи Наукъ. Спб.

Извѣстія общества археологій, исторіи и этногр. при импер. Казанскомъ универс.

Извѣстія Физико - математическаго Общества при Казанскомъ университетѣ.

Изд. »Благотв. Общ. изд. общепол. и дешевыхъ книгъ« Спб.

Journal of American Folklore. Cambridge. (Америка).

Кіевская Старина.

Книжный Вѣстникъ, Спб.

Kosmos, czasop. Polskiego Tow. przzyrodników im. Kopernika. Lwów.

Kwartalnik Historyczny, organ Towarzystwa Historycznego. Lwów.

Ljetopis Jugoslovenske Akademije. Zagreb.

Listy filologicke, vydavaji se nakladem jednoty ceskych filologu v Praze.

Литературный Сборникъ изд. Галицко-рус. Матицею.

Лѣтопись занятій археографической комисіи. Спб.

Лѣтопись историко - филологическаго общ. при имп. Новороссійскомъ унив.

Lud, organ towarzystwa ludoznawczego. Lwów

Matica Hrvatska. Zagreb (свои виданія).

Méusine, recueil de mythologie, literature populaire, traditions et usages. Paris

Mittheilungen und Umfragen zur bayerischen Volkskunde. Würzburg.

Mittheilungen des Vereins für Sächsische Volkskunde. Leipzig.

Museum. Časopis Bohoslovců českomoravských. Berno.

Muzeum im. Dzieduszyckich.

Начало. Спб.

Národopisný sbornik československý, vydava národ. společnost českoslov. a národop. museum československé

Отчетъ имп. Публичной бібліотеки. Спб.

Отчетъ имп. Одесскаго Общества Исторіи и Древностей.

Памятники славяно-русской письменности, изданные археограф. комисіею. Спб.

Памятники древней письменности. Спб.

Przegląd Powszechny. Kraków.

Przegląd Lekarski. Kraków.

Přispěvky k dějinám narodopisu československého, vyd. rada Národopisného Musea Československého.

Prosvjeta, list za zabavu, znanost i umjetnost Zagreb.

Протоколы Троицкосавско - Кяхтинскаго отдѣленія Приамурскаго отдѣла Географ. Общества.

Rad Jugoslovenske Akademije znanosti i umjetnosti, razredi filologijsko-historijski i filologijsko-juridički.

Revue de l'École d'Anthropologie. Paris.

Rozprawy České Akademie. Třída I (pro vědy filosofické, právní a historické).

Rozprawy Třída II (rozprawy obsahu mathematického a přírodovědeckého).

Rozprawy Třída III (filologická).

Roczniki towarzystwa przyjaciół nauk. Poznańskieho.

Руслан. Щоденна часопись. Львів.

Русскій Медицинскій Вѣстникъ. Спб.

Sbirka pramenů ku poznání literárního života v Čechách, na Morave a v Slezsku (vyd. III třída České Akademie).

Sbornik Jednoty Českých Mathematicků v Praze.

Сборникъ Археологическаго Института. Спб.

Сборникъ отдѣленія русскаго языка и словесности импер. Академіи Наукъ.

Сборникъ Харьковскаго историко-филологическаго Общества.

Сборникъ матеріаловъ для описанія мѣстностей и племенъ Кавказа.

Сборникъ истор. филолог. общества при институтѣ кн. Безбородко въ Нѣжинѣ.

Schweizerisches Archiv für Volkskunde. Zürich.

Sitzungsberichte der kön. böhmischen Gesellschaft der Wissenschaften, Classe für Philosophie, Geschichte und Philologie. Prag

Slovenské Pohl'ady. Turčiansky Sv. Martin. (Угорщина).

Slovanský Přehled. Sbornik stati, dopisův a zprav ze života slovanského. Praha.

Suomalais - Ugrilaisen Seurau Akakavskirja (Journal de la société Finno-Ougrienne).

Suomalais - Ugrilaisen Toimituksia (Mémoires de la société Finno-Ougrienne).

Свобода. (Америка).

Svenska Landsmalen ock Svensk-Folkklif. Upsala.

Světoor. Praha.

Spisy ročtých jubilejní cénou král.
č. společnosti nauk v Praze.

Сельско-хозяйственная хроника Херсонской губернии.

Статистико-экономический обзор Херсонской губернии.

Starine, na sviet izdaje Jugoslovenska Akademija Znanosti i Umjetnosti.

Tradiçao. Serra. (Португалія).

Труды антропологического отдѣла Общества Любит. естествознанія, антропологии и этнографіи. Москва.

Труды комитета для историко-статистического описанія Подольской епархіи.

Труды Троицкосавско - Кяхтинскаго отдѣленія Пріамурскаго Отдѣла Р. Г. Общ. Москва.

Университетскія извѣстія (Київ).

Ученныя Записки императ. Юрьевскаго Университета. (Дерпт).

Ученныя Записки имп. Казанскаго Университета.

Фармацевтический Вѣстникъ, Журналъ Россійскаго Фармацевт. Общ. взаимнаго вспомошествованія. Москва.

Fontes rerum polonicarum. Leopoli.
Zeitschrift der historischen Gesellschaft für die Provinz Posen.

Zeitschrift für österreichische Volkskunde. Wien.

Zeitschrift für klinische Medizin. Berlin.

Шематизмъ гр. кат. клира Льв. Арх.

Centralblatt für Chirurgie. Leipzig.

Centralblatt für Gynäkologie. Leipzig.

Časopis Mačicy Serbskeje.

Časopis pro pěstování matematiky a fysiky, vyd. Jednota českých matematiků v Praze.

Чтенія въ историческомъ обществѣ Нестора лѣтописца. Київ.

Касове справозданє Наук. Товариства ім. Шевченка за рік 1899 (в ґульденах).

I. Рахунок оборотів головної¹⁾ каси Товариства.

A. Приходи: до головної каси Товариства вплинуло в 1899 році:

1. З вкладок членів ²⁾	811·08	
2. З книгарні ³⁾	5.271·78	
3. З передплати „Літ.-Наук. Вістника“ ⁴⁾	6.625·74	
4. З субвенцій союзу і міністерства	7.000·00	
5. З каси друкарні ⁵⁾	9.325·76	
6. З каси „університетської фундації“ на рахунок біжучий ⁶⁾	5.395·79	
7. „Фонд академічний резервовий“ ⁷⁾ :		
а) взято до обороту на рахунок біжучий після стану в 1898 р.	3.057·63	
б) на сей фонд вплинуло в 1899 р. і теж взято до обороту	545·03	
разом		3.602·66
8. „Фонд стипендійний ім. М. Грушев- ського“ ⁷⁾ :		
а) взято до обороту на рахунок біжучий після стану в 1898 р.	1.130·74	
б) на той фонд вплинуло в 1899 р. і теж взято до обороту	372·70	
разом		1.503·44
9. „Фонд доцентів“ ⁷⁾ :		
а) взято до обороту на рахунок біжучий після стану в 1898 р.	874·38	
б) вплинуло в 1899 р. на той фонд і теж взято до обороту	86·17	
разом		960·55
до переносу		40.496·80

	з переносу . . .	40.496·80
10.	„Фонд на пам'ятник Т. Шевченка“ ⁷⁾ :	
	а) взято до обороту на рахунок біж.	
	після стану з 1898 р.	581·64
	б) на той фонд в 1899 р. вплинуло	
	і теж взято до обороту	147·38
	разом	729·02
11.	„Фонд для заемоги літератам ім.	
	Мордовця ⁷⁾ :	
	взято до обороту після стану з кінцем 1898 р.	1.000·00
12.	На ново утворений „Фонд заомого-	
	вий ⁷⁾ під зарядом М. Грушевського“:	
	вплинуло і взято до обороту на рах. біжучий	644·32
13.	З щадничих книжочок піднято ⁸⁾	8.663·08
14.	Зворот заомогової позижки	30·00
15.	На річ третих осіб побрано	54·36
16.	Зворот позички служашому (на рах.	
	адміністр.)	8·51
17.	Відсотки з щадничих книжочок	59·53
	Сума влат до голов. каси Товариства	51.685·62

Б. Видатки: з головної каси Товариства виплачено:

1.	Наукові видання Товариства ⁹⁾ :	
	а) ремунерації за наук. праці	3.923·68
	б) кліші до наукових видань	550·48
	в) коректа	354·55
	г) брошуроване	370·97
	разом видатки на наукові видання (крім	
	друку і паперу)	5.199·68
2.	Кобзар Тараса Шевченка і передруки	
	з Вістника і т. и.:	
	а) коректа остан. тома „Кобзаря“	44·00
	б) оправа „Кобзаря“	575·85
	в) брошуроване передруків і и.	49·88
	разом видатки на Кобзар Т. Шевченка	
	і інші видання	669·73
3.	„Літературно-Науковий Вістник“:	
	а) платня редакторам	1.725·00
	б) ремунерації за переклади	196·90
	в) брошуроване	337·67
	г) експедиція і почта	480·00
	д) кліші і інші видатки	59·32
	разом видатки на „Літ.-Наук. Вістник	
	(окрім друку і паперу) ⁴⁾	2.798·89
	до переносу	8.668·30

	в переносу . . .	8.668·30
4.	Книгарня Товариства: ⁸⁾	
	а) закупно і коміс чужих книжок . . .	2.305·02
	б) порторія і експедиція . . .	250·15
	в) платня за веденє книгарні . . .	407·00
	разом видатки книгарні . . .	2.962·17
5.	Бібліотека Товариства:	
	а) закуплені книжки і оправа . . .	920·95
	б) платня бібліотекареви . . .	276·00
	в) інвентар бібліотеки . . .	132·80
	г) иньші видатки . . .	22·30
	разом видатки бібліотеки ¹⁰⁾ . . .	1.352·05
6.	Стипендії, запомоги і дари:	
	а) наукові стипендії ¹¹⁾ . . .	520·00
	б) артистичні стипендії . . .	75·00
	в) иньші запомоги . . .	57·00
	г) дар „Нар. Домови“ в Чернівцях . . .	100·00
	разом стипендії і запомоги . . .	752·00
7.	Адміністрація канцелярії Товариства:	
	а) платня урядикам канцелярії . . .	1.082·00
	б) експедиція наукових видань і всякі порторії . . .	512·50
	в) видатки канцелярійні . . .	48·10
	г) ріжні дрібні видатки (стемплі, привіти новорічне і т. и.) . . .	189·28
	разом адміністрація канц. Товар. . .	1.831 88
8.	Інвентар Товариства ¹²⁾ , докуплено за . . .	802·63
9.	До каси своєї друкарні передано ⁵⁾ . . .	11.829·27
10.	До каси „Університетської фундації на рах. біжучий ⁵⁾ . . .	13.898·24
11.	З „Фонду запомогового“ виплачено ⁷⁾ . . .	45·00
12.	На книжочки щадничі вложено ⁸⁾ . . .	9·87 22
13.	Удїлено запомогових ножичок на суму . . .	190·00
14.	Звернено з каси гроші третих осіб . . .	44·40
15.	Вложено на удїли до „Видав. Спїлки“ . . .	250·00
	Сума виплат головної каси Товариства . . .	52.497·16

В. Зіставленє виплат і виплат в 1899 р.

1.	З 1898 р. лишила ся в головній касї готівка ¹³⁾ в сумі . . .	1.031·66
2.	Сума виплат в 1899 році . . .	51.685·62
3.	Сума виплат в 1899 році . . .	52.497·16
4.	Лишає ся в гол. касї готівка на р. 1900 . . .	220·12
		<hr/>
	52.717·28	52.717·28

Г. Примітки та пояснення до рахунку оборотів і поодинокі рахунки.

1) Приходи і видатки друкарні Товариства і приходи та видатки „Університетської фундації“ ведуться окремо і для того рахунок оборотів головної каси Товариства не виказує оборотів друкарні і „Університетської фундації“; окрім друкарні і згаданої фундації всі інші агенди Товариства переходять через голов. касу Товариства і обняті в рахунок оборотів головної каси.

2) В 1898 р. вплинуло членських вкладок на суму 720·47 гульд., в 1899 р. на суму 811·08 гульд., отже о 90·61 гульд. більше, як в році попереднім.

3) В книгарні Товариства продаються і даються в коміс не лиш власні видання, але і книжки чужих накладів, закуплені або взяті в коміс. Загалом уторговала книгарня в розпродажі книжок протягом 1899 р. суму 5.272·78 гульд. а видала на закупню чужих книжок суму 2.305·02 гульд., значить з власного запасу, який вже був з початком 1899 р. продано по кінець тогож року книжок на суму 2967·76 гульд. разом, а загальний касовий оборот книгарні в тім році (без коштів адміністрації і експедиції) виносив суму 7.577·80 гульд. В попереднім році (1898) продано книжок лише за суму 2.865·80 гульд., а на закупню книжок до книгарні видано суму 1.659·88 гульд., загальний касовий оборот виносив отже лише 4.525·68 гульд. З того показує ся, що так сирій торг, як і касовий оборот книгарні Товариства зріс в 1899 р. дуже значно.

4) Рахунок „Літературно-Наукового Вістника“:	
Передплата: в передплати „Літ.-Наук. Вістника“ вплинула протягом 1899 р. загальна сума	6.625·74
Від того одначе належить відшибнути залеглу передплату прислану за рік попередній (1898) в сумі	83 57
і прислану наперед передплату на рік 1900	461·73
разом треба відшибнути	<u>545·30</u>
лишить ся отже яко передплата заплачена за рік 1899 сума	6.080·44
Кошти видавництва в 1899 р. були такі:	
а) платня двом редакторам	1.725·00
б) ремунерації за переклади	196·90
в) брошурованє	337·67
г) експедиція і почта	480·00
д) кліщі і інші видатки	59·32
разом	<u>2.798·89</u>
До того е) кошт друку і паперу по рахунку власної друкарні	3.746·00
Сума всіх коштів	<u>6.544·89</u>

коли порівняти суму коштів	6.544·89
з сумою передплати	6·080·44

то покаже ся за р. 1899 недобір 464·55

який може знайти покритє в грошах з сподіваної залеглої передплати за 1899 р. і з розпродажи комплетів з того-ж року.

Для порівняня наводимо рахунок „Літ.-Наук. Вістника за рік попередній (1898):

Кошти видавництва в 1898 р.:

а) і б) платня редакторам і ремунерації	2.061·00
в) брошурованє	357·00
г) експедиция і почта	289·00
д) кліші і иньші видатки	144·00

разом 2.821·00

до того е) кошт друку і паперу 3.048·00

сума всіх коштів в 1898 р. 5.869·09

сума передплати в 1898 р. 5.871·88

З того порівняня показує ся, що в 1899 р. в порівняню з роком попереднім дохід з передплати „Літ.-Наук. Вістника“ збільшив ся, але збільшили ся також кошти видавництва а власне кошти друку, головно черев заведенє петіту в відділі „Хроніка“; иньші кошти видавництва остали майже такі самі. Тим зростом коштів друку і поясняє ся недобір в 1899 р., про який висше згадано.

5) Як сказано, каса друкарні веде ся окремо, лише в міру потреби передає ся злишну готівку з каси друкарні до голов. каси Товариства і на оборот. В 1899 р.

з каси Товариства передано до каси друкарні . . . 11.829·27

а з каси друкарні до каси Товариства передано . . . 9.326·76

Товариству отже належала ся від друкарні надвишка: 2.503·49

За те друкарні належить ся від Товариства:

1) за друк і папір наукових видань 8.180·60

2) за друк і папір Літ. Наук. Вістника 3.746·00

3) за инчі друки 413·30

12.339·90

Відшибнувши від того надвижку заплачену до друкарні в сумі 2.503·46

показує ся, що Товариство не покрито своїй друкарні за друк і папір власних видань решту в сумі 9.836·41

6) На підставі ухвали Виділу Товар. має Товариство з „Університетською фундацією“ рахунок біжучий на 4‰.

В 1899 р. „Університетська фундація“ побрала з Товариства на рахунок біжучий суму 13.898·24

звернула суму 5.395·79

і остала винна суму 8.502·45

до того 4‰ з рахунку біжучого 303·42

сальдо рах. біжучого на р. 1900: 8.805·87

до того чинш за льокаль Товариства і друкарні наперед заплачений 4.636·80

загалом винна „Університетська фундація“ до Товариства в кінцем 1899 р. 13.442·80

7) На підставі ухвали Виділу Тов. ульоковано в цілости всі фонди, що стоять під зарядом Товариства (кромі „Університетської фундації“) в Товаристві до обороту на рахунок біжучий на 4%. Рахунок обороту і стан поодиноких фондів поданий дальше.

8) Готівку, яка назбирає ся в касі Товариства а на разі не є потрібна до виплат, льокує ся для опроцентованя на книжочках щадничих „Дністра“ і „Народноу Торговлі,“ в малій части льоковано зразу також в инчих інституціях. Перед 1 марта 1899 не вело ся рахунку вкладок щадничих, лише трактувало ся їх як готівку. Стан вкладок щадничих дня 1 марта 1899 виносив 345·64
по конець року 1899 вложено дальше 9.525·58

разом 9 871·22

з того по конець року 1899 піднято 8·665·08

Стан книжок щадничих (льокацій) в днєм $31/12$ 1899 виносив отже 1.208·14

9) Наукові видання Товариства разом з друком і папером в 1899 р. коштували в гульденах:

Назва виданя	Ремунерації	Кліші	Оправа	Друк і папір	Разом
1. Записки	1742·68	202·39	151·00	2517·35	4613·42
2. Історія Руси, II	—	—	41·60	807·05	848·65
3. Жерела IV	144·40	—	—	585·80	730·20
4. Памятки, II	348·40	—	26·39	1113·15	1487·94
5. Істор. Бібліотека	140·00	—	*)	484·00	624·00
6. Етнограф. Збірник	393·25	—	60·41	885·00	1538·66
7. Етнолог. Матеріяли	65·35	342·09	35·70	464·55	907·69
8. Збірник філол. секції, II	130·00	—	24·72	526·00	680·72
9. Правнича Часопись	89·60	—	14·81	295·70	400·11
10. Лікарский і Математ. Природ. Збірник	870·00	6·00	16·34	502·00	1394·34
Разом	3923·68	550·48	370·97	8180·60	13225·73
до того коректи					354·55
Загальний кошт наукових видань					13580·28

*) Почислено при иньших.

10) Бібліотека Товариства. З початком р. 1899 на підставі ухвали Виділу прийнято тогдішню вартість бібліотеки в сумі 2.000

тота вартість збільшилася в 1899 р. через закупно і опрау книжок о суму 920·95

і через вартість дарованих або в заміну даних книжок о суму 300·00

так що вартість бібліотеки з кінцем 1899 р. вносить: 3.220·95

Адміністрація Бібліотеки коштувала за цілий рік 276.00 + 22·30 = 298·30 гульд.

11) Один стипендист Товариства з наданої йому стипендії в сумі 100 зол. підняв в 1899 р. лише 30 гульд., а решту 70 гульд. аж в 1900 році. Разом з тою рештою, котра яко не піднята не увійшла в рахунок обороту, вносять наукові стипендії надані в 1899 році суму 590 гульд., а загалом всі запомоги 822 гульд.

12) Попередніми роками не виказовано інвентаря Товариства окремо від інвентаря друкарні.

З кінцем 1899 р. вартість інвентаря Товариства (канцелярії і бібліотеки, а без інвентаря друкарні) вносила суму 2.140 гульд.

13) По касовому справовданю з 1898 р. вносило касове сальдо з кінцем тогож року суму 1227 26 гульд. — з того одначе в головній касі Товариства було лише 1031·66 гульд., а решта в сумі 295·60 становила сальдо друкарняної каси.

II. Рахунок оборотів друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка.

(в гульденах).

A. Приходи друкарні протягом 1899 р.

1. властивий прихід: за виконані друкарські роботи побрано від третих осіб готівкою 34.253·40

2. з голов. каси Товариства передано до каси друкарні 11.829·27

сума всіх влат друкарняної каси . 46.082·67

Б. Видатки друкарні протягом 1899 р.

1. Склад (платня складачам) 14.712·53

2. Машина (платня робітникам при машині) 4.006·65

3. Папір (за папір закуплений до друкарні сплачено готівкою) 12.306·30

4. Фарба і маса (сплачено готівкою) 197·10

5. Інвентар друкарні:

а) за закуплені черенки сплачено готівкою 1.262·07

б) за инший інвентар 635·40

разом видано на інвентар . 1.897·47

до переносу 33.120·05

	в переносу	33.120·05
6. Адміністрація (платня директора, служба, опал, сьвітло, напрямки інвентара і убікацій, телефон, каса хорих і різні дрібні видатки)		3.868·07
	разом властиві видатки друкарні	36.988·12
до того:		
7. З друкарняної каси передано до головної каси Товариства		9.325·76
	Сума всіх виплат друкарняної каси	46.313·88

В. Зіставлене влат і виплат друкарняної каси в 1899 р.

1. Готівка в друкарняній касі з початком 1899 р.	295·61	
2. Сума влат до друк. каси в 1899 р.	46.082·67	
3. Сума виплат з друк. каси в 1899 р.		46.313·88
4. Остає ся з кінцем 1899 р. в друкарняній касі яко сальдо на р. 1900 готівка		64·40
	46.378·28	46.378·28

III. Сумаричне зіставлене рахунків обороту Товариства разом з друкарнею (вплати і виплати між друкарнею і Товариством відповідають).

А. Приходи :

1. Приходи головної каси Тов. по потрученю влат з каси друкарняної (51.685·62 — 9.325·76) =	42.359·86
2. Приходи друкарняної каси по потрученю влат з каси Товар. (45.922·67 — 11.829·27) =	34.253·40
загальна сума всіх влат до Товариства	76.613·26

Б. Видатки :

1. Видатки головної каси Тов. по потрученю влат до каси друкарняної (52.497·16 — 11.829·27)	40.667·89
2. Видатки друкарняної каси по потрученю влат до головної каси Тов. (46.153·88 — 9 325·76)	36.988·12
вагальна сума всіх виплат з Товариства	77.656·01

В. Остаточне зіставлене загального обороту.

1. Готівка з початком 1899 р.			
а) в головній касі	1.031·66}	разом:	1.327·27
б) в друкарняній касі	295·61}		
2. Загальний прихід Товариства разом з друкарнею в 1899 р.			76.613·26
			<u>77.940·53</u>
3. Загальний розхід Товариства разом з друкарнею в 1899 р.			77.656·01
4. Готівка з кінцем 1899 р.			
а) в головній касі	220·12}	разом:	284·52
б) в друкарняній	64·40}		
			<u>77.940·53</u>

IV. Рахунки фондів, що стоять під зарядом і в обороті Наук. Тов. ім. Шевченка.**A. Рахунок обороту і стан тих фондів:**

I. Фонд академічний резервовий:			
1. Стан з кінцем 1898 року			3057·63
2. В 1899 р. вплинуло з дарів			545·03
3. Відсотки дописані за уживане того фонду Товариством			<u>144·31</u>
4. Стан фонду з кінцем 1899 р.			3746·97
II. Фонд стипендійний ім. Михайла Грушевського:			
1. Стан з кінцем 1898 р.			1130·74
2. В 1899 р. вплинуло з дарів			372·70
3. Відсотки дописані за уживане того фонду Товариством			<u>46·95</u>
4. Стан фонду з кінцем 1899 р.			1550·39
III. Фонд доцентів:			
1. Стан з кінцем 1898 р.			874·38
2. В 1899 р. вплинуло з дарів			86·17
3. Відсотки дописані за уживане того фонду Товариством			<u>38·54</u>
4. Стан фонду з кінцем 1899 р.			999·09
IV. Фонд будови пам'ятника Тараса Шевченка:			
1. Стан з кінцем 1898 р.			581·64
2. В 1899 р. вплинуло з дарів			147·38
3. Відсотки дописані за уживане того фонду Товариством			<u>29·95</u>
4. Стан фонду з кінцем 1899 р.			758·97

V. Фонд для заемоги літератів ім. Мордовця*):

1. Стан в кінцем 1898 р.	1000·00
2. Відсотки дописані за уживане того фонду Товариством	40·00
3. Стан фонду в кінцем 1899 р.	1040·00

VI. Фонд заемоговий під зарядом М. Грушевського**):

1. В 1899 р. вплинуло на той фонд	644·23
2. Виплачено з того фонду заемоги	— 45·00
3. Стан фонду в кінцем 1899 р.	599·23

Б. Виказ дарів, які протягом 1899 р. вплинули на поодинокі фонди (в гультденах).

I. На „Фонд академічний резервовий“ дарували:

Марко Гр.	19·07
К. Зал.	1·91
К. Паськовський	3·08
Г. Г. Ос.	1·27
Українці	507·00
Л. Ск.	12·70
разом	545·03

II. На „Фонд стипендійний ім. Мих. Грушевського“ дарували:

Л. Ск.	12·70
Мих. Грушевський	360 00
разом	372·70

III. На „Фонд доцентів“ дарували:

В. Ч. Ч. в Київ.	31·81
Митрофан Дикарів	12·70
В. Г. Л.	3·81
І. З. С.	3·81
Л. М.	2·54
Е. Гриб.	31·50
разом	86·17

IV. На „Фонд Памятника Тараса Шевченка“ дарували:

Григорій Федаш	1·00
Самбірські ученики	50·00
до переносу	51·00

*) На той фонд не вплинуло до каси Товариства в 1899 р. нічого.

**) Фонд той ввято до обороту при самім кінци року; тому не дописано до него ніяких відсоток.

з переносу	51·00
Львівські ученики, гімн. і реаль.	18·94
Н. Н. з Теремовлі	0·50
Н. Н.	15 00
Е. С. Грив.	31 50
Перемиські ученики	2·02
Ученики гімназ. і реаль. шкіл .	11·08
Ученики VII кл. 5-тої гімн. у Львові	1·25
Професори руської гімназії . . .	14·49
Ө. Т. Мурович	0·60
Учитель Костів	1·00
разом	<u>147 38</u>

V. Новий „Фонд запомоговий літератам ім. М. Мордовца“ утворив ся з 1.000 злр., вложений д. Е. Чикаленком на сю ціль (гроші сї були призначені на гонорар за повість д. Мордовця Дві долі, але д. Мордовець не схотів їх приймати і поручив віддати на якусь публичну мету), протягом року не вплинули на нього ніякі дари.

VI. Новий „Запомоговий Фонд під зарядом Мих. Грушевського“ утворив ся тим способом, що по прошеню проф. Грушевського Товариство приймало в свою управу вложеві на руки проф. Грушевського перед кількома роками гроші для роздаваня заломог студентам, що працюють науково під його проводом, в сумі 506 злр. 32 кр., зіставивши їх на далі в розпорядженю проф. Грушевського. На фонд той призначив проф. Грушевський ще 108 злр., що належали йому за коректи.

V. Стан маєтку Наук. Товариства ім. Шевч. з кінцем 1899 р. (в гюльденах).

A. Біляне маєтку Товариства без друкарні.

а) Активи :

1. готівка в гол. касі з кінцем 1899 р.	220·12
2. запас накладів (книгарський магазин)	36.000·—
3. бібліотека (вартість книжок)	3.220·95
4. інвентар (канцелярії і бібліот.)	2.140·—
5. стан льокацій на книжочках щадничих	1.208·14
6. довг „Університетської Фундації.“ вона винна Товариству :	
а) позичений капітал	8.502·45
б) 4% відсотки від капіталу	303·42
в) чинш наперед заплачений за льокаль Товариства	4.636·80
разом	<u>13.442·67</u>
до переносу	56.231·88

	з переносу	56.231·88
7.	довжники книгарні	681·89
8.	довжники запомогових позичок	160·—
9.	уділи зложені Товариством в „Видавничій Спільці“ (250 гульд.), в „Кред. Союві“ (25 гульд.) і в „Товар. Штуки“ (20 гульд.	295·—
10.	Ідеальна претенсія Товариства до власної друкарні з біжучого рахунку	2.503·49
	Разом актива Товариства без друкарні	<u>59.872·26</u>

б) Пасиви :

1.	Товариство винно фондам, що стоять під його зарядом і в його обороті :	
а)	Ф. академічний резервовий	3.746·97
б)	Ф. стипендійний ім. М. Грушев.	1.550·39
в)	Ф. доцентів	999·09
г)	Ф. будови пам'ятника Шевченка	758·97
д)	Ф. для запомоги літератам ім. Мордовця	1.040·—
е)	Ф. запомоговий під заряд. Груш.	599·23
	разом	8.694·65
2.	вірители книгарні	710·91
3.	непіднята а належна решта наданої стипендії	70·—
4.	дрібні належності третих осіб	9·96
5.	ідеальний довг Товариства в своїй друкарні за виконані для Товариства в 1899 р. друкарські роботи (і папір)	12.339·90
	разом : пасива Товар. без друкарні	<u>21.825·42</u>

в) Стан маєтку :

	Активи Товариства без друкарні	59.872·26
	Пасиви Товариства без друкарні	21.825·42
	Стан маєтку Товариства без друкарні	<u>38.046·84</u>

Б. Біляне друкарні Товариства.

а) Активи :

1.	Готівка в друкарняній касі з кінцем 1899 р.	64·40
2.	Інвентар друкарні (з черенками)	16.030·—
3.	Запас паперу	1.511·12
4.	Запас фарби	50·—
5.	Довжники друкарні (претенсії за виконані ро- боти)	13.731·68
6.	Кавції	300·—
7.	Ідеальна претенсія друкарні до Товариства за виконані для Товариства друкарські роботи	12.339·90
	разом актива друкарні	<u>44.027·10</u>

б) Пасиви :

1. вірителі друкарні (довги за побрані на кредит матеріяли) :	
а) за папір	9.303·28
б) за черенки	1.088·42
в) за фарбу	500·02
г) за нафту	21·81
разом кредитори	10.913·53
2. залеглий податок	600·—
3. ідеальний довг друкарні до гол. каси товар. з рахунку біжучого	2.503·49
разом пасива друкарні	14.017·02

в) Стан маєтку :

Активи друкарні	44.027·10
Пасиви друкарні	14.017·02
разом стан маєтку друкарні	30.010·08

В. Білянс цілого Товариства разом з друкарнею.**а) Активи :**

в 1898 р.		в 1899 р.
	1. Активи Товариства без друкарні	59.872·26
	2. Активи самої друкарні	44.027·10
72.221·04	разом всі актива цілого Товариства	103·899·36

б) Пасиви :

	1. Пасиви Товариства без друкарні	21.825·42
	2. Пасиви самої друкарні	14.017·02
9.579·75	разом всі пасива цілого Товариства	35.842·44

в) Стан маєтку :

	1. Стан маєтку Товар. без друкарні	38.046·84
	2. Стан маєтку самої друкарні	30·010·08
62.641·29	разом стан усього в л а с н о г о маєтку Товар.	68.056·92

VI. Білянс Університетської фундації

з кінцем 1899 р. (в г у л ь д е н а х).

(камениця при ул. Чарнецького ч. 26).

А. Активи :

1. Ціна купна камениці	120.000·—
2. Адаптації і уліпшення в 1898 р.	8.246·12
3. Адаптації і уліпшення в 1899 р.	1.047·75
4. Належитість від перенесеня	5.300·—
разом активи Ун. фонд.	134.593·87

Б. Пасиви :

1. Довг в Наук. Тов. ім. Шевченка :		
а) позичений капітал	8.502·45	
б) 4% відсотки від капіталу	303·43	
в) чинш наперед побраний за локаль Товариства	4.636·80	
	разом :	13.442·67
2. Довг іпотечний в Краєвім Банку	67.700·—	
3. Залегла належитість від перенесеня	2.100·—	
4. Залеглий податок домовий	701·45	
5. Амортизация вартости каменниці (1% від суми 134.593·87)	1.345 94	
	разом пасиви Ун. фонд.	85.290·06

В. Стан маєтку :

Активи „Унів. фонд.“	134.593·87
Пасиви „Унів. фундації“	85.290 06
Стан маєтку „Універ. фундації“	49.303·81

**VII. Стан усього маєтку, що стоїть під зарядом Наук.
Тов. ім. Шевченка.**

1. Стан власного маєтку Товариства	68.056·92
2. Стан маєтку „Універс. фундації“	49.303·81
3. Стан інших 6. фондів, що стоять під зарядом і в обороті товариства (гляди више)	8.694·65
Стан усього маєтку, що стоїть під зарядом товариства	126.055·38

Др. В. Охримович

виділовий і каснер.

Регулямін фондів для запомоги літератів.

§. 1. Під зарядом Наук. Тов. ім. Шевченка стоять два фонди для запомоги незасібних українсько-руських письменників: а) Фонд ім. Ів. Котляревського. б) Фонд ім. Д. Мордовцева.

§. 2. Фонди входять в жите, коли загальна квота кожного дійде до 1000 зл.

§. 3. Рахунки обох фондів ведуть ся окремо.

§. 4. Право побирати запомогу з тих фондів мають письменники, що пишуть українсько-руською мовою.

§. 5. При роздаваню запомог фонду ім. Д. Мордовцева мають першенство автори українсько-руських історичних повістей.

§. 6. Просьби о запомогу вносять петенти до Виділу Наукового Тов. ім. Шевченка.

§. 7. Виділ вибирає що року комісію, до якої можуть входити люди з поза виділу Товариства; комісія розглядає просьби петентів і ставляє від себе до виділу внесеня на уділеня запомоги.

Стан магазину Товариства з кінцем грудня 1899.

Наукові видання.

Число пор.	Число в магаз.						Число прим.
1	1	Словар	Росс.	український	Уманця і	Сп. т. I . . .	591
2	2	"	"	"	"	" т. II . . .	695
3	3	"	"	"	"	" т. III . . .	919
4	49	Записки	Наук.	Тов. ім. Шевченка	т. I—XX	комплектів	74
5	46	"	"	"	"	т. I	42
6	47	"	"	"	"	т. II	127
7	48	"	"	"	"	т. III	78
8	50	"	"	"	"	т. V	69
9	51	"	"	"	"	т. VI	86
10	52	"	"	"	"	т. VII	86
11	53	"	"	"	"	т. VIII	69
12	54	"	"	"	"	т. IX	7
13	55	"	"	"	"	т. X	8
14	56	"	"	"	"	т. XI	5
15	57	"	"	"	"	т. XII	34
16	58	"	"	"	"	т. XIII	61
17	59	"	"	"	"	т. XIV	63
18	60	"	"	"	"	т. XV	72
19	61	"	"	"	"	т. XVI	73
20	62	"	"	"	"	т. XVII	107
21	63	"	"	"	"	т. XVIII	133
22	64	"	"	"	"	т. XIX	132
23	65	"	"	"	"	т. XX	130
24	88	Показчик	до	Записок	Наук. Тов. ім. Шевченка	т. I—XX	549

hrushchewsky.nbu.gov.ua

Число пор.	Число в маґаз.			Число прим.
25	66	Записки Наук. Тов. ім. Шевченка т. XXI		246
26	67	" " " " " " т. XXII.		215
27	68	" " " " " " т. XXIII і XXIV разом		319
28	69	" " " " " " т. XXV		310
29	70	" " " " " " т. XXVI		292
30	71	" " " " " " т. XXVII		304
31	72	" " " " " " т. XXVIII		287
32	73	" " " " " " т. XXIX		382
33	74	" " " " " " т. XXX		359
34	308	" " " " " " т. XXXI—II		379
35	89	Етнографічний Збірник т. I		207
36	90	" " " " " " т. II		171
37	91	" " " " " " т. III		284
38	92	" " " " " " т. IV		356
39	93	" " " " " " т. V		300
40	94	" " " " " " т. VI		360
41	338	" " " " " " т. VII		429
42	95	Збірник Мат.-природ.-лікарск. Секції т. I		255
43	96	" " " " " " т. II		278
44	97	" " " " " " т. III вип. 1		249
45	98	" " " " " " т. III вип. 2		345
46	99	" " " " " " т. IV вип. 1		266
47	340	" " " " " " т. IV вип. 2		352
48	100	" " " " " " т. V вип. 1		305
49	105	Збірник філос. секції т. I Хроніка життя Тараса Шевченка т. I. на ліпш. папері		396
50	106	" " " " " " на гіршім папері		96
51	107	Збірник філос. секції т. II Розвідки Драгоманова ч. I на ліпш. папері		299
52	108	" " " " " " на гіршім папері		114
53	80	Матеріяли до Укр.-русь. етнології т. I		376
54	339	" " " " " " т. II (Гуцульщина Шухевича)		398
55	81	Часопись Правнича річник III		14
56	82	" " " " " " IV		485
57	83	" " " " " " V		650
58	84	" " " " " " VI		203
59	85	" " " " " " VII		199
60	86	" " " " " " VIII		211
61	87	" " " " " " IX		341
62	88	Словар німецько-руський висловів правничих і адміністративних дра К. Левицького число оправних примірників		158
63	263	Studien auf dem Gebiete der ruth. Sprache Dr. E. Ogonowski		125

Число пор.	Число в маля.		Число прим.
64	75	История літер. руск. нап. Ом. Огоновский ч. II відд. 1	109
65	76	" " " " " " ч. II "	2 97
66	77	" " " " " " ч. III "	1 323
67	78	" " " " " " ч. III "	2 376
68	79	" " " " " " ч. IV "	2 469
69	45	Перше виданє Енеїди Котляревського	491
70	43	Памятки укр. руської мови і літ. т. I	218
71	44	" " " " " " т. II	231
72	39	Жерела до історії Укр. Руси т. I	205
73	40	" " " " " " т. II	266
74	41	" " " " " " т. IV	197
75	42	Віймки в жерел до іст. Укр. Руси до полов. XI в.	104
76	38	История Руси М. Грушевського т. I	224
77	309	" " " " " " т. II	355
78		Кобзар нове виданє Тараса Шевченка в 4 томах комплет (оправа)	86
79		Кобзар Тараса Шевченка т. I (оправ.)	57
80		" " " " " " т. II "	62
81		" " " " " " т. III "	621
82		" " " " " " т. IV "	814
83	18	Руська історична Бібліотека т. I	65*
84	19	" " " " " " т. II	118*
85	20	" " " " " " т. III	218
86	21	" " " " " " т. IV	250
87	22	" " " " " " т. V	274
88	23	" " " " " " т. VI	352
89	109	" " " " " " т. VII	1050
90	24	" " " " " " т. IX	276
91	25	" " " " " " т. X	336
92	26	" " " " " " т. XI	403
93	27	" " " " " " т. XII	464
94	28	" " " " " " т. XIII	710
95	29	" " " " " " т. XIV	729
96	30	" " " " " " т. XV	763
97	31	" " " " " " т. XVI	825
98	32	" " " " " " т. XVII	764
99	33	" " " " " " т. XVIII	640
100	34	" " " " " " т. XIX	946
101	35	" " " " " " т. XX	919
102	36	Руська історія в життєцях т. II	53
103	37	" " " " " " т. III	91
104	101	Начерк Соматольогії Ів. Верхратського	518
106	102	О. Партицький. Старинна історія Галичини	411
107	234	" Велика славянська держава	351
108	235	" Скандинавщина у давній Русі	240

Число пор.	Число в магаз.		Число прим.
109	264	О. Партицкий. Провідні ідеї в письмах Шевченка	104
110	268	„ Темні містця в слові о полку Ігоря	268
111	267	Огоновський. Слово о полку Ігоревім	247
112	288	Галицько-руське письменство Мих. Драгоманова	270
113	289	Столітє відновлення українсько-руської літератури Др. О. Колесси	96

Відбитки із Записок і Збірників :

114	Руські землі польської корони в XV в. написав Ст. Рудницький	43
115	1 і 2 падолиста 1848 у Львові, нап. Ю. Левицький	97
116	Писаня І. П. Котляревського в Галичині нап. Іван Франко	97
117	Галицький „Москаль чарівник“ нап. Ів. Франко	86
118	Причинки до зносин Петра Дорошенка з Польщею, нап. О. Целевич	88
119	Показчик до XXI—XXVI т. Записок	96
120	Україна після 1654 р., іст. нап. Л. Ч.	65
121	Спадщина в українськїм праві звичаєві, нап. І. Черкаський	78
122	Тісні роки 1846—1861 под. М. Зубрицький	100
123	З життя галицько руських соймиків 1648—1649 р. нап. Ст. Томашівський	81
124	Участь Козаків в смолинській війні нап. О. Целевич	82
125	Народні рухи на галицькій Русі 1648 р. нап. Ст. Томашівський	89
126	Суспільне становище білого духовенства нап. О. Лотоцький	14
127	Українські Козаки в р. 1625—30 нап. Ст. Рудницький	47
128	Про останки первісного комунїзму у первісних Бой- ків, под. Др. Охримович	107
129	Знадоби для пізнання угорско-руських говорів нап. Іван Верхратський	21
130	Т. Шевченко підчас висш. розцвіту 1845—1847 нап. О. Я. Кониський	54
131	Т. Шевченко на першїм засланку нап. О. Я. Ко- ський	11
132	Т. Шевченко в дорозі в заслання нап. О. Кониський	96
133	Весіле в гадяцькому повіті у Полтавщині нап. В. Гриша	30
134	Українське рибальство у Добруджі под. Хв. Вовк	32
135	Гончарство в п. Олеші у Чернигівщині под. Мо- гильченко	31

Число пор.	Число в магаз.		Число прим.
136		Hungarico-Ruthenica, под. В. Гнатюк	37
137		Словацький опришок Яношік в нар. поезії под. В. Гнатюк	53
138		Галицькі народні казки в Берліні пов. Бродського, списав О. Роздольський	52
139		Пісанки на галицькій Волині, нап. М. Кордуба .	13
140		Про погастки зібрані в Галичині в р. 1894 С.Сидоряк	21

3 Часописи Правничої :

141		Заручини в австрійськiм праві Др. Ст. Дністрянський	74
142	301	Руска правда, пам'яті. законодавчий Др. К. Ле- вицький	118
143	307	Др. Менцинський, про заочність в астр. процесі цивільнім	69

Літературно-Науковий Вістник :

144	238	Літературно-Науковий Вістник з р. 1898 комплет	14
145	239	" " " " " кн. I	4
146	240	" " " " " кн. II	1
147	241	" " " " " кн. III	15
148	242	" " " " " кн. IV	30
149	243	" " " " " кн. V	195
150	244	" " " " " кн. VI	264
151	245	" " " " " кн. VII	271
152	246	" " " " " кн. VIII-IX	330
153	248	" " " " " кн. X	298
154	249	" " " " " кн. XI	302
155	250	" " " " " кн. XII	335
156	251	" " " " " з р. 1899 комплет	153
157	252	" " " " " кн. II	32
158	253	" " " " " кн. III	25
159	254	" " " " " кн. IV	35
160	255	" " " " " кн. V	75
161	256	" " " " " кн. VI	91
162	257	" " " " " кн. VII	86
163	258	" " " " " кн. VIII	112
164	259	" " " " " кн. IX	121
165	260	" " " " " кн. X	113
166	261	" " " " " кн. XI	141
167	262	" " " " " кн. XII	121

Відбитки Літературно-Наукового Вістника:

Число пор.	Число в маіаа.		Число прим.
168	7	Великі роковини, прольог Др. І. Франка	69
169	8	В Плен-ері вірші і проза " "	382
170	9	Ткачі, драма Гавитмана пер. Павлик	445
171	10	Американський Претендент, Марка Твайна пер. І. Петрушевич	282
172	11	На селі, повість Школиченка	272
173	12	Серед бурі, драма Б. Грінченка	281
174	13	Ворог нарада, драма Ібаена, пер. Павлик	279
175	14	Дві долі, повість Мордовця	355
176	15	Сучасна Англія, нап. Ів. Франко	364
177	16	Чумаки, комедия Тобилевича	271
178	17	За батька, драма Грінченка	261
179	337	Маруся Богуславка, поема Куліша	301

Бібліотека найзнам. повістий наклад ред. „Дѣла“:

180	110	Дим, пов. Тургенева	110
181	111	Стефан Лаврентій, пов. Едвардса	78
182	112	Любов убогого молодця, пов. Фейлета	112
183	113	Міщаньське племя, пов. Раймунда	46
184	114	З великого сьвіта, пов. Фейлета	114
185	115	Фромонт молодший і Ріслер старший, пов. Додета	56
186	116	Два міста, пов. Дікенса	116
187	117	Князь Серебряний, пов. Ол. Толстого	17
188	118	З чужих зілників, збірник повісток	32
189	119	Набоб, пов. Додета	52
190	120	Батьки і діти, пов. Тургенева	151
191	121	Власними силами, пов. В. Гілерн	160
192	122	Великий лім, пов. Онета	155
193	123	Вина і кара, пов. Достоевского	81
194	124	Родина Бухгольців, пов. Стіндого	82
195	125	Обломов, роман Гончарова	62
196	126	Новий дідич, роман Йокая	126
197	127	Причена, пов. Нечуя	252
198	128	Мрія, роман Ем. Золі	69
199	129	Пані Тереса, пов. Шатріяна	129
200	130	Хмари, пов. Нечуя	50
201	131	Сліший музика, пов. Короленка	43
202	132	Ното sum, роман Еберса	80
203	133	Чайковський, роман Гребінки	76
204	134	Олівер Твіст, пов. Дікенса	124

Число пор.	Число в маіав.		Число прим.
205	135	Замок Делі нов. Ганви Кірі т. I	108
206	136	" " " " " т. II	87
207	137	Девайтіс, пов. Родзевичівни	101
208	138	Микола Джеря, нов. Нечуя	62
209	139	Гетьман Мазепа	113
210	140	Ришард Львине серце, ром. В. Скотта	140
211	141	Рибак ісляндський, пов. Льоті	129
212	142	Дворянське гніздище, Тургенева	106
213	143	Дитячий, хлопячий і молодечий вік, Л. Толстого	131
214	144	Дневник одної пані, пов. Фейлета	144
215	144a	Визини, пов. Оржешкової	55
216	145	Хам, " " " " "	144
217	146	Олюнька, нап. А. Чайковський	97
218	147	Син Гетьмана, роман Рогової	147
219	148	В чужім гнізді, пов. А. Чайковського	103
220	149	Чернигівка, нап. М. Костомарів	144
221	150	Сучасна Ніоба, роман Йонеса Лі	134
222	151	Кудеяр, іст. хроніка Костомарова	129
223	152	Королі на вигнаню, роман Додета	173
224	153	Нові землі	162
225	154	Кріссі	122
226	155	Остатні дні Помпеїв, роман Бульвера	92
227	156	Батько Горію, опов. Бальзака	7
228	157	Ближні, опов. Бордуляка	380
229	158	Мертві душі, Гоголя	158
230	312	Обіт номершій, пов. Золі	147

Інші видання:

231	174	Розбишаки на ріці Міссісіпі	775
232	175	Відношення обрядові у східній Галичині	1787
233	176	М. Θ. Развскій і рос. панславизм нап. К.Устянович	46
234	178	Обрусителі, пов. Ланської ч. I	203
235	179	" " " " " ч. II	200
236	177	" " " " " ч. I і II разом	234
237	180	Народні оповідання М. Вовчка т. II	38
238	181	" " " " " т. III	107
239	182	Між народ, опов. М. Школиценка	356
240	183	За громаду, опов. Подоленка	345
241	184	Грешники, роман-хроніка О. Я. Кониського	413
242	185	I. Левицький: Поміж ворогами	514
243	186	" Повісти і оповідання	77
244	187	" Над чорним морем	307
245	188	" Кайдашева сім'я	250

Число пор.	Число вмагал.		Число прим.
246	189	І. Левицький: Сьвітогляд укр. народа	123
247	190	„ Не той став	421
248	191	„ Навіжена	288
249	192	Пани і люди, повість В. Левенка	284
250	192	Твори Івана Тобилевича (Карпенка-Карого)	416
251	194	Лимерівна, драма Панаса Мирного	214
252	195	Титарівна, „ М. Кропивницького	175
253	196	В темряві, „ М. Старицького	370
254	197	Катарина Чайківна, драма	212
255	198	Облога Буші, опов. М. Старицького	386
256	199	На крилах пісень, твори Лесі Українки	350
257	200	Книга пісень, Гейнріха Гейне	365
258	201	Оповідання Федьковича ч. I	1549
259	202	Сибір, Ю. Кенана в 2 частях	758
260	203	М. Загірня: Орлеанська дівчина	347
261	204	„ Оповідання про Хведора Християнина	256
262	205	Кістяки Гольбайна ч. III	153
263	206	Іфігенія в Таврії, драма Гете перекл. Ріленко	194
264	207	Нахмарилось, ком. Грінченка	215
265	208	В. Щурат: До історії остатнього побуту Куліша у Львові	218
266	209	Per pedes Apostolorum, нап. Левенко	371
267	210	Вечерниці, Гоголя	908
268	211	Бібліотека руска Ояишкевича т. III	127
269	212	В народ, опов. Кримського	133
270	213	Пе коштюр, опов. Коцюбинського	199
271	214	Торговля жемчугами, ком. Григорієвича	362
272	215	Вільгельм Тель, Шілера, пер.: В. Кшипикевича	385
273	216	Марія Стюарт, драма Шілера, пер. „	415
274	217	Для загального добра	397
275	218	Без праці	127
276	219	Твори Навроцького	105
277	220	З чорного шляху	462
278	221	Абгар Солтан: При стрілецькій ватрі пер. Кирчів	205
279	222	Задля сьвятої землі, пов. Севера пер. Кирчів	169
280	223	Орланська Діва, траг. Шілера, пер.: Горницький	254
281	224	А. Чайковський: Спомини з перед 10 літ	17
282	225	Байда: Гомерова Одиссея ч. I перекл.	648
283	256	„ „ „ ч. II „	459
284	227	Збігці з Новоросії Данилевського пер.	777
285	228	Твори Ст. Руданського т. I	309
286	229	„ „ „ т. II	369
287	230	„ „ „ т. III	448
288	231	„ „ „ т. IV	442
289	231	Ясні зорі, драма Грінченка	204

Число пор.	Число в магаз.		Число прим.
290	231	Різдвяна ніч	195
291	236	Не судилось, оповіданє нап. О. Л-сь	242
292	237	В гостях добре дома ліпше нап. Дровда	142
293	269	Оповідання Н. Устияновича	273
294	270	Руська література апокр., нап. Др. Ом. Калитовський	109
295	271	На добродійні ціли, ком. Григорівича	58
296	272	Палельмаєр, апостол тверезости	223
297	273	Хлопи і хлопська справа, Бібл. Батьківщ.	933
298	274	Дві хлопські держави	97
299	291	Чи можна Федьковича Коссовою звати?	135
300	303	Месть верховинця, пов. Н. Устияновича	39
301	276	Зоря з р. 1884	11
302	277	" " 1885	2
303	278	" " 1889	7
304	279	" " 1890	1
305	280	" " 1892	16
306	281	" " 1894	96
307	282	" " 1895	9
308	283	" " 1896	62
309	284	" " 1897	138
310	336	Памяткове число Зорі про Маркіяна Шашкевича	148
311	285	Зеркало з р. 1890	12
312	286	" " 1891	55
313	287	" " 1892	23
314	294	Ватра, літерат. Збірник, вид. В. Лукич	35
315	295	Степ, херсонський Збірник 1896	3
316	296	Нива, укр.-літер. Збірник 1885, Одесса	6
317	298	Ворексю	6
318	290	Павло Полуботок	83
319	292	Українське сьвято у Петербурзі	159
320	299	Закон о загальнім опояченю	125
321	319	Пролісок, Граба	319
322	320	З чужого поля, Граба	320
323	321	Доля, Граба	379
324	322	З півночі, Граба	322
325	324	Зільник, В. Шашкевича	832
326	323	Байки, Гребінки	565
327	325	Чернеча республіка на Афоні	446
328	326	Писання Кулика	476
329	327	" Олельковича	249
330	328	Весняні бурі	561
331	329	Поезії Маковея	544
332	330	Оферма	58
333	331	Твори Івана Сурика	330
334	332	Задля ховаяйства	391

Число пор.	Число вмагав.		Число прим.
335	333	Малярі	502
336	334	Никола Палкин	333
337	335	Що таке господарність?	212
338	318	Соціалісти межі семинаристами	73
339	302	Опис повіту Камінецького, Миколаєвича	19
340	265	О вихованю, нап. І. Н.	62
341	266	О розумнім вихованю дітей, І. Вихованє немовлятка	222
342	103	Писаня Трохима Зіньківського кн. І	396
343	104	" " " кн. II	930
344	159	Україньство на літер. позвах з Московщиною, нап. Баштовий	289
345	160	Безталанне сватанє, нап. Вол. Барвінський	25
346	161	Оповіданя О. Я. Кониського	138
347	162	Чернець, студия, В. Щурата	128
348	163	Салдатський розрух, нап. В. Левенко	47
349	164	Наші коляди І. Франка	164
350	165	В. Чайченко: Під хмарним небом	901
351	166	" Байки	908
352	167	" Книга казок	873
353	168	" На роспуті	1022
354	169	" Соняшний промінь	169
355	170	" Оповідання	958
356	171	Шекспірові твори ч. I переклад Куліша	955
357	172	Хутірня поезия, П. А. Куліша	143
358	173	Крашанка, П. А. Куліша	701
359	313	Зівяли листки, композиції муз.	358
360	300	Монограми до вишивок і гафтів	68
361	314	Остап Вересай, літогр. картина	600
362	316	Гуцул " "	16
363	317	Гуцулка " "	17
364		Коцовський, Література гал. руська; Мар. Шашкевич	40
365		Правда, 1876 р. IX	19
366		" 1879, р. XII	75
367		" доповненє XXII тому	150
368		" р. IX. Ч. I 300. Ч. II	300

Шкільні книжки власного накладу (оправлені примірники):

Вправи латинські для III класи	102
Граматика латинська для III—VII класи	153
Соматольогія І. Верхратського	100

